

# Bilten 156

godina xv. • veljača 2010.



HRVATSKA NARODNA BANKA



Hrvatska narodna banka

**BILTEN**

IZDAVAČ Hrvatska narodna banka  
Direkcija za izdavačku djelatnost  
Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb  
Telefon centrale: 01 / 4564-555  
Telefon: 01 / 4565-006  
Telefaks: 07 / 4564-687

WEB-ADRESA <http://www.hnb.hr>

Podaci se objavljaju prema kalendaru objavljivanja podataka. Kalendar se objavljuje na web-stranicama Međunarodnoga monetarnog fonda (<http://dsbb.imf.org>).

Molimo korisnike ove publikacije da prilikom korištenja podataka obvezno navedu izvor.

Sve eventualno potrebne korekcije bit će unesene u web-verziju.

Tiskano u 550 primjeraka

ISSN 1331–6036

Hrvatska narodna banka

# BILTEN

Zagreb, 2010.

# Osnovne informacije o Hrvatskoj

## Ekonomske indikatori

	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
Površina (u km <sup>2</sup> )	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538
Broj stanovnika (u mil.)	4,554	4,426	4,440	4,440	4,440	4,439	4,442	4,440	4,436	4,435
BDP (u mil. HRK, tekuće cijene) <sup>a</sup>	164.054	176.690	190.796	208.223	227.012	245.550	264.367	286.341	314.223	342.159
BDP (u mil. EUR, tekuće cijene)	21.638	23.146	25.538	28.112	30.011	32.759	35.725	39.102	42.833	47.370
BDP po stanovniku (u EUR)	4.751	5.229	5.752	6.331	6.759	7.380	8.043	8.807	9.656	10.682
BDP – godišnja stopa rasta (u %, stalne cijene)	-1,5	3,0	3,8	5,4	5,0	4,2	4,2	4,7	5,5	2,4
Prosječna godišnja stopa inflacije <sup>b</sup>	4,0	4,6	3,8	1,7	1,8	2,1	3,3	3,2	2,9	6,1
Tekući račun platne bilance (u mil. EUR)	-1.429	-568	-821	-2.099	-1.889	-1.434	-1.976	-2.717	-3.238	-4.369
Tekući račun platne bilance (u % BDP-a)	-6,6	-2,5	-3,2	-7,5	-6,3	-4,4	-5,5	-6,9	-7,6	-9,2
Izvoz robe i usluga (u % BDP-a)	35,3	40,7	42,3	39,6	43,8	43,5	42,8	43,5	42,8	42,0
Uvoz robe i usluga (u % BDP-a)	42,5	45,1	47,4	49,1	50,6	49,4	48,9	50,2	50,2	50,1
Inozemni dug (u mil. EUR, na kraju razdoblja) <sup>c</sup>	10.175	12.264	13.609	15.143	19.884	22.933	25.748	29.274	32.929	39.125
Inozemni dug (u % BDP-a)	47,0	53,0	53,3	53,9	66,3	70,0	72,1	74,9	76,9	82,6
Inozemni dug (u % izvoza robe i usluga)	133,0	130,2	125,9	136,1	151,3	161,0	168,6	172,3	179,9	196,6
Otplaćeni inozemni dug (u % izvoza robe i usluga) <sup>c,d</sup>	24,3	25,8	27,9	28,6	21,3	22,5	25,0	35,8	33,3	28,2
Bruto međunarodne pričuve (u mil. EUR, na kraju razdoblja)	3.013	3.783	5.334	5.651	6.554	6.436	7.438	8.725	9.307	9.121
Bruto međunarodne pričuve (u mjesecima uvoza robe i usluga, na kraju razdoblja)	3,9	4,3	5,3	4,9	5,2	4,8	5,1	5,3	5,2	4,6
Nacionalna valuta: kuna (HRK)										
Devizni tečaj za 31. prosinca (HRK : 1 EUR)	7,6790	7,5983	7,3700	7,4423	7,6469	7,6712	7,3756	7,3451	7,3251	7,3244
Devizni tečaj za 31. prosinca (HRK : 1 USD)	7,6477	8,1553	8,3560	7,1457	6,1185	5,6369	6,2336	5,5784	4,9855	5,1555
Prosječni devizni tečaj (HRK : 1 EUR)	7,5818	7,6339	7,4710	7,4070	7,5642	7,4957	7,4000	7,3228	7,3360	7,2232
Prosječni devizni tečaj (HRK : 1 USD)	7,1220	8,2874	8,3392	7,8725	6,7044	6,0312	5,9500	5,8392	5,3660	4,9344
Saldo proračuna konsolidirane opće države (u % BDP-a) <sup>e</sup>	-6,2	-6,5	-5,9	-4,3	-5,4	-4,2	-3,5	-2,6	-2,0	-1,8
Javni dug (u % BDP-a) <sup>f</sup>	29,0	34,5	35,5	34,9	35,7	37,9	38,5	36,0	33,4	29,3
Stopa nezaposlenosti (prema definiciji ILO-a, stanovništvo starije od 15 g.)	13,6	16,1	15,8	14,8	14,3	13,8	12,7	11,2	9,6	8,4
Stopa zaposlenosti (prema definiciji ILO-a, stanovništvo starije od 15 g.)	44,8	42,6	41,8	43,3	43,1	43,5	43,3	43,6	44,2	44,5

<sup>a</sup> Početkom 2009. DZS je revidirao podatke o BDP-u za razdoblje od 1995. do 2008., koji sada uključuju procjenu sive ekonomije, novu procjenu stambene rente te novu procjenu i raspodjelu usluga finansijskog posredovanja. Podaci o BDP-u za 2006., 2007. i 2008. temelje se na procjeni tromjesečnog obračuna i kao takvi privremenog su karaktera.

<sup>b</sup> Stopa inflacije mjerena je indeksom potrošačkih cijena.

<sup>c</sup> U sklopu obveza preuzetih u pretpriступnim pregovorima s Europskim komisijom na početku 2008. stupile su na snagu promjene u pravnoj regulativi vezane uz praćenje inozemnog zaduživanja. Stanje inozemnoga duga na kraju 2007. stoga je prikazano prema starom sustavu izvještavanja. Da bi se omogućila godišnja usporedba, stanje inozemnog duga na kraju 2007. izračunato je i na osnovi novog sustava izvještavanja. Taj izračun pokazuje da bi stanje duga bilo veće za 325 mil. EUR, odnosno iznosilo bi 33.254 mil. EUR.

<sup>d</sup> Oplate inozemnog duga uključuju oplate glavnice s osnove obveznika, dugoročnih trgovinskih kredita i dugoročnih kredita te ukupne oplate kamata, bez oplate kamata s osnove izravnih ulaganja.

<sup>e</sup> Ukupni saldo bez kapitalnih prihoda (GFS 1986) od 1999. do 2001. prikazan je na gotovinskom načelu, a nakon toga na modificiranom obračunskom načelu. HAC, HC, HFP i DAB uključeni su od 2001., pri čemu je HAC isključen 2008.

<sup>f</sup> Javni dug je dug opće države. Od 2008. dug HAC-a isključen je iz duga opće države.

Izvor: DZS; MF; HNB

# Sadržaj

## Informacija o gospodarskim kretanjima

Realni sektor gospodarstva / 3

Zaposlenost i plaće / 5

Cijene / 6

Tečaj / 7

Monetarna kretanja / 8

Tržište novca i kamatne stope / 10

Robna razmjena / 12

Inozemni dug / 13

Državne financije / 14

## Statistički pregled

### A. Monetarni i kreditni agregati

Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati / 20

### B. Monetarne institucije

Tablica B1: Bilanca monetarnih institucija / 21

Tablica B2: Broj banaka i štedionica obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive / 22

### C. Hrvatska narodna banka

Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke / 23

### D. Banke

Tablica D1: Konsolidirana bilanca banaka / 25

Tablica D2: Inozemna aktiva banaka / 26

Tablica D3: Potraživanja banaka od središnje države / 27

Tablica D4: Potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora / 27

Tablica D5: Distribucija kredita banaka po institucionalnim sektorima / 28

Tablica D6: Depozitni novac kod banaka / 28

Tablica D7: Štedni i oročeni depoziti kod banaka / 29

Tablica D8: Devizni depoziti kod banaka / 29

Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca / 30

Tablica D10: Inozemna pasiva banaka / 30

Tablica D11: Depoziti središnje države kod banaka / 31

Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod banaka / 31

### E. Stambene štedionice

Tablica E1: Agregirana bilanca stambenih štedionica / 33

### F. Instrumenti monetarne politike i likvidnost

Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke / 34

Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke / 35

Tablica F3: Obvezne pričuve banaka / 36

Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka / 37

### G. Financijska tržišta

Tablica G1: Kamatne stope banaka na kunske kredite bez valutne klauzule / 38

Tablica G2: Kamatne stope banaka na kunske kredite bez valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima / 39

Tablica G3: Kamatne stope banaka na kunske depozite bez valutne klauzule / 40

Tablica G4a: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite / 41

Tablica G4b: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite / 42

Tablica G5: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja / 43

## H. Gospodarski odnosi s inozemstvom

Tablica H1: Platna bilanca – svodna tablica / 44

Tablica H2: Platna bilanca – roba i usluge / 45

Tablica H3: Platna bilanca – dohodak i tekući transferi / 46

Tablica H4: Platna bilanca – izravna i portfeljna ulaganja / 47

Tablica H5: Platna bilanca – ostala ulaganja / 48

Tablica H6: Platna bilanca – svodna tablica / 49

Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka / 50

Tablica H8: Međunarodne pričuve i devizna likvidnost / 51

Tablica H9: Godišnji i mjesecni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke / 53

Tablica H10: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja / 54

Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune / 55

Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima / 56

Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor / 58

Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima / 59

Tablica H15: Bruto inozemni dug ostalih domaćih sektora / 61

Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica / 63

Tablica H17: Stanje međunarodnih ulaganja – izravna ulaganja / 64

Tablica H18: Stanje međunarodnih ulaganja – portfeljna ulaganja / 64

Tablica H19: Stanje međunarodnih ulaganja – ostala ulaganja / 65

## I. Državne financije – izabrani podaci

Tablica I1: Konsolidirana središnja država prema razinama državne vlasti / 66

Tablica I2: Operacije državnog proračuna / 67

Tablica I3: Dug središnje države / 68

## J. Nefinancijske statistike – izabrani podaci

Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima / 69

Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena / 70

Tablica J3: Prosječne mjesecne neto plaće / 70

Tablica J4: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača / 71

## Popis banaka i štedionica / 73

## Članovi Savjeta i rukovodstvo Hrvatske narodne banke / 74

## Kratice i znakovi / 75



# Informacija o gospodarskim kretanjima



## Realni sektor gospodarstva

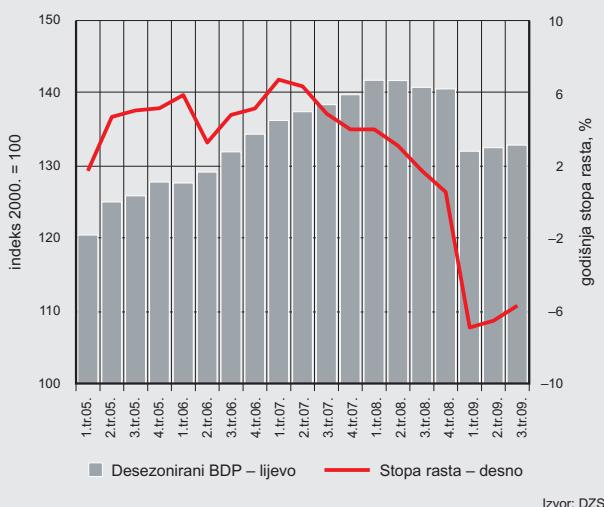
Mjesečni pokazatelji gospodarske aktivnosti upućuju na nastavak nepovoljnijih kretanja u domaćem gospodarstvu od listopada do prosinca 2009. godine. Tako je industrijska proizvodnja stagnirala na niskoj razini ostvarenoj tijekom prethodnog tromjesečja, dok se aktivnost u građevinarstvu i trgovini u listopadu i studenome nastavila smanjivati. U opisanim se kretanjima uvelike ogleda utjecaj smanjenja realnoga raspoloživog dohotka kućanstava, slabijega kreditiranja privatnog sektora od strane banaka, raširene nelikvidnosti u domaćem gospodarstvu kao i neizvjesnosti vezane uz buduća kretanja, što sprječava rast pouzdanja poduzeća i stanovništva. Osim toga, inozemna potražnja za domaćom robom i uslugama i nadalje je na niskoj razini, iako su posljednjih nekoliko mjeseci na strani robe prisutni znaci početka blagog oporavka.

Tijekom četvrtog tromjesečja 2009. fizički obujam indu-

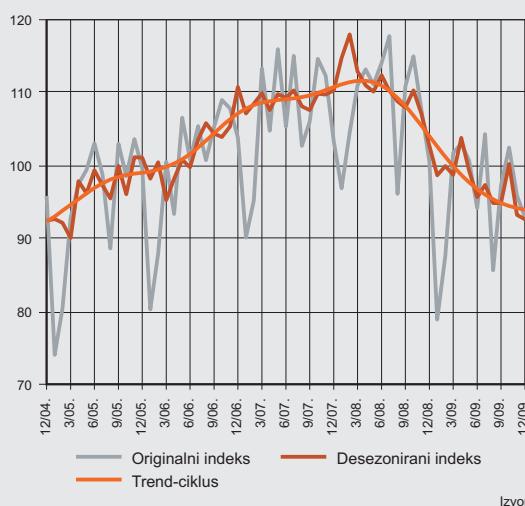
strijske proizvodnje (promatrano prema sezonski i kalendar-ski prilagođenim podacima) stagnirao je na razini ostvarenoj u razdoblju od srpnja do rujna. U istom razdoblju godišnja se stopa promjene industrijske proizvodnje blago oporavila te je iznosila  $-8,3\%$ , što je rezultat povoljnog učinka baznog razdoblja. Čini se kako je stagnacija industrijske proizvodnje u posljednjem tromjesečju 2009. godine posljedica blagog povećanja inozemne potražnje, čije je pozitivne učinke na proizvodnju ipak poništilo nastavak slabljenja domaće potražnje. Takve zaključke donekle potkrjepljuju i kretanje zaliha gotovih industrijskih proizvoda kao i dinamika robnog uvoza.

Promatra li se prema glavnim industrijskim grupacijama, primjetljivo je kako je tromjesečna dinamika industrijske proizvodnje uvelike bila određena kontrakcijom proizvodnje kapitalnih proizvoda, i to, čini se, ponajviše brodova. Nadalje, negativne tekuće stope promjene zabilježene su i kod trajnih proizvoda za široku potrošnju, ali s obzirom na malu zastupljenost tih proizvoda u ukupnoj proizvodnji njihov je negativni doprinos znatno manje izražen. Proizvodnja ostalih ka-

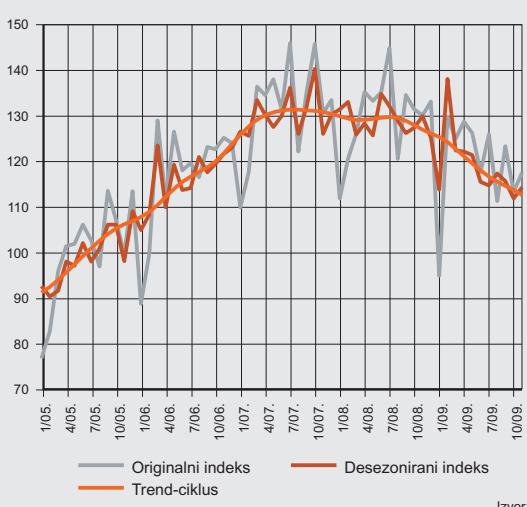
Slika 1.

TROMJESIČNI BRUTO DOMAĆI PROIZVOD  
ulančane vrijednosti, referentna godina 2000.

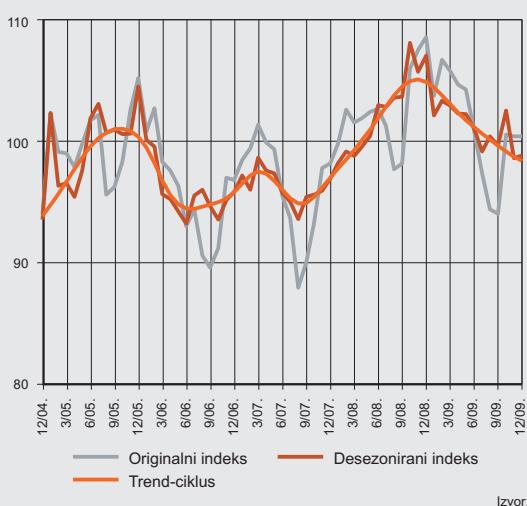
Slika 2.

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA  
2005. = 100

Slika 3.

REALNI PROMET U INDUSTRIJI  
2005. = 100

Slika 4.

ZALIHE GOTOVIH PROIZVODA U INDUSTRIJI  
2005. = 100

tegorija proizvoda na tromjesečnoj je razini blago porasla, pri čemu su se pozitivnim doprinosom isticale proizvodnja hrane i odjeće te proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda. Podaci DZS-a o kretanju robnog uvoza i izvoza u posljednjem tromjesečju 2009. upućuju na zaključak da su pozitivna kretanja u proizvodnji intermedijarnih proizvoda određena jačanjem inozemne potražnje. S druge strane, čini se kako su proizvođači netrajnih proizvoda donekle precijenili potražnju, pa je osim rasta proizvodnje istodobno zabilježeno i povećanje zaliha gotovih proizvoda kod proizvođača.

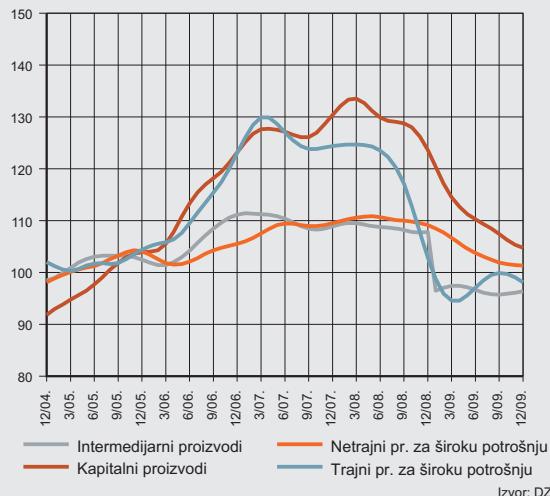
Valja spomenuti da je na razini cijele 2009. godine industrijska proizvodnja smanjena za 9,3%. Smanjenje indeksa zabilježeno je u svim odjeljcima NKD-a osim kod proizvodnje papira i proizvoda od papira te koksa i rafiniranih naftnih proizvoda. Nepovoljna kretanja u industriji dodatno potvrđuju i podaci o broju zaposlenih u ovoj gospodarskoj grani, koji se tijekom 2009. kontinuirano smanjuje.

Gradevinska je aktivnost tijekom listopada i studenog dodatno oslabjela u odnosu na prethodno tromjeseče, pri čemu

je snažnija kontrakcija zabilježena kod radova na ostalim građevinama, koje se najvećim dijelom odnose na infrastrukturne objekte. Čini se tako da je upravo smanjena investicijska aktivnost javnog sektora imala snažan utjecaj na ovu gospodarsku djelatnost, što se može povezati s usporavanjem intenziteta radova na već započetim objektima, ali i odgodom početka novih radova. Istodobno je, iako nešto slabije izraženo, prisutno i smanjenje radova na zgradama, određeno otežanim uvjetima kreditiranja, neizvjesnošću oko kretanja budućeg dohotka, a vjerojatno i očekivanjima nastavka smanjenja cijena stambenih nekretnina. Opisana su kretanja rezultirala visokom negativnom godišnjom stopom promjene gradevinske aktivnosti, koja je tijekom prva dva mjeseca četvrtog tromjesečja iznosila -12,7%, pri čemu je kontrakcija bila podjednako izražena kod radova na zgradama i kod radova na ostalim građevinama. S obzirom na to da je u istom razdoblju primjetljivo i snažno smanjenje površine novih objekata za koje su izdana odobrenja za građenje (stambenih i nestambenih), navedeni navješčujući pokazatelj gradevinske

Slika 5.

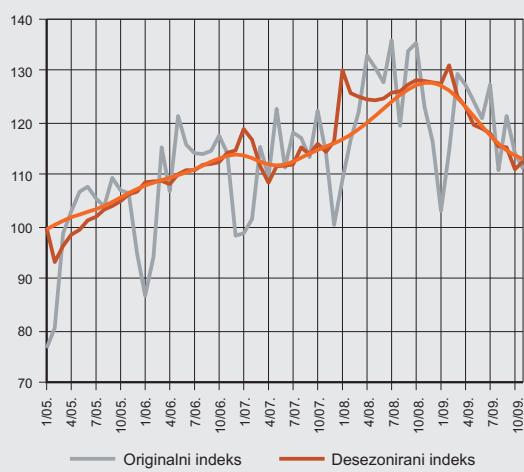
#### INDUSTRJSKA PROIZVODNJA PREMA GLAVNIM INDUSTRJSKIM GRUPACIJAMA trend-ciklus, 2005. = 100



Izvor: DZS

Slika 6.

#### FIZIČKI OBUDJAM GRAĐEVINSKIH RADOVA 2005. = 100



Izvor: DZS

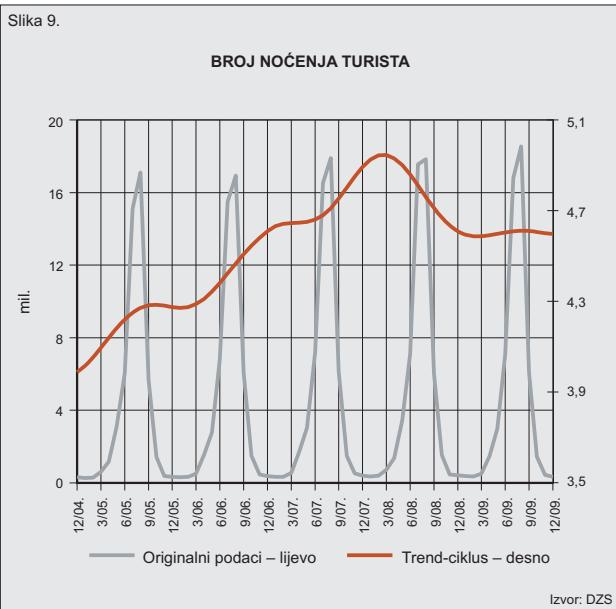
Slika 8.

#### INDEKS POUZDANJA POTROŠAČA (standardizirane vrijednosti)



Izvor: DZS

Slika 9.



aktivnosti upućuje na nastavak nepovoljnijih kretanja u izgradnji novih građevinskih objekata. Ako se u obzir uzmu kumulativna kretanja u prvih jedanaest mjeseci protekle godine, građevinska je aktivnost na godišnjoj razini oslabjela za 5,2%. Jasno je pritom da je pad građevinske aktivnosti započeo kasnije nego pad industrije i trgovine, što se može objasniti završetkom radova na započetim objektima za koje su već bila osigurana finansijska sredstva. S druge strane, podaci PULSA pokazuju kako još od sredine 2008. godine kontinuirano raste broj građevinskih poduzetnika koji procjenjuju da im je trenutačno stanje narudžaba nezadovoljavajuće.

Kada je riječ o kretanjima u trgovini, koja su dobar pokazatelj dinamike osobne potrošnje, sezonski prilagođeni podaci pokazuju da se pad realnog prometa u maloprodaji u prva dva mjeseca četvrtog tromjesečja 2009. dodatno intenzivirao. Takva su kretanja rezultirala i povećanjem negativne godišnje stope promjene, koja je u promatranom razdoblju iznosila -15,6%. Izrazita kontrakcija trgovinske aktivnosti može se objasniti smanjenjem realnoga raspoloživog dohotka stanovništva (znatnim dijelom i zbog izmjena u poreznom zakonodavstvu) te ponovnim jačanjem pesimizma među potrošačima. Pad u realne maloprodaje u promatranom je razdoblju i nadalje ponajviše pridonio nastavak pada kupnji motornih vozila (tijekom listopada i studenoga smanjenje je na godišnjoj razini bilo veće od 50%), ali valja istaknuti da je realni promet od trgovine na malo znatno smanjen i u većini ostalih trgovačkih struka.

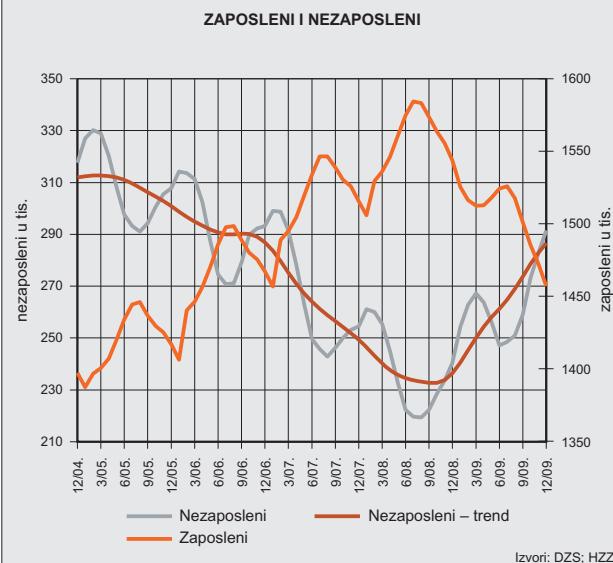
U posljednjem tromjesečju 2009. broj noćenja turista u komercijalnim smještajnim objektima smanjio se za 7,7% u odnosu na isto razdoblje 2008. godine. Tome je snažnije pridonijelo smanjenje broja noćenja domaćih turista, ali je i kod inozemnih gostiju, nakon pozitivnog ostvarenja u trećem tromjesečju, također zabilježen pad broja noćenja. Na razini cijele 2009. zabilježeno je za 1,4% manje noćenja te za 2,9% manje dolazaka nego u prethodnoj godini, pri čemu su se negativnim doprinosom istaknuli domaći gosti.

## Zaposlenost i plaće

Snažno smanjenje gospodarske aktivnosti nepovoljno je utjecalo na kretanja na tržištu rada tijekom cijele 2009. godine. Nezaposlenost, koja i nadalje raste, na kraju godine dosegla je razinu od 291.545 osoba registriranih u evidenciji HZZ-a. Nezaposlenost se u prosincu povećala na mjesecnoj razini kao posljedica većih priljeva u evidenciju u odnosu na odljeve, a osim toga i nadalje je primjetljiv snažan rast broja nezaposlenih na godišnjoj razini. Tako je na kraju 2009. godine bilo 51.090 nezaposlenih osoba više nego na kraju 2008. godine. Promatra li se cijela godina, prosječna se nezaposlenost, nakon što se šest godina smanjivala, u 2009. povećala za 11,4%.

Osim spomenutog trenda rasta nezaposlenosti, broj zaposlenih osoba sve je manji, na što upućuju i privremeni podaci DZS-a, ali i podaci o broju osiguranika HZMO-a. Valja napomenuti da su podaci DZS-a o zaposlenosti za razdoblje

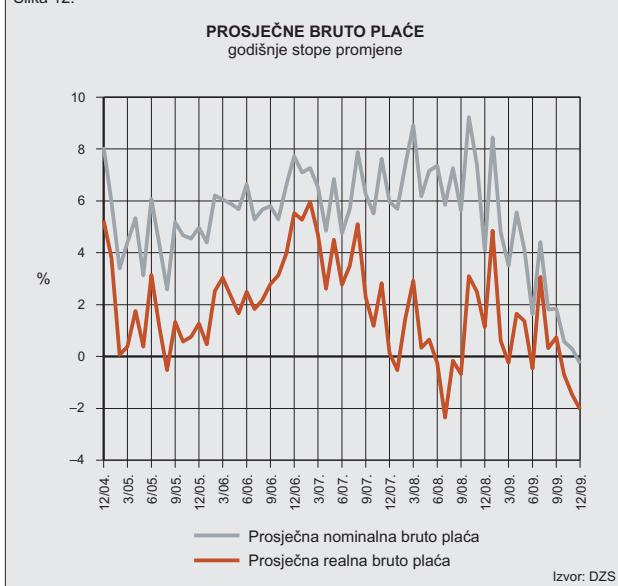
Slika 10.



Slika 11.



Slika 12.



nakon siječnja 2009. godine privremeni te su kao takvi podložni reviziji koja se očekuje u travnju ove godine. S druge strane, podaci HZMO-a se ne revidiraju te su stoga bolji kratkoročni pokazatelj dinamike zaposlenosti. Tako je prema sezonski prilagođenim podacima broj osiguranika HZMO-a na kraju godine bio za 4,6% manji nego na kraju 2008., dok je na razini cijele 2009. godišnje smanjenje bilo nešto manje i iznosilo 2,2%.

Pod utjecajem opisanih kretanja stopa registrirane nezaposlenosti na kraju 2009. iznosila je 16,7%, dok je na razini cijele 2009. iznosila 14,9% (u usporedbi s 13,2% u 2008.). Prema posljednjim rezultatima Ankete o radnoj snazi anketna stopa nezaposlenosti snižena je s 8,9% u drugom na 8,7% u trećem tromjesečju 2009., ali je u prva tri tromjesečja prosječno bila viša nego u istom razdoblju 2008. godine.

Nakon sve snažnijeg usporavanja te postupne prilagodbe recesiskim uvjetima u gospodarstvu, nominalne plaće isplaćene u prosincu prvi su se put smanjile na godišnjoj razini, i to za 0,3% u bruto odnosno 0,2% u neto iznosu. Uzme li se u obzir i utjecaj posebnog poreza na prosječnu mjesecnu neto plaću, tada je na godišnjoj razini nominalno smanjenje plaća još znatnije (3,0%). Ubrzanje godišnjeg pada realnih plaća bilo je određeno padom nominalnih plaća, s obzirom na to da se godišnji rast inflacije potrošačkih cijena u prosincu neznatno ubrzao. Budući da su plaće isplaćene tijekom 2009. sve do prosinca imale pozitivne godišnje stope promjene, na razini cijele godine ostvaren je godišnji rast nominalnih i realnih plaća, osim realnih neto plaća s uključenim posebnim porezom, koje su se blago smanjile na godišnjoj razini.

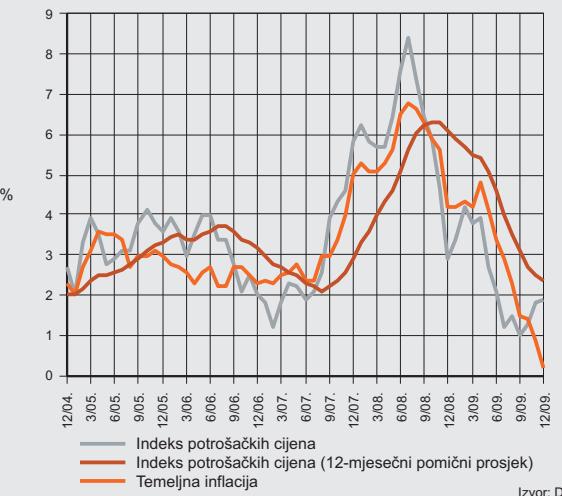
## Cijene

Ukupna godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena blago se povećala s 1,8% u studenom na 1,9% u prosincu, no i nadalje je bila relativno niska. Porast inflacije u prosincu bio je posljedica povećanja godišnje stope promjene cijena energije, što se ponajviše može objasniti nepovoljnim učinkom baznog razdoblja, odnosno snažnim padom cijena naftnih derivata

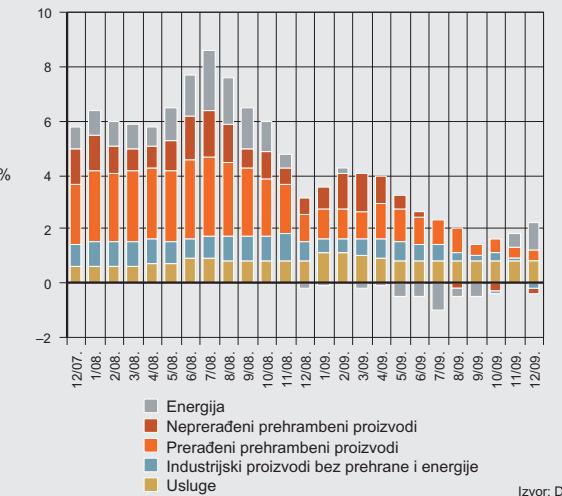
u prosincu 2008. Kretanje ostalih glavnih komponenata indeksa potrošačkih cijena u prosincu utjecalo je na smanjenje inflacije. Pritom je posebno izražen bio pad godišnje stope promjene cijena neprerađenih prehrambenih proizvoda, ponajprije zbog nastavka pada cijena mesa na domaćem tržištu. Zamjetljiv je bio i pad godišnje stope promjene cijena industrijskih proizvoda bez prehrane i energije, poglavito zbog pada cijena odjeće i obuće te cijena automobila. Nadalje, smanjenje godišnjih stopa promjene cijena prerađenih prehrambenih proizvoda te cijena usluga bilo je relativno slabijeg intenziteta.

Godišnja stopa inflacije na kraju 2009. iznosila je 1,9% te je bila za 1,0 postotni bod niža od one ostvarene na kraju 2008. Pritom je prosječna godišnja stopa inflacije znatno smanjena, i to sa 6,1%, koliko je iznosila u 2008., na 2,4% u 2009. godini. Usporavanje inflacije potrošačkih cijena ostvareno je u uvjetima slabe domaće potražnje, smanjenih uvoznih inflatornih pritisaka, usporavanja rasta jediničnih troškova rada te stabilnog tečaja kune prema euru, kao jedne

Slika 13.

**INDEKS POTROŠAČKIH CIJENA I TEMELJNA INFLACIJA**  
godišnja stopa promjene

Slika 14.

**DOPRINOSI KOMPONENTA INDEKSA  
POTROŠAČKIH CIJENA GODIŠNJOJ STOPI INFLACIJE**  
postotni bodovi

**Cjenovni pokazatelji, godišnje i mjesecne stope promjene**

	Godišnje stope		Mjesecne stope	
	XI. 09.	XII. 09.	XII. 08.	XII. 09.
<b>Indeks potrošačkih cijena i njegove komponente</b>				
Ukupni indeks	1,8	1,9	-0,6	-0,6
Energija	3,8	7,9	-3,3	0,6
Neprerađeni prehrambeni proizvodi	-0,1	-1,6	2,1	0,5
Prerađeni prehrambeni proizvodi (uključujući alkohol i duhan)	2,1	1,8	0,0	-0,3
Industrijski proizvodi bez prehrane i energije	0,2	-0,5	-1,7	-2,4
Usluge	4,0	3,9	0,2	0,2
<b>Ostali cjenovni pokazatelji</b>				
Temeljna inflacija	0,9	0,2	-0,6	-1,2
Indeks cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima	0,2	1,6	-1,3	0,0
Cijene sirove nafte <sup>a</sup>	44,3	81,1	-23,4	-3,8
HWWI agregatni indeks cijena sirovina (bez energetika) <sup>b</sup>	19,7	30,7	-5,1	3,7

<sup>a</sup> Računa se kao prosjek sljedećih cijena nafte izraženih u američkim dolarima (promptna isporuka): Dubai Fateh, U.K. Brent i West Texas Intermediate.

<sup>b</sup> Indeks se izračunava na temelju cijena sirovina izraženih u američkim dolarima.

Izvor: DZS; Bloomberg; HWWI

od bitnih odrednica inflacijskih očekivanja u domaćem gospodarstvu. S druge strane, do pritiska na rast inflacije potrošačkih cijena tijekom 2009. dolazilo je zbog rasta cijena koje su pod utjecajem administrativnih odluka (cijene plina, duhanskih prerađevina te zdravstvenih i bolničkih usluga) te je njihov doprinos inflaciji u prosincu 2009. iznosio 1,5 po-stotnih bodova.

Temeljna inflacija potrošačkih cijena nastavila se kretati silaznim trendom, pri čemu se njezina godišnja stopa promjene smanjila s 0,9% u studenome na samo 0,2% u prosincu. Temeljna se inflacija tako spustila znatno ispod razine ukupne inflacije potrošačkih cijena. Međutim, prosječna godišnja stopa temeljne inflacije u 2009. bila je nešto viša od ukupne inflacije potrošačkih cijena te je iznosila 2,8%, no također se znatno usporila u usporedbi s 5,7%, koliko je iznosila u 2008. godini.

Godišnja stopa promjene cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima povećala se s 0,2% u studenom na 1,6% u prosincu. Pritom se najviše ubrzao godišnji rast cijena energije, što je posljedica nepovoljnog učinka baznog razdoblja, odnosno snažnog pada proizvođačkih cijena naftnih derivata u prosincu 2008. Prosječna godišnja stopa inflacije cijena pri proizvođačima znatno se smanjila, s 8,3%, koliko je iznosila u 2008., na -0,4% u 2009. godini. Posljedica je to smanjenja domaće i inozemne potražnje te činjenice da su u 2009. cijene sirovina na svjetskom tržištu prosječno bile mnogo niže nego u 2008. godini.

## Tečaj

Tijekom siječnja 2010. tečaj kune prema euru bio je stabilan te se kretao u uskom rasponu od +/- 0,2% oko prosječno ostvarenog tečaja od 7,29 HRK/EUR. Na kraju siječnja za-bilježen je tečaj od 7,31 HRK/EUR, što je neznatna depre-cijacija od 0,1% u odnosu na kraj prethodnog mjeseca. Ove godine u siječnju nije bilo sezonskih deprecijacijskih pritisaka, do kojih uobičajeno dolazi zbog povećane potražnje za devizama radi otplate dospjelih inozemnih obveza. Te su pri-

Slika 15.

**NOMINALNI DNEVNI TEČAJ KUNE  
PREMA EURU I AMERIČKOM DOLARU**


Izvor: HNB

Slika 16.

**INDEKS DNEVNOGA NOMINALNOGA  
EFEKTIVNOG TEČAJA KUNE<sup>a</sup>**  
2001. = 100


<sup>a</sup> Pad indeksa označuje aprecijaciju kune.

Izvor: HNB

Slika 17.

**INDEKS<sup>a</sup> REALNOGA EFEKTIVNOG TEČAJA  
KUNE UZ POTROŠAČKE CIJENE (IRET1) I  
CIJENE PRI PROIZVOĐAČIMA (IRET2)**  
2001. = 100


<sup>a</sup> Pad indeksa označuje realnu aprecijaciju kune.

Izvor: HNB

tiske ove godine ublažila očekivanja vezana uz priljev inozemnoga kapitala (200 mil. EUR kredita koji je Svjetska banka odobrila državi) te devizna sredstva koja je država osigurala izdanjem obveznica na američkom tržištu potkraj 2009., a koja su djelomično iskorištena za plaćanje inozemnih obveza države koje dospijevaju početkom tekuće godine. Osim toga, niži manjak u robnoj razmjeni s inozemstvom također utječe na smanjenje potražnje za devizama. Ujedno valja istaknuti da je stabilnost tečaja kune početkom godine ostvarena u uvjetima visoke devizne likvidnosti banaka.

Za razliku od stabilnog tečaja kune prema euru, tijekom siječnja 2010. kuna je prema američkome dolaru oslabljela za 2,9%, pri čemu je 31. siječnja 2010. tečaj iznosio 5,24 HRK/USD u usporedbi s 5,09 HRK/USD 31. prosinca 2009. Slabljenje kune prema američkom dolaru odražava jačanje američkog dolara prema euru na svjetskom deviznom tržištu. Naime, nakon dužeg razdoblja u kojem su prevladavali deprecacijski pritisci, američki je dolar u prosincu 2009. počeo jačati prema euru, što se nastavilo i u siječnju 2010. godine. Takva su kretanja uvelike posljedica zabrinutosti ulagača zbog rastućih proračunskih manjkova pojedinih zemalja članica eurozone, osobito Grčke, Portugala i Španjolske.

Osim prema američkom dolaru kuna je tijekom siječnja oslabljela i prema švicarskom franku (za 1,6%) i funti sterlingu (za 4,7%). Takva su kretanja bilateralnih tečajeva kune, zajedno sa stabilnošću prema euru, rezultirala nominalnom deprecacijom kune prema košarici valuta za 0,9% (31. siječnja 2010. u odnosu na 31. prosinca 2009.).

Posljednji raspoloživi podaci o kretanju pokazatelja cjenovne konkurentnosti izvoza upućuju na njihovo blago poboljšanje u studenome 2009., kad je u odnosu na prethodni mjesec ostvarena deprecacija indeksa realnoga efektivnog tečaja kune deflacioniranog cijenama pri proizvođačima (za 0,7%) i onoga deflacioniranog potrošačkim cijenama (za samo 0,1%). Takva su kretanja djelomično bila posljedica blage nominalne deprecacije kune prema košarici valuta za 0,4%. Realna efektivna deprecacija kune uz proizvođačke cijene bila je izrazitija od nominalne efektivne deprecacije zbog toga što su domaće cijene pri proizvođačima rasle sprije od inozemnih. Istodobno su domaće potrošačke cijene rasle brže od inozemnih.

## Monetarna kretanja

Monetarna kretanja u prosincu 2009. obilježio je blagi pad neto domaće aktive, koji je gotovo u potpunosti bio nadomešten rastom neto inozemne aktive, i to isključivo zbog rasta inozemne aktive HNB-a (međunarodnih pričuva). Takva kretanja rezultirala su umjerenim padom ukupnih likvidnih sredstava (M4). Opisani obrazac monetarnih kretanja u prosincu odgovara i promjenama zabilježenima na razini cijele 2009. godine.

U prosincu je, zbog sezonskog rasta depozitnoga i gotovog novca, ostvareno povećanje novčane mase (M1). Iako je i u studenome također zabilježeno njezino povećanje, ta su kretanja samo ublažila pad ovoga monetarnog agregata na godišnjoj razini, koji je u 2009. godini iznosio 8,0 mlrd. kuna ili 14,6%. U njegovoj strukturi osobito je bio izražen pad de-

pozitnog novca stanovništva i trgovackih društava, što je posljedica stagnacije kreditne aktivnosti banaka i pada ukupne gospodarske aktivnosti.

Trend smanjenja kunske depozite nastavljen je i potkraj godine. Uključujući pad u prosincu, kunske štedne i oročene depozite smanjili su se u 2009. godini za 10,9 mlrd. kuna ili za 21,8%. Najveći se dio tog smanjenja (6,2 mlrd. kuna) odnosio na depozite stanovništva, koje je zbog negativnih očekivanja znatan dio svoje kunske štednje u bankama promijenilo u deviznu, povećavajući time stupanj euroiziranosti domaćega bankovnog sustava. Snažan pad kunske depozite zabilježen je i kod poduzeća (4,6 mlrd. kuna), koja su, zbog teže dostupnosti finansijskih sredstava, trošila svoje zalihe likvidnosti.

Jedini agregat koji se u 2009. godini snažno povećao bili su devizni depoziti, koji su porasli za 18,2 mlrd. kuna ili 15,5%, što se najvećim dijelom odnosilo na štednju stanovništva. Time se udio deviznih u ukupnim depozitima povećao sa 70%, koliko je iznosio na kraju 2008., na 78% na kraju 2009. Ukupno gledajući, nastavak rasta štednih i oročenih depozita kod poslovnih banaka u 2009. godini potvrđuje visok stupanj povjerenja štediša u domaći bankovni sustav.

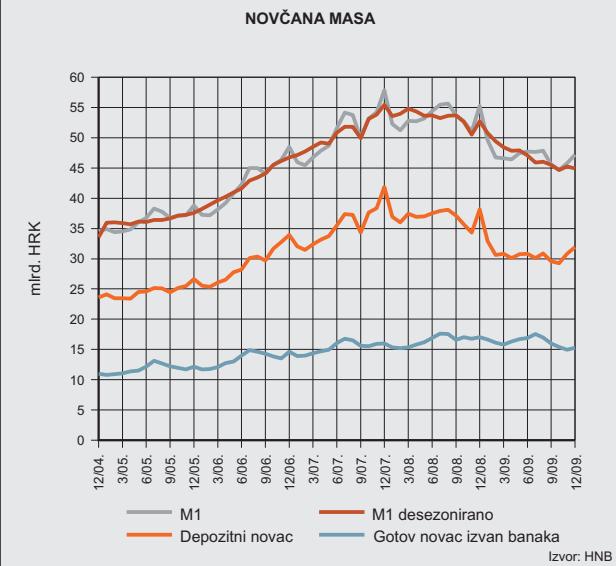
Rast deviznih depozita gotovo je u potpunosti nadoknadio pad kunske depozite i novčane mase, tako da su se ukupna likvidna sredstva na godišnjoj razini samo blago smanjila, za 0,9%.

Plasmani banaka nebankarskom sektoru u prosincu su stagnirali, a njihova godišnja stopa promjene na kraju 2009. iznosila je -0,6%. Takva kretanja upućuju na to da je rast plasmana u studenome bio privremenoga karaktera te da je kreditna aktivnost još pod dominantnim utjecajem nepovoljnih gospodarskih uvjeta i povećane nesklonosti banaka prema riziku.

Osim do pada ukupnih plasmana tijekom 2009. došlo je i do promjena u njihovoj valutnoj strukturi. To se poglavito odnosilo na rast udjela deviznih plasmana i plasmana indeksiranih uz strane valute, na što je utjecala prilagodba banaka promjenama u valutnoj strukturi njihovih izvora sredstava.

Promatrano po sektorima, najsnažnija kontrakcija i nade-

Slika 18.



lje je obilježavala kreditiranje stanovništva. Na razini cijele 2009. godine krediti odobreni stanovništvu smanjili su se za 3,7 mld. kuna ili za 2,9%. Među njima najveći je pad ostvaren kod nenamjenskih kredita i kredita za kupnju automobila, što zrcali negativna kretanja osobne potrošnje i prometa od trgovine na malo. Kreditiranje poduzeća tijekom 2009. također je bilo znatno slabije nego prethodnih godina, ali na razini cijele godine ipak je ostvaren prirast plasmana tom sektoru od 2,3%.

Središnja je država u prosincu nastavila poboljšavati svoju poziciju u odnosu na poslovne banke otplatom kredita sredstvima prikupljenim međunarodnim izdanjem obveznica. Ta su kretanja uvelike neutralizirala snažan rast neto zaduživanja države kod banaka iz prvog dijela godine. Zahvaljujući tome, ali i povoljnog utjecaju baznog razdoblja, godišnja stopa rasta neto plasmana banaka državi na kraju prosinca 2009. iznosila je samo 1,3%.

Iako je u prosincu zabilježeno snažno povećanje inozemnog duga banaka, istodobno je došlo i do povećanja nji-

Slika 19.

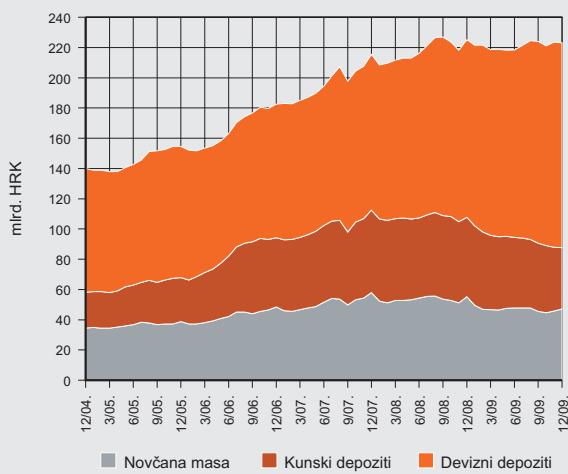
#### MONETARNI AGREGATI stope promjene u usporedbi s istim mjesecom prethodne godine



Izvor: HNB

Slika 20.

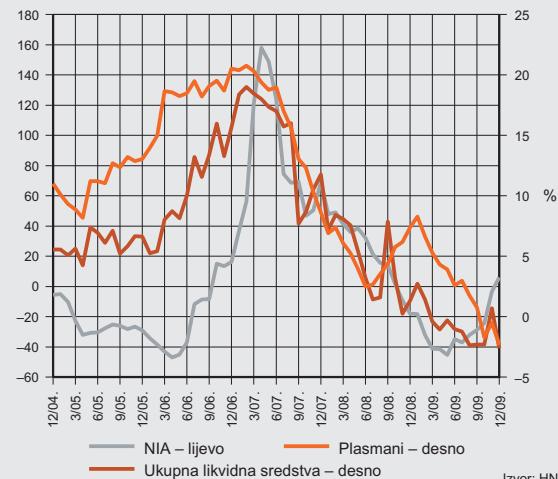
#### MONETARNI AGREGAT M4



Izvor: HNB

Slika 21.

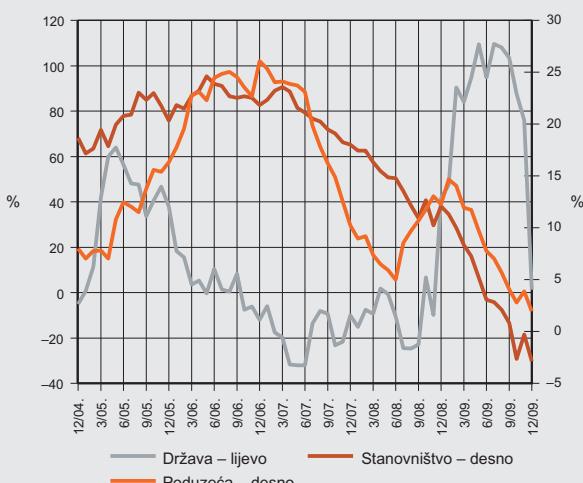
#### NETO INOZEMNA AKTIVA, UKUPNA LIKVIDNA SREDSTVA I PLASMANI BANAKA PRIVATNOM SEKTORU stope promjene realne vrijednosti u usporedbi s istim mjesecom prethodne godine



Izvor: HNB

Slika 22.

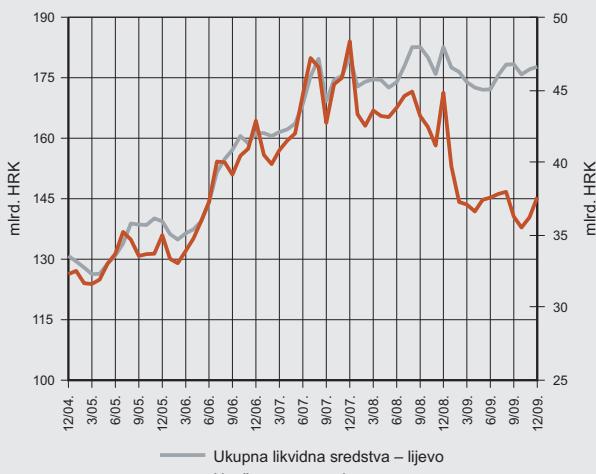
#### KREDITI STANOVNIŠTVU I PODUZEĆIMA I NETO POTRAŽIVANJA OD DRŽAVE stope promjene u usporedbi s istim mjesecom prethodne godine



Izvor: HNB

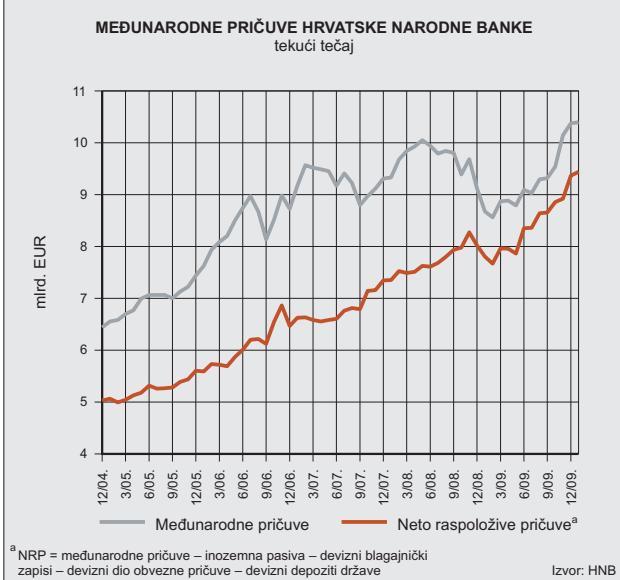
Slika 23.

#### REALNI NOVAC deflacionirani indeks potrošačkih cijena, 2001. = 100

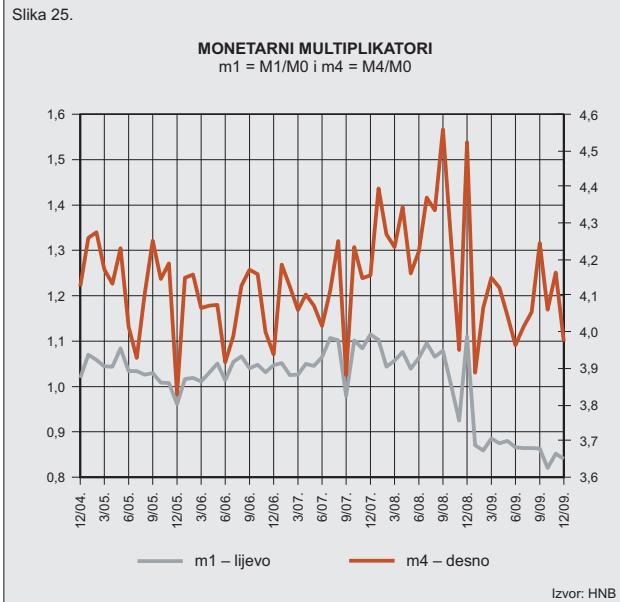


Izvor: HNB

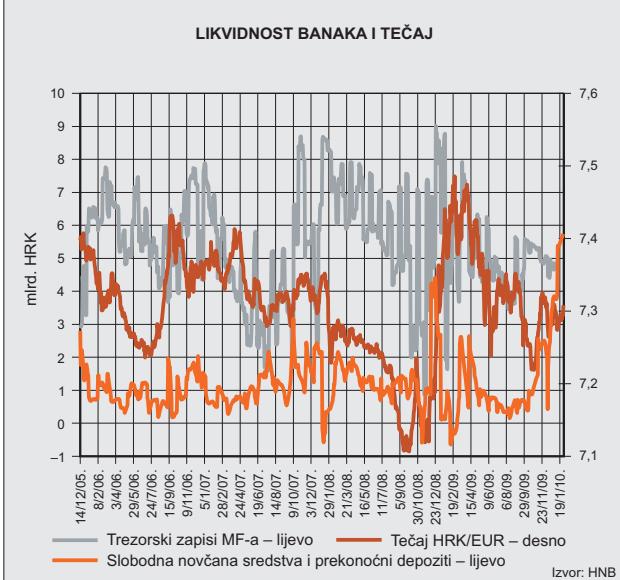
Slika 24.



Slika 25.



Slika 26.



hove inozemne imovine, pa se neto inozemna aktiva banaka samo umjerenog smanjila (za 0,4 mldr. kuna). Na godišnjoj je, pak, razini pad neto inozemne aktive banaka bio znatno veći (5,7 mldr. kuna ili 22,9%), što je rezultat snažnog rasta inozemnih obveza, ali i umjerenog pada inozemne imovine. Takva kretanja potvrđuju da su domaće banke tijekom 2009., unatoč pogoršanim uvjetima na svjetskom finansijskom tržištu, imale nesmetan pristup inozemnom kapitalu.

Visoka kunska likvidnost i stabilno kretanje tečaja kune bili su glavno obilježe monetarnog okružja početkom godine. U takvim uvjetima i nadalje nije bilo potrebe za operacijama na otvorenom tržištu.

Povoljnu kunsku likvidnost bankovnog sustava potvrđuju podaci o stanju računa za namiru, na kojima su poslovne banke u siječnju raspolažale s prosječno 0,6 mldr. kuna viška likvidnosti. Pridoga li se tome i stanje prekonočnih depozita banaka kod HNB-a, kojim su se poslovne banke intenzivno koristile tijekom cijelog mjeseca, prosječni višak likvidnosti u siječnju iznosio je 5,3 mldr. kuna. U takvim su uvjetima kamatne stope u prekonočnom trgovovanju na novčanom tržištu ostale niske, samo malo više od 0,5%, koliko banke ostvaruju na prekonočni depozit kod HNB-a.

Primarni novac (M0) na kraju siječnja 2009. iznosio je 57,8 mldr. kuna, a njegova godišnja stopa rasta bila je 1,4%. U strukturi primarnog novca najizrazitiji je porast ostvaren upravo kod prekonočnih depozita banaka, dok je kod gotovog novca izvan banaka i ostalih komponenata monetarnog agregata M0 ostvaren uobičajeni sezonski pad.

U prvih deset dana siječnja, kao i tijekom istog razdoblja prethodnog mjeseca, središnja je država prije podmirenja svojih tekućih obveza deponirala kunska sredstva na račun kod HNB-a u iznosu od 2,2 mldr. kuna, što je privremeno smanjivalo kunsku likvidnost sustava. Na deviznom računu kod HNB-a država je krajem siječnja raspolažala s 261,7 mil. EUR preostalih od dolarskih obveznica izdanih u studenome 2009. godine.

Tijekom siječnja nije bilo značajnijih deviznih operacija, a devizni dio obvezne pričuve ostao je gotovo nepromijenjen, pa je razina bruto međunarodnih pričuva bila jednaka razini na kraju prethodne godine. Na kraju siječnja međunarodne su pričuve iznosile 10,4 mldr. EUR, što je za 19,8% više nego na kraju siječnja 2009. godine. Rast neto raspoloživih pričuva u istom je razdoblju bio također visok te iznosio 20,9%, pa su neto pričuve iznosile 9,4 mldr. EUR. Visoke godišnje stope rasta djelomice su posljedica učinka baznog razdoblja jer je početkom 2009. došlo do snažnog smanjenja i bruto i neto pričuva.

## Tržište novca i kamatne stope

Iznimno dobra likvidnost domaćega finansijskog sustava, koja je obilježila posljednje tromjeseće 2009., nastavila se i tijekom siječnja 2010., pa su stoga kamatne stope na novčanom tržištu pale na razinu na kojoj su posljednji put bile sredinom 2005. godine.

Vagana kamatna stopa na prekonočne kredite u izravnoj

međubankovnoj trgovini smanjila se s 1,20% u prosincu 2009. na 0,62% u siječnju 2010. Istodobno se nastavila smanjivati i kolebljivost te kamatne stope na dnevnoj razini, pa je tijekom siječnja ona oscilirala u relativno uskom rasponu od 0,49% do 0,97%.

U siječnju 2010. nije bilo novih aukcija trezorskih zapisa Ministarstva finansija. Zbog relativno malih dospjelih iznosa stanje upisanih kunske trezorskih zapisa blago se smanjilo s 12,1 mld. kuna krajem prosinca 2009. na 11,8 mld. kuna krajem siječnja 2010., dok eurski trezorski zapisi u tom razdoblju nisu dospjevali. Ukupan iznos upisanih trezorskih zapisa tako se zbog dospjeća kunske zapisa smanjio s 22,1 mld. kuna krajem prosinca na 21,8 mld. kuna krajem siječnja.

Vrlo dobra kunska likvidnost financijskog sustava utjecala je na nastavak smanjenja kamatnih stopa na novčanom tržištu te je pogodovala smanjenju pasivnih kamatnih stopa, što je osobito vidljivo kod kamatnih stopa na oročene kunske depozite bez valutne klauzule koje su pale na najniže razine u

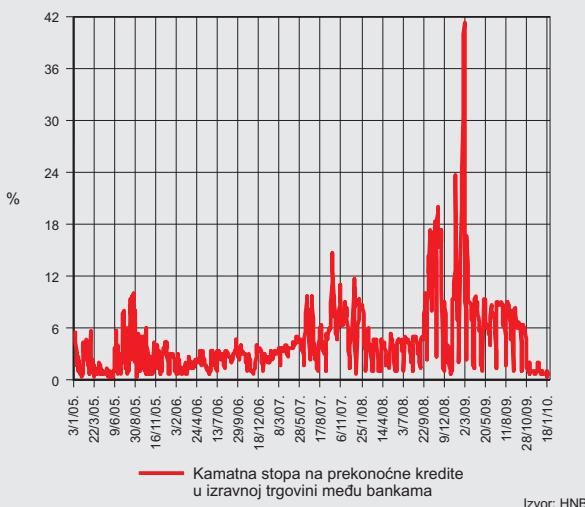
posljednjih nekoliko godina. Istodobno su smanjene i aktivne kamatne stope banaka, i to ponajviše kod kunske kredita bez valutne klauzule.

Smanjenje aktivnih kamatnih stopa odnosilo se prije svega na kreditiranje poduzeća, kojima su banke nešto snažnije plasirale sredstva, što je u uvjetima bolje likvidnosti omogućeno i ukidanjem mjere koja je bila usmjerena na banke čiji je mješevi rast plasmana bio veći od 1,0%. Pojačano odobravanje kredita poduzećima s nižim kamatnim stopama ublažiti će potencijalni negativan utjecaj visokoga dostignutoga kamatnog tereta na gospodarski oporavak i kreditni rizik. S druge strane, kamatne su stope na kredite stanovništvu (uključujući obrtnike) porasle, prije svega na dugoročne kredite.

Kamatne stope na kratkoročne kunske kredite poduzećima bez valutne klauzule padaju još od sredine 2009. te su se u prosincu vratile na razine s početka godine (malo više od 9,0%). Kamatne stope na dugoročne kredite trgovackim društvima s valutnom klauzulom u prosincu su blago porasle, ali u granicama uobičajene niske kolebljivosti. Taj je

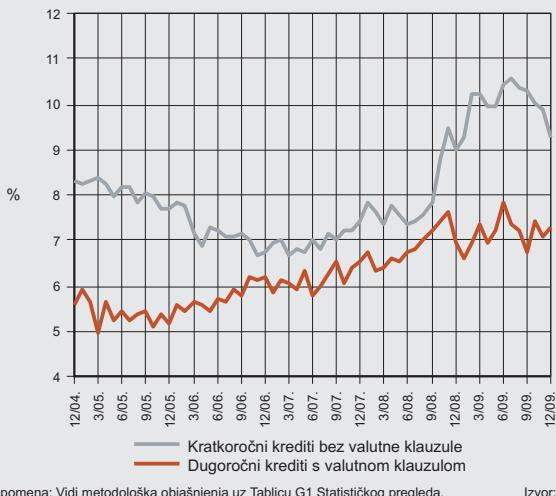
Slika 27.

#### PROSJEČNA KAMATNA STOPA NA NOVČANOM TRŽIŠTU dnevni podaci, na godišnjoj razini



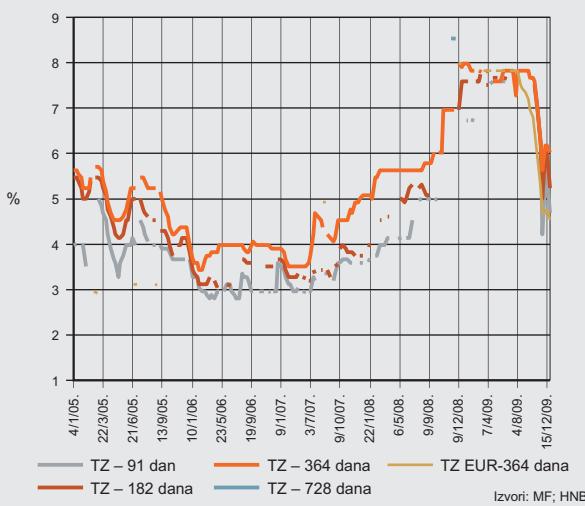
Slika 29.

#### PROSJEĆNE KAMATNE STOPE POSLOVNIH BANAKA NA KUNSKE KREDITE TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA na godišnjoj razini



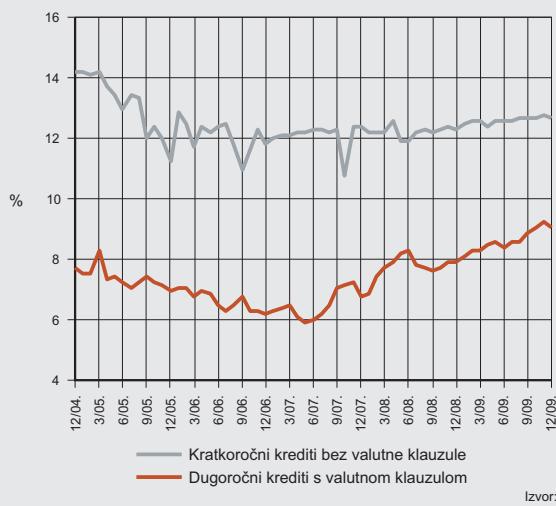
Slika 28.

#### KAMATNE STOPE NA KUNSKE I EURSKE TREZORSKE ZAPISE MF-a na dan aukcije

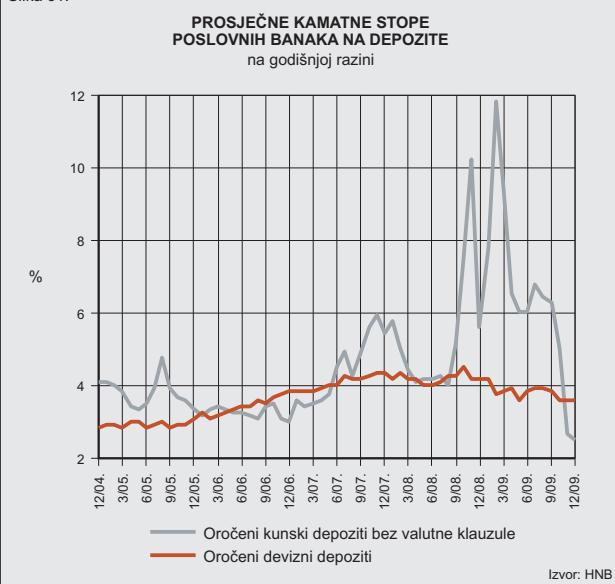


Slika 30.

#### PROSJEĆNE KAMATNE STOPE POSLOVNICH BANAKA NA KUNSKE KREDITE STANOVNIŠTVU na godišnjoj razini



Slika 31.



Slika 32.



rast generiralo blago povećanje kamatne stope na kredite s ročnosti dužom od tri godine. Također, nakon znatnog prodluženja ročnosti novoodobrenih kredita u studenom 2009. godine, ročnost je tijekom prosinca ponovo blago smanjena, što je dodatno povećalo vaganu kamatnu stopu u tom mjesecu zbog negativne veze koja već neko vrijeme postoji između kamatnih stopa i ročnosti tih kredita. Navedena kretanja kamatnih stopa krajem 2009. potaknula su ponovno približavanje kratkoročnih kunkskih kredita poduzećima bez valutne klaузule i dugoročnih kredita trgovackim društvima s valutnom klaузulom, nakon što se početkom 2009. godine njihova razlika snažno povećala.

Vagana nominalna kamatna stope na kratkoročne kredite stanovništvu bez valutne klaузule, koja se odnosi na dominantne kartične i okvirne kratkoročne kredite stanovništvu, i nadalje je bila iznimno stabilna te je iznosila 12,7%. U prosincu se, nakon višemjesečnoga izrazitog rasta, blago smanjila vagana kamatna stope na novoodobrene dugoročne kredite stanovništvu, ponajprije pod utjecajem smanjenja kamatnih

stopa na stambene i ostale dugoročne kredite, čiji je volumen znatno porastao tijekom drugog polugodišta 2009. godine.

Nakon izrazito skokovitih promjena i rekordno visokih razina kamatnih stopa na oročene kunske depozite bez valutne klaузule krajem 2008. i početkom 2009. godine došlo je do njihova smanjenja pod utjecajem popuštanja likvidnosnih pritisaka te su do kraja godine te kamatne stope pale na rekordno niske razine (2,52%). Takvo smanjenje ponajprije odražava snažan pad kamatnih stopa na depozite poduzeća oročene do mjesec dana, čija je dinamika čvrsto povezana s kretanjima na novčanom tržištu. Kamatne stope na oročene devizne depozite ostale su nepromijenjenima u prosincu u odnosu na studeni, od kada su, prvi put nakon jednogodišnjeg razdoblja, više nego kamatne stope na oročene kunske depozite bez valutne klaузule.

Navedena kretanja aktivnih i pasivnih kamatnih stopa utjecala su na smanjenje opće kamatne razlike krajem 2009. godine, ponajprije zbog smanjenja kamatne razlike po kunske kreditima i depozitima s 9,24 postotna boda u studenom na 8,90 postotnih bodova u prosincu. Kamatna razlika po indeksiranim kreditima i deviznim depozitima tijekom cijelog je četvrtog tromjesečja 2009. ostala stabilnom (prosek razdoblja iznosio je 4,23 postotna boda).

## Robna razmjena

Prema privremenim podacima DZS-a u 2009. godini ukupno je izvezeno robe u vrijednosti od 7,5 mlrd. EUR, dok je istodobno robni uvoz iznosio 15,2 mlrd. EUR. Ostvareni manjak tako je iznosio 7,7 mlrd. EUR, što je za 31,4% manje nego u 2008. godini. Promatrano prema pojedinim tromjesečjima, najsnaznije smanjenje robnog manjka u 2009. godini zabilježeno je u prvom tromjesečju, dok je u nastavku godine pad manjka ublažen. Kontrakcija manjka utjecala je na nešto manje nepovoljan pokazatelj pokrivenosti uvoza izvozom, koji se povećao s 46,0% u 2008. na 49,4% u 2009. godini.

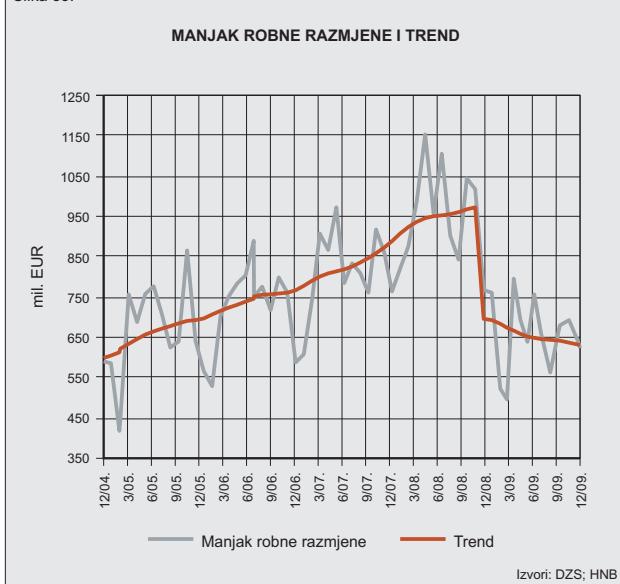
Sezonski prilagođeni podaci, izraženi u eurima, upućuju na blagu promjenu trenda robnog izvoza u posljednjem tromjesečju 2009. Naime, nakon snažnog pada izvoza tijekom prva tri tromjesečja, u posljednjem se tromjesečju prvi put ostvaruju pozitivne stope promjene te rast od 4,8% u odnosu na treće tromjeseče. Takva se kretanja djelomice mogu prisati izvozu nafte i naftnih derivata, koji je, pod utjecajem postupnog oporavka cijena nafte, na godišnjoj razini porastao. Tijekom posljednja tri mjeseca 2009. na godišnjoj se razini povećao i izvoz metalnih ruda, zatim pogonskih strojeva i uređaja te medicinskih i farmaceutskih proizvoda. S druge

### Platna bilanca (preliminarni podaci), u milijunima eura

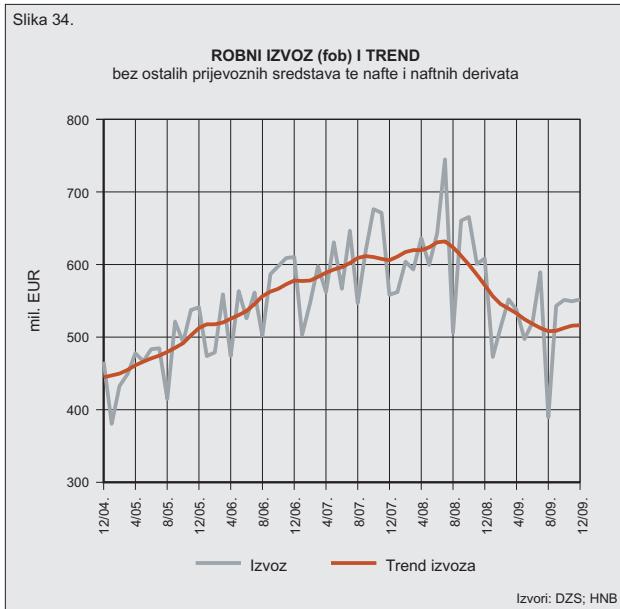
	I.–IX. 2008.	I.–IX. 2009.	Indeks I.–IX. 2009. / I.–IX. 2008.
Tekuće transakcije	-2.471,8	-940,8	38,1
Kapitalne i finansijske transakcije (bez pričuva)	4.182,5	2.523,6	60,3
Međunarodne pričuve HNB-a	-408,7	105,5	-
Neto pogreške i propusti	-1.301,9	-1.688,3	129,7

Izvor: HNB

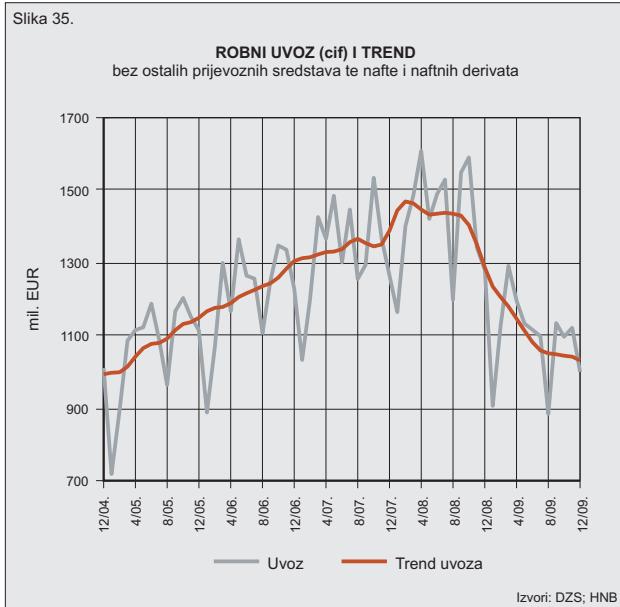
Slika 33.



Slika 34.



Slika 35.



strane, izvoz nekoliko odsjeka SMTK vidljivo se pogoršao, a osobito se izdvaja skupina prehrambenih proizvoda (riba i riblje prerađevine te šećer, proizvodi od šećera i med) te proizvodi od pluta i drva.

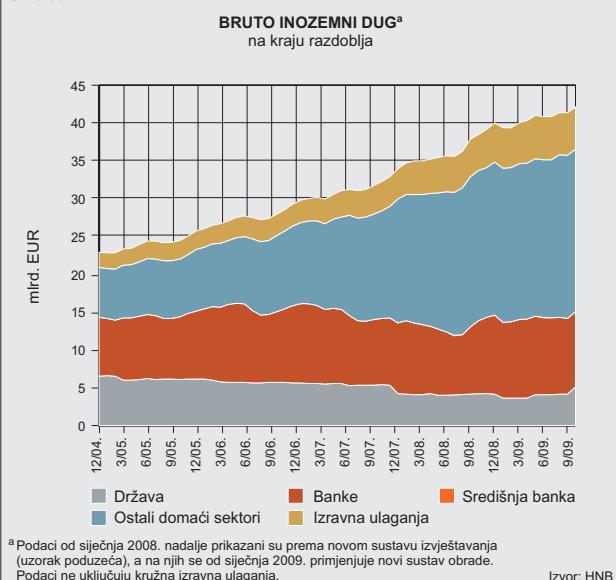
Blaga promjena trenda na strani robnog uvoza, prema sezonski prilagođenim podacima u eurima, osjetila se već u trećem tromjesečju 2009., a blagi rast zabilježen je i u posljednjem tromjesečju (0,9% u odnosu na treće tromjeseče). Takvim je promjenama uvelike pridonijelo usporavanje godišnjeg pada uvoza naftne i naftnih derivata, potaknuto oporavkom cijena. Za razliku od naftne, pad uvoza ostalih energetika dodatno se pojačao. Intenzitet smanjenja uvoza industrijskih sirovina, posebno metalnih, donekle se ublažio, a isto se može reći i za uvoz kapitalnih proizvoda te cestovnih vozila. Uvoz brodova, koji je snažno padaо tijekom prva tri tromjesečja, u posljednjem se tromjesečju nije znatnije promjenio u odnosu na isto razdoblje 2008. godine. Pozitivne godišnje stope promjene robnog uvoza u posljednja tri mjeseca 2009. zabilježene su kod samo nekoliko odsjeka SMTK, a izdvaja se oporavak uvoza organskih kemijskih proizvoda.

## Inozemni dug

Bruto inozemni dug RH na kraju studenog 2009. iznosio je 42,1 mlrd. EUR (isključujući kružna izravna ulaganja) te je bio za 2,7 mlrd. EUR veći u odnosu na kraj 2008. Pritom je u studenome došlo do najsnažnijega mjesečnog prirasta duga u 2009. godini, koji je iznosio 0,8 mlrd. EUR. Takvo je kretanje u cijelosti posljedica zaduzivanja središnje države, odnosno izdanja obveznica na američkom tržištu. Svi su ostali sektori u promatranom mjesecu blago smanjili svoje inozemne obveze.

Stanje inozemnog duga središnje države u prvih se jedanaest mjeseci 2009. povećalo za 984 mil. EUR u odnosu na kraj prethodne godine. To je s jedne strane posljedica smanjenja obveza u veljači zbog otplate euroobveznica te s druge strane povećanja obveza u lipnju zbog izdanja novih obvezni-

Slika 36.



**Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima, u milijunima eura**

Sektor dužnika	Stanje na kraju razdoblja			Apsolutni prirast <sup>a</sup>		
	2007.	2008.	XI. 2009.	2007.	2008. <sup>b</sup>	XI. 2009. <sup>c</sup>
Država <sup>d</sup>	5.372	4.197	5.150	-298	-1.241	984
Središnja banka	2	2	1	0	0	-1
Banke	8.879	10.079	9.890	-1.344	1.161	-174
Ostali domaći sektori	14.743	19.836	21.517	4.243	4.899	1.404
Izravna ulaganja <sup>e</sup>	3.933	5.010	5.571	1.054	1.052	448
<b>Ukupno</b>	<b>32.929</b>	<b>39.125</b>	<b>42.130</b>	<b>3.655</b>	<b>5.871</b>	<b>2.661</b>

<sup>a</sup> Prirast duga računa se u odnosu na stanje na kraju prethodne godine.<sup>b</sup> Prirast duga u 2008. izведен je iz usporedivih podataka (primjena novog sustava izvješćivanja povećala bi službeno stanje inozemnog duga na kraju 2007. za 325 mil. EUR, na 33,3 mld. EUR).<sup>c</sup> Prirast duga za studeni 2009. izведен je iz usporedivih podataka (primjena unaprijeđenog sustava obrade podataka povećala bi službeno stanje inozemnog duga na kraju 2008. za 344 mil. EUR, na 39,5 mld. EUR).<sup>d</sup> Država ne uključuje HBOR, a od početka 2008. ni HAC, koji su reklassificirani u ostale domaće sektore.<sup>e</sup> Ne uključuje kružna izravna ulaganja.

Izvor: HNB

**Inozemni dug ostalih domaćih sektora, na kraju razdoblja, u milijunima eura**

Sektor dužnika	2007.	2008.	XI. 2009.	Apsolutni prirast <sup>a</sup>	
					XI. 2009.
Ostale bankske institucije	0	0	0		0
Nebankske finansijske institucije	3.922	4.950	5.576		353
Javna i mješovita trgovачka društva	2.592	4.687	5.189		319
Ostala trgovачka društva	8.062	9.933	10.476		722
Neprofitne institucije	5	4	3		0
Obrtnici i trgovci	24	17	12		-5
Kućanstva	137	245	262		16
<b>Ukupno ostali domaći sektori</b>	<b>14.743</b>	<b>19.836</b>	<b>21.517</b>	<b></b>	<b>1.404</b>

<sup>a</sup> Prirast duga za studeni 2009. u odnosu na prosinac 2008. izведен je iz usporedivih podataka (primjena unaprijeđenog sustava obrade podataka povećala bi službeno stanje inozemnog duga ostalih domaćih sektora na kraju 2008. za 277 mil. EUR, na 20,1 mld. EUR).

Izvor: HNB

**Stvarni i potencijalni inozemni dug javnog sektora te dug privatnog sektora, na kraju razdoblja, u milijunima eura**

Sektor dužnika	2007.	2008.	XI. 2009.	Apsolutni prirast <sup>a</sup>	
					XI. 2009.
Dug javnog sektora	9.259	10.248	12.161		1.736
Dug privatnog sektora za koji jamči javni sektor	140	80	9		-55
Dug privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor <sup>b</sup>	23.530	28.797	29.960		980
<b>Ukupno</b>	<b>32.929</b>	<b>39.125</b>	<b>42.130</b>	<b></b>	<b>2.661</b>

<sup>a</sup> Prirast duga za studeni 2009. u odnosu na prosinac 2008. izведен je iz usporedivih podataka (primjena unaprijeđenog sustava obrade podataka povećala bi službeno stanje inozemnog duga na kraju 2008. za 344 mil. EUR, na 39,5 mld. EUR).<sup>b</sup> Ne uključuje kružna izravna ulaganja.

Izvor: HNB

ca vrijednih 750 mil. EUR, od čega je dio sredstava iskorišten za otplatu samurajskih obveznica u iznosu od 25 mld. JPY (185 mil. EUR). U studenom je dug države ponovo porastao, što je povezano s izdanjem dolarskih obveznica vrijednih 1,5 mld. USD (1,0 mld. EUR). Navedeno se zaduženje odražalo i na kretanje duga javnog sektora (koji osim sektora države obuhvaća javna i mješovita trgovачka društva te HBOR), koji se u promatranom mjesecu povećao za 0,9 mld. EUR.

Inozemni dug poslovnih banaka na kraju studenoga iznosi je 9,9 mld. EUR, što je za 0,2 mld. EUR manje u odnosu na stanje zabilježeno krajem prethodnoga mjeseca, odnosno za 0,4 mld. EUR manje u odnosu na stanje na kraju trećeg tromjesečja. Na takva kretanja u listopadu i studenom ponajviše su utjecala smanjenja obveza na osnovi gotovine i depozita, čemu je pridonijela i stagnacija domaće kreditne aktivnosti poslovnih banaka.

Ostali domaći sektori (pretežno trgovачka društva i nebankarske finansijske institucije, uključujući HBOR) ostvarili

su, osim u ožujku i studenom, rast inozemnog duga tijekom prvih jedanaest mjeseci 2009., i to ukupno za 1,4 mld. EUR. Pritom je najveći rast ostvaren u rujnu zbog zaduživanja javnih poduzeća i nebankarskih finansijskih institucija (HBOR). U studenom su se, pak, neznatno smanjile inozemne obveze (34 mil. EUR), čemu je pridonijelo smanjenje duga javnih poduzeća koje je nadmašilo blagi rast obveza ostalih privatnih trgovачkih društava.

Dužničke obveze s osnove izravnih ulaganja (isključujući kružna ulaganja) u prvih jedanaest mjeseci 2009. godine povećane su za 0,4 mld. EUR, pri čemu se približno trećina tog prirasta odnosila na hibridne i podređene instrumente banaka. Posljednji dostupni podaci o kretanjima u studenom, međutim, upućuju na blago smanjenje ukupnog duga s osnove izravnih ulaganja (za 35 mil. EUR u odnosu na prethodni mjesec).

## Državne financije

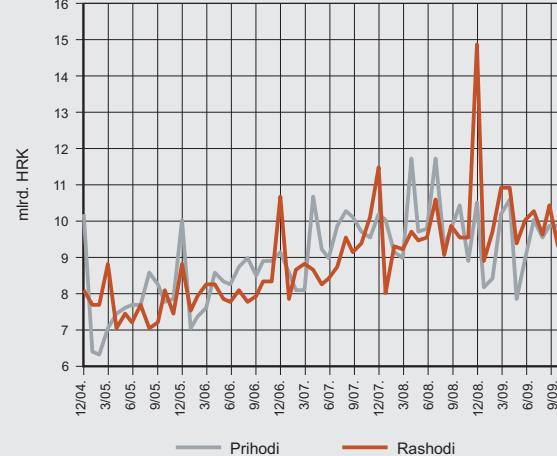
Preliminarni podaci MF-a pokazuju kako su prihodi konsolidirane središnje države u prvih jedanaest mjeseci 2009. iznosili 103,1 mld. kuna, što je za 5,9% manje nego u istom razdoblju prethodne godine. Zamjetljiv pad zabilježen je kod svih glavnih izvora prihoda, što se povezuje s kontrakcijom osobne potrošnje, nepovoljnim kretanjima na tržištu rada, ali i pogoršanom naplatom poreza i doprinosa zbog rastuće nelikvidnosti u gospodarstvu (dospjele neplaćene obveze pravnih osoba s osnove poreza i doprinosa u prvih jedanaest mjeseci 2009. povećane su gotovo za 3 mld. kuna). Ipak, valja naglasiti da su nakon tri uzastopna tromjesečja godišnjeg smanjenja prihodi u listopadu i studenom bili na razini onih u 2008. To, međutim, nije posljedica povoljnijih kretanja u gospodarstvu, već izmjena u poreznom sustavu, prije svega povećanja stope PDV-a i uvođenja posebnog poreza na plaće, mirovine i druge primitke.

Rashodi konsolidirane središnje države u prvih su jedanaest mjeseci iznosili 109,5 mld. kuna, što je za 5,4% više nego u istom razdoblju 2008. Najviše su porasli rashodi za

Slika 37.

### PRIHODI I RASHODI KONSOLIDIRANE SREDIŠNJE DRŽAVE<sup>a</sup>

prema metodologiji GFS 2001

<sup>a</sup> Od siječnja 2008. konsolidirana središnja država ne obuhvaća HAC.

Izvor: MF

**Saldo proračuna konsolidirane središnje države, prema metodologiji GFS 2001, u milijunima kuna**

	I. – XI. 2008.	I. – XI. 2009.
Prihodi	109.529,6	103.089,6
Rashodi	103.817,2	109.450,5
Prodaja nefinancijske imovine	430,7	293,6
Nabava nefinancijske imovine	3.482,6	2.908,9
Neto posudivanje/zaduživanje	2.660,4	-8.976,2

Izvor: MF

**Financiranje salda konsolidirane središnje države, u milijunima kuna**

	I. – XI. 2008.	I. – XI. 2009.
Neto posudivanje/zaduživanje (GFS 2001)	2.660,4	-8.976,2
Financiranje	-2.660,4	8.976,2
Promjena finansijske imovine	4.539,4	7.476,4
Domaće	4.527,0	7.475,5
Inozemne	12,4	0,9
Promjena finansijskih obveza	1.879,0	16.452,6
Domačih	3.094,0	8.901,4
Inozemnih	-1.215,0	7.551,2

Izvor: MF

zdravstvo i mirovine, kao i rashodi za zaposlene. Znatno su smanjeni samo ostali kapitalni rashodi, što je, međutim, velikim dijelom posljedica smanjenih transfera HAC-u s osnove naknada za ceste. Istodobno je u nabavu nefinancijske imovine utrošeno 2,9 mlrd. kuna, što je znatno manje nego godinu dana prije. Pritom je smanjenje bilo nešto izraženije kod ulaganja u postrojenja i opremu nego kod ulaganja u zgrade i građevine.

Budući da je u promatranom razdoblju neto operativni saldo (razlika prihoda i rashoda) bio negativan, a istodobno je nabava nefinancijske imovine znatno nadmašila prihode od njezine prodaje, u prvih jedanaest mjeseci 2009. ostvareno je neto zaduživanje (na gotovinskom načelu i prema meto-

**Promjena duga središnje države, u milijunima kuna**

	I. – XI. 2008.	I. – XI. 2009.
Ukupna promjena duga	2.700,6	16.315,4
Promjena unutarnjeg duga	3.891,9	9.122,3
– Trezorski zapisi MF-a	-2.512,1	2.981,1
– Instrumenti tržišta novca	0,0	8,5
– Obveznice	609,9	-20,5
– Krediti banaka	5.794,1	6.153,2
Promjena inozemnog duga	-1.191,3	7.193,1
– Obveznice	-1.639,6	7.091,1
– Krediti	448,3	102,0

Dodatak:

Promjena ukupno izdanih jamstava	4.024,1	6.427,6
----------------------------------	---------	---------

Izvor: HNB

logiji GFS 2001) u iznosu od 9,0 mlrd. kuna. Međutim, u istom su razdoblju neto obveze države povećane za čak 16,5 mlrd. kuna. Znatno veći rast obveza od iskazanog manjka objašnjava činjenica da je dio sredstava prikupljenih zaduživanjem položen na račune države kod HNB-a i iskorišten tijekom prosinca, a dio je prenesen u 2010. godinu. Osim toga, državi je u razdoblju od siječnja do studenog 2009. na naplatu pristigao dio jamstava odobrenih brodogradilištima, a te transakcije MF iskazuje u okviru danih zajmova.

Zamjetljiv rast obveza jedinica konsolidirane središnje države kojima su osigurana sredstva za financiranje tekućih, ali i budućih potreba doveo je do izrazitog porasta državnog duga, koji je na kraju studenog iznosio 114,6 mlrd. kuna. Pritom se država na domaćem tržištu više usmjerila na kratkoročno zaduživanje u obliku bankovnih kredita i izdavanja trezorskih zapisa, dok su na inozemnom tržištu plasirana dva izdanja obveznica. U promatranom razdoblju znatno je porastao i potencijalni dug po izdanim jamstvima, što se ponajviše odnosilo na nova zaduženja HBOR-a i HAC-a.



# Statistički pregled



## Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama

Podaci o potraživanjima i obvezama finansijskih institucija klasificiraju se prema institucionalnim sektorima i finansijskim instrumentima. Institucionalni sektori su sljedeći: finansijske institucije, središnja država, ostali domaći sektori i inozemstvo. Sektor finansijske institucije obuhvaća sljedeće podsektore: središnja banka, banke, ostale bankarske institucije i nebankarske finansijske institucije. Središnja banka je Hrvatska narodna banka. Banke su institucije kojima je Hrvatska narodna banka izdala odobrenje za obavljanje bankarskih poslova u skladu sa Zakonom o bankama, uključujući i štedionice u prijelaznom razdoblju. U sektor banke ne uključuju se banke u stečaju i bivše filijale banaka čije je sjedište izvan Republike Hrvatske. Ostale bankarske institucije su stambene štedionice, štedno-kreditne zadruge i investicijski fondovi. Nebankarske finansijske institucije su finansijske institucije koje nisu klasificirane kao banke ili kao ostale bankarske institucije (npr. društva za osiguranje, mirovinski fondovi).

Središnja država obuhvaća podsektor Republika Hrvatska i podsektor republički fondovi. Do prosinca 2003. podsektor Republika Hrvatska obuhvaćao je organe državne uprave, uključujući Hrvatske

ceste, Hrvatske autoceste i Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, a podsektor republički fondovi obuhvaća Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski fond za privatizaciju, Hrvatske vode i Hrvatsku banku za obnovu i razvitak.

Od siječnja 2004. Hrvatske ceste, Hrvatske autoceste te Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka reklasificirani su iz podsektora Republika Hrvatska u podsektor republički fondovi.

Ostali domaći sektori su: organi lokalne države, državna i ostala trgovacka društva te stanovništvo, uključujući obrtnike i neprofitne institucije koje pružaju usluge stanovništvu. Podsektor ostala trgovacka društva obuhvaća i banke u stečaju. U pojedinim tablicama ostali domaći sektori dijele se u sljedeće podsektore: lokalna država, koja obuhvaća jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, trgovacka društva, koja obuhvaćaju državna i ostala trgovacka društva, te stanovništvo, koje uključuje i obrtnike i neprofitne institucije.

Sektor inozemstvo obuhvaća strane fizičke i pravne osobe.

Svi podaci o potraživanjima i obvezama odnose se na stanje na kraju razdoblja, pri čemu se devizne pozicije iskazuju u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja.

## Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati

na kraju razdoblja, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Primarni novac	Novčana masa M1	Novčana masa M1a	Ukupna likvidna sredstva M4	Neto domaća aktiva	Plasmani	Mjesečne stope rasta					
								Primarni novac	Novčana masa M1	Novčana masa M1a	Ukupna likvidna sredstva M4	Neto domaća aktiva	Plasmani
1996.	prosinac	8.770,4	11.368,9	11.494,9	36.701,1	24.960,4	33.831,2	11,35	7,83	7,67	4,88	-5,41	-11,61
1997.	prosinac	10.346,1	13.731,4	13.848,8	50.742,0	33.829,0	48.863,4	7,86	3,93	3,85	2,16	4,98	4,96
1998.	prosinac	9.954,2	13.531,4	13.615,2	57.340,3	44.626,8	59.792,0	7,24	6,92	6,59	2,51	3,73	0,25
1999.	prosinac <sup>a</sup>	10.310,0	13.858,9	13.965,7	56.659,3	40.003,8	55.875,8	4,53	5,46	5,48	2,28	0,35	-4,58
2000.	prosinac	11.717,3	18.030,3	18.256,4	73.061,1	44.043,9	60.883,8	7,32	10,04	9,89	3,66	10,46	2,66
2001.	prosinac	17.803,2	23.703,5	23.936,5	106.071,4	57.410,0	74.964,5	8,01	13,00	11,96	11,65	3,40	1,16
2002.	prosinac	23.027,9	30.869,8	31.876,7	116.141,8	83.324,4	97.463,7	10,72	6,11	6,79	1,65	7,92	2,15
2003.	prosinac	30.586,2	33.888,7	34.630,9	128.893,1	96.121,7	111.661,4	8,90	1,78	1,93	0,14	3,11	0,66
2004.	prosinac	33.924,4	34.562,1	35.186,5	139.947,7	108.205,1	127.308,6	8,69	2,86	2,68	0,23	2,15	1,99
2005.	prosinac	40.390,8	38.817,1	39.855,4	154.647,0	131.343,2	149.168,3	9,38	4,34	3,87	-0,02	1,84	1,94
2006.	prosinac	46.331,2	48.521,0	49.141,7	182.458,6	154.844,1	183.379,5	3,17	4,75	4,07	1,57	3,38	2,99
2007.	prosinac	51.923,9	57.878,3	58.663,4	215.822,1	166.375,5	210.828,4	3,73	6,71	6,62	3,95	3,54	2,65
2008.	prosinac	49.743,0	55.222,3	56.044,6	225.018,5	183.279,1	232.982,1	-9,89	8,17	8,49	3,17	5,68	1,96
2009.	siječanj	56.966,4	49.573,0	50.271,0	221.452,2	183.953,4	234.476,2	14,52	-10,23	-10,30	-1,58	0,37	0,64
	veljača	54.449,0	46.762,1	47.344,2	221.445,7	190.333,8	235.352,0	-4,42	-5,67	-5,82	0,00	3,47	0,37
	ožujak	52.693,8	46.636,5	47.203,8	218.626,7	192.083,0	234.856,8	-3,22	-0,27	-0,30	-1,27	0,92	-0,21
	travanj	53.075,1	46.419,2	46.877,0	218.797,6	192.003,3	234.342,1	0,68	-0,47	-0,69	0,08	-0,04	-0,22
	svibanj	53.900,4	47.447,0	47.941,0	218.112,8	193.128,0	232.234,6	1,55	2,21	2,27	-0,31	0,59	-0,90
	lipanj	55.100,6	47.698,9	48.149,7	218.416,2	188.300,5	230.767,0	2,23	0,53	0,44	0,14	-2,50	-0,63
	srpanj	55.147,1	47.664,7	48.169,2	221.354,8	189.639,5	231.193,3	0,08	-0,07	0,04	1,35	0,71	0,18
	kolovoz	55.346,9	47.815,0	48.297,2	224.444,3	186.660,7	230.228,9	0,36	0,32	0,27	1,40	-1,57	-0,42
	rujan	52.791,1	45.559,4	46.011,5	224.086,6	184.717,4	228.759,2	-4,62	-4,72	-4,73	-0,16	-1,04	-0,64
	listopad	54.446,1	44.657,2	45.158,6	221.147,8	183.289,0	227.891,2	3,13	-1,98	-1,85	-1,31	-0,77	-0,38
	studenzi	53.699,8	45.748,0	46.255,6	223.600,6	179.711,1	231.436,6	-1,37	2,44	2,43	1,11	-1,95	1,56
	prosinac	56.141,9	47.181,7	47.760,5	223.094,6	178.083,2	231.661,9	4,55	3,13	3,25	-0,23	-0,91	0,10

<sup>a</sup> Plasmani su jednokratno smanjeni u iznosu od 2.759,4 milijuna kuna.

## Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati

U tablici se iskazuju podaci o nekim osnovnim monetarnim i kreditnim agregatima te njihove mjesečne stope rasta. U rujnu 1999. godine provedena je revizija svih monetarnih agregata. U starijim publikacijama HNB-a podaci o potraživanjima i obvezama štedionica nisu obuhvaćeni u izračunu monetarnih agregata.

Primarni novac u cijelosti je preuzet iz Bilance Hrvatske narodne banke (Tablica C1).

Novčana masa M1 definirana je jednako kao i istoimena pozicija u Bilanci monetarnih institucija (Tablica B1) te obuhvaća gotov novac izvan banaka, depozite ostalih bankarskih institucija i ostalih domaćih sektora kod Hrvatske narodne banke te depozitni novac kod banaka. Novčana masa M1a obuhvaća gotov novac izvan banaka i depozitni novac kod banaka uvećan za depozitni novac središnje države kod banaka.

Ukupna likvidna sredstva M4 obuhvaćaju novčanu masu M1, štedne i oročene depozite, devizne depozite te obveznice i instrumente tržišta novca (navedene komponente preuzete su iz Bilance monetarnih institucija (Tablica B1)).

Neto domaća aktiva definirana je kao razlika između ukupnih likvidnih sredstava i inozemne aktive (neto).

Plasmani su potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija i nebankarskih finansijskih institucija.

U svibnju 1999. godine pokrenut je stečajni postupak nad nekoliko banaka, koje su zbog toga isključene iz monetarne statistike. Prema podacima za travanj 1999. udio tih banaka u monetarnom agregatu M1 iznosio je 259,3 mil. kuna, a u monetarnom agregatu M4 iznosio je 4.035,8 mil. kuna. Podaci za lipanj 1999. godine bit će usporedivi s podacima za srpanj 1999. godine ako se stavka Plasmani banaka poveća za iznos od 3.513,5 mil. kuna.

## Tablica B1: Bilanca monetarnih institucija

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2004. XII.	2005. XII.	2006. XII.	2007. XII.	2008. XII.		2009. III.	VI.	IX.	XII.
<b>AKTIVA</b>										
1. Inozemna aktiva (neto)	31.742,6	23.303,8	27.614,5	49.446,5	41.739,4	26.543,7	30.115,8	39.369,2	45.011,4	
2. Plasmani	141.278,1	168.427,7	200.328,9	226.076,1	254.569,8	264.320,2	258.820,4	259.043,6	253.522,6	
2.1. Potraživanja od središnje države (neto)	13.969,6	19.259,4	16.949,4	15.247,7	21.587,7	29.463,4	28.053,5	30.284,4	21.860,8	
2.2. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	125.790,7	147.414,3	181.031,9	207.398,7	231.472,7	233.363,2	228.967,9	227.098,7	229.870,2	
2.3. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija	624,0	592,2	1.029,5	1.640,0	441,9	417,3	565,6	537,9	681,7	
2.4. Potraživanja od nebankarskih finansijskih institucija	893,9	1.161,8	1.318,1	1.789,7	1.067,4	1.076,3	1.233,5	1.122,6	1.109,9	
Ukupno (1+2)	173.020,7	191.731,5	227.943,3	275.522,6	296.309,2	290.863,9	288.936,2	298.412,8	298.534,0	
<b>PASIVA</b>										
1. Novčana masa	34.562,1	38.817,1	48.521,0	57.878,3	55.222,3	46.636,5	47.698,9	45.559,4	47.181,7	
2. Štedni i oročeni depoziti	22.479,2	27.992,1	44.836,8	53.644,9	50.070,3	47.233,4	45.005,5	43.089,9	39.139,4	
3. Devizni depoziti	81.742,9	86.760,8	88.256,7	103.090,1	117.194,8	122.865,0	123.889,1	133.426,0	135.410,6	
4. Obveznice i instrumenti tržišta novca	1.163,5	1.077,0	844,1	1.208,8	2.531,1	1.891,8	1.822,7	2.011,2	1.362,8	
5. Ograničeni i blokirani depoziti	2.067,0	2.092,3	2.504,5	2.280,9	3.094,2	2.913,1	3.113,2	2.931,3	2.598,3	
6. Ostalo (neto)	31.006,1	34.992,2	42.980,2	57.419,6	68.196,5	69.324,1	67.406,7	71.394,9	72.841,1	
Ukupno (1+2+3+4+5+6)	173.020,7	191.731,5	227.943,3	275.522,6	296.309,2	290.863,9	288.936,2	298.412,8	298.534,0	

## Tablica B1: Bilanca monetarnih institucija

Bilanca monetarnih institucija prikazuje konsolidirane podatke iz Bilance Hrvatske narodne banke (Tablica C1) i Konsolidirane bilance banaka (Tablica D1).

Inozemna aktiva (neto) jest razlika između zbroja inozemnih aktiva Hrvatske narodne banke i banaka i zbroja inozemnih pasiva Hrvatske narodne banke i banaka.

Plasmani su zbroj odgovarajućih stavki iz Bilance Hrvatske narodne banke i Konsolidirane bilance banaka, s tim da su potraživanja od središnje države iskazana neto, tj. umanjena za depozite središnje države kod Hrvatske narodne banke i kod banaka.

Novčana masa zbroj je gotovog novca izvan banaka, depozita ostalih bankarskih institucija kod Hrvatske narodne banke, depozita ostalih domaćih sektora kod Hrvatske narodne banke i depozitnog novca kod banaka (stavka Depozitni novac iz Konsolidirane bilance banaka, Tablica D1.).

Stavke Štedni i oročeni depoziti, Devizni depoziti te Obveznice i instrumenti tržišta novca u cijelosti su preuzete iz Konsolidirane bilance banaka, dok je stavka Ograničeni i blokirani depoziti zbroj pripadnih stavki iz Bilance Hrvatske narodne banke (isključujući blokirane depozite banaka kod Hrvatske narodne banke) i Konsolidirane bilance banaka. Ostalo (neto) su neraspoređene stavke pasive umanjene za neraspoređene pozicije aktive.

**Tablica B2: Broj banaka i štedionica obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive**

Godina	Mjesec	Ukupan broj banaka	Banke klasificirane po veličini bilančne aktive							Ukupan broj štedionica	Štedionice klasificirane po veličini bilančne aktive		
			Manje od 100 mil. kn	Od 100 do manje od 500 mil. kn	Od 500 mil. do manje od 1 mldr. kn	Od 1 do manje od 2 mldr. kn	Od 2 do manje od 10 mldr. kn	10 i više mldr. kn	Manje od 10 mil. kn		Od 10 do manje od 100 mil. kn	100 i više mil. kn	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1996.	prosinac	57	10	26	6	9	4	2	22	10	11	1	
1997.	prosinac	60	4	28	9	8	9	2	33	12	18	3	
1998.	prosinac	60	3	26	8	11	10	2	33	4	25	4	
1999.	prosinac	53	4	23	7	7	10	2	30	5	21	4	
2000.	prosinac	45	3	15	9	6	10	2	29	5	19	5	
2001.	prosinac	44	3	13	7	7	10	4	21	4	12	5	
2002.	prosinac	46	4	13	7	9	8	5	10	3	5	2	
2003.	prosinac	42	2	13	8	5	8	6	7	3	2	2	
2004.	prosinac	39	1	12	9	6	5	6	6	3	3	—	
2005.	prosinac	36	1	10	6	8	5	6	3	2	1	—	
2006.	prosinac	35	2	6	5	10	4	8	3	2	1	—	
2007.	prosinac	35	2	5	2	12	5	9	2	1	1	—	
2008.	prosinac	36	2	7	1	11	6	9	2	1	1	—	
2009.	siječanj	36	2	7	1	10	7	9	2	1	1	—	
	veljača	36	2	7	1	11	6	9	2	1	1	—	
	ožujak	35	2	7	1	10	7	8	2	1	1	—	
	travanj	36	3	7	1	10	7	8	2	1	1	—	
	svibanj	36	3	6	2	10	7	8	2	1	1	—	
	lipanj	36	3	6	2	10	7	8	2	1	1	—	
	srpanj	36	3	6	2	10	7	8	2	1	1	—	
	kolovoz	36	3	6	2	10	7	8	2	1	1	—	
	rujan	36	3	6	2	10	7	8	2	1	1	—	
	listopad	36	3	6	2	10	7	8	2	1	1	—	
	studeni	36	3	5	3	10	7	8	2	1	1	—	
	prosinac	36	3	5	3	10	7	8	2	1	1	—	

**Tablica B2: Broj banaka i štedionica obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive**

U tablici se iskazuje ukupan broj banaka i štedionica u prijelaznom razdoblju, koje mjesečno izvješćuju Hrvatsku narodnu banku i čije je poslovanje prikazano u Konsolidiranoj bilanci banaka. Monetarnom statistikom obuhvaćene su i institucije u likvidaciji, a do veljače 2005. godine i institucije koje su izgubile odobrenje za rad, a nisu pokrenule postupak likvidacije.

Posebna pravila izvješćivanja vrijedila su za štedionice do lipnja 1995. godine. Štedionice nisu bile obvezne izvješćivati središnju banku o svom poslovanju, tako da su u podacima do lipnja 1995. obuhvaćene samo štedionice koje su o svom poslovanju dragovoljno izvješćivale Hrvatsku narodnu banku. Od srpnja 1995. godine podacima su obuhvaćene sve registrirane štedionice.

U tablici se također iskazuje klasifikacija banaka i štedionica prema veličini bilančne aktive.



### Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke

U tablici se iskazuju podaci o potraživanjima i obvezama monetarnih vlasti.

Inozemna aktiva obuhvaća sljedeće oblike deviznih i kunksih potraživanja od stranih fizičkih i pravnih osoba: zlato, posebna prava vučenja, pričuvna pozicija kod Međunarodnoga monetarnog fonda, efektivni strani novac u rezoru, sredstva na tekućim računima kod stranih banaka, oročeni depoziti kod stranih banaka i pripadajuće obračunate kamate, plasmani u vrijednosne papire u devizama i ostala potraživanja.

Potraživanja od središnje države su krediti i dospjela potraživanja od državnog proračuna Republike Hrvatske. Prema Zakonu o Hrvatskoj narodnoj banci, koji je na snazi od travnja 2001. godine, Hrvatska narodna banka ne može odobravati kredite Republići Hrvatskoj, pa se u okviru te stavke iskazuju samo dospjela potraživanja od državnog proračuna nastala na osnovi obavljanja platnog prometa, te na osnovi obveza izvršenih prema Međunarodnome monetarnom fondu i stranim bankama. Do travnja 2001. godine u kunske kredite državnom proračunu bili su svrstavani kratkoročni krediti odobreni za premošćivanje neusklađenosti između pritjecanja prihoda i izvršavanja rashoda državnog proračuna, dugoročni krediti odobreni na osnovi posebnih uredaba Vlade Republike Hrvatske i dospjela potraživanja od državnog proračuna, dok je stavka Devizni kredit državnom proračunu bila protustavka obvezi prema Međunarodnome monetarnom fondu nastaloj na osnovi sukcesije članstva u toj instituciji.

Potraživanja od ostalih domaćih sektora su krediti i dospjela nenaplaćena potraživanja od ostalih domaćih sektora, uključujući banke u stečaju.

Potraživanja od banaka su krediti bankama i dospjela nenaplaćena potraživanja od banaka. Krediti bankama su lombardni krediti, kratkoročni krediti za likvidnost, ostali krediti te obratne repo transakcije. U stavku Lombardni krediti uključeni su i krediti bankama za premošćivanje nelikvidnosti, koji su u prosincu 1994. godine zamijenjeni lombardnim kreditima. Kratkoročni krediti za likvidnost, koji se odobravaju od početka 1999. godine, također služe za premošćivanje nelikvidnosti. Ostali krediti su: intervencijski krediti, specijalni krediti za premošćivanje nelikvidnosti banaka odobravani prijašnjih godina (inicijalni krediti, predsanacijski krediti), dospjeli, a nenaplaćeni krediti te depoziti Hrvatske narodne banke kod banaka. Od travnja 2005. godine obratne repo transakcije provode se tjedno. Dospjela nenaplaćena potraživanja od banaka uključuju prekoračenja rasploživih sredstava na njihovim računima za namiru (do polovine 1994.) te neurednosti banaka pri izdvajaju i održavanju obvezne pričuve.

Od svibnja 1999. potraživanja od ostalih domaćih sektora uključuju i potraživanja HNB-a po kreditima iz primarne emisije nenaplaćenim od banaka nad kojima je pokrenut stečajni postupak. Pri re-

klasifikaciji štedionica iz podsektora ostale bankarske institucije u podsektor banke revidirani su podaci u stavkama Potraživanja od banaka i Potraživanja od ostalih bankarskih institucija.

Primarni novac čine gotov novac izvan banaka, novčana sredstva u blagajnama banaka, depoziti banaka kod Hrvatske narodne banke, depoziti ostalih bankarskih institucija kod Hrvatske narodne banke i depoziti ostalih domaćih sektora kod Hrvatske narodne banke. Depozite banaka čine novčana sredstva na računima za namiru banaka, sredstva obvezne pričuve izdvojena na posebne račune kod Hrvatske narodne banke (u koja je od ožujka 2006. uključena i posebna obvezna pričuva izdvojena na obveze po izdanim vrijednosnim papirima), obvezno upisani blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke te prekonosni depoziti banaka. Depoziti ostalih bankarskih institucija su do rujna 2003. godine novčana sredstva na računima za namiru stambenih štedionica. Depoziti ostalih domaćih sektora su novčana sredstva na žiroračunima ostalih domaćih sektora, koji se na temelju zakona i drugih pravnih propisa uključuju u depozit kod Hrvatske narodne banke.

Ograničeni i blokirani depoziti obuhvaćaju izdvojenu deviznu obveznu pričuvu i pripadajuće obračunate kamate, ograničene depozite i blokirane devizne depozite. Na određene devizne izvore sredstava banke izdvajaju deviznu obveznu pričuvu na posebne račune HNB-a, a od kolovoza 2004. i graničnu obveznu pričuvu. Ograničeni depoziti su kunska sredstva izdvojena po nalogu suda ili na temelju propisa te u razdoblju od svibnja 1999. do travnja 2002. i depoziti banaka u stečaju. Blokirani devizni depoziti su sredstva koja su bila izdvajana na posebne račune kod Hrvatske narodne banke za podmirenje dopjelih neplaćenih obveza prema inozemnim vjerovnicima.

Inozemna pasiva obuhvaća kredite primljene od Međunarodnoga monetarnog fonda, obveze prema međunarodnim finansijskim institucijama i stranim bankama s pripisanim obračunatim kamata.

Depoziti središnje države su depozitni novac i devizni računi Republike Hrvatske i republičkih fondova kod Hrvatske narodne banke te blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke koje su dragovoljno upisale institucije iz sektora središnja država.

Blagajnički zapisi su dragovoljno upisani blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke u kunama i stranoj valuti, osim blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke koje su dragovoljno upisale institucije iz sektora središnja država.

Kapitalski računi uključuju pričuve, rezervacije i račune prihoda i rashoda.

Ostalo (neto) su neraspoređeni računi pasive umanjeni za neraspoređene račune aktive Bilance Hrvatske narodne banke.

Radi reklasifikacije štedionica iz podsektora ostale bankarske institucije u podsektor banke revidirani su podaci u stavkama Gotov novac izvan banaka, Blagajne banaka, Depoziti banaka i Depoziti ostalih bankarskih institucija.



**Tablice D2 – D12**

Ovaj skup tablica (osim Tablice D5) razrađeni je prikaz odgovarajućih pozicija aktive i pasive Konsolidirane bilance banaka (Tablica D1).

**Tablica D2: Inozemna aktiva banaka**

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.			
	XII.	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	VI.	IX.	XII.
1. Devizna inozemna aktiva	43.428,1	35.457,9	39.454,5	45.837,2	49.705,1	36.418,8	40.873,9	47.284,3	49.230,3
1.1. Potraživanja od stranih finansijskih institucija	35.911,0	27.228,5	30.404,1	37.824,9	38.038,3	25.953,3	31.059,3	35.483,3	34.186,6
Efektivni strani novac	1.190,0	1.136,1	1.232,1	1.245,5	1.973,2	1.432,4	1.992,5	1.693,4	1.772,6
Tekući računi	906,2	860,2	870,1	1.305,2	2.109,8	1.122,9	1.224,5	1.400,0	1.338,7
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	30.943,7	20.874,6	23.509,4	31.726,1	31.444,5	20.865,3	25.559,9	30.471,1	29.254,5
Vrijednosni papiri	2.674,1	4.197,0	4.441,5	3.210,4	2.307,1	2.302,2	2.000,0	1.724,4	1.629,0
Krediti	189,0	152,9	339,2	195,9	166,3	192,6	234,6	137,7	117,6
Dionice stranih banaka	8,1	7,8	11,8	141,9	37,4	37,9	47,8	56,6	74,2
1.2. Potraživanja od stranaca	7.517,1	8.229,4	9.050,4	8.012,3	11.666,8	10.465,5	9.814,6	11.801,0	15.043,7
Potraživanja od stranih država	7.066,6	7.735,7	8.217,0	6.696,1	9.976,8	8.801,9	8.441,8	10.322,7	13.477,2
Potraživanja od stranih osoba	450,2	493,1	798,1	1.295,2	1.613,5	1.575,1	1.340,7	1.443,2	1.534,5
Vrijednosni papiri	77,4	68,0	141,5	180,9	235,1	227,9	222,3	198,5	205,4
Krediti	372,8	425,2	656,6	1.114,3	1.378,4	1.347,3	1.118,4	1.244,7	1.329,1
Dionice stranih osoba	0,3	0,5	35,3	20,9	76,5	88,4	32,2	35,2	32,0
2. Kunska inozemna aktiva	122,9	114,6	166,7	601,3	541,5	540,6	745,5	765,9	346,7
2.1. Potraživanja od stranih finansijskih institucija	77,8	71,3	96,9	408,1	144,1	133,3	379,4	424,1	86,3
2.2. Potraživanja od stranaca	45,1	43,4	69,8	193,3	397,4	407,3	366,2	341,8	260,3
U tome: Krediti	44,3	42,6	69,2	192,7	396,8	406,7	365,8	341,5	260,0
Ukupno (1+2)	43.551,0	35.572,5	39.621,2	46.438,5	50.246,6	36.959,4	41.619,5	48.050,2	49.577,0

**Tablica D2: Inozemna aktiva banaka**

U tablici se iskazuju potraživanja banaka od stranih fizičkih i pravnih osoba.

Inozemna aktiva banaka obuhvaća deviznu inozemnu aktivu i kunsku inozemnu aktivu. I u sklopu devizne i u sklopu kunske inozemne aktive posebno su prikazana potraživanja od stranih banaka i potraživanja od stranaca (ukupno i po finansijskim instrumentima).

### Tablica D3: Potraživanja banaka od središnje države

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2004. XII.	2005. XII.	2006. XII.	2007. XII.	2008. XII.		2009.		
						III.	VI.	IX.	XII.
1. Kunsko potraživanja	16.270,2	20.532,7	22.703,0	24.081,8	24.901,6	27.318,0	27.133,0	28.358,3	24.461,9
1.1. Potraživanja od Republike Hrvatske	14.465,6	17.352,6	18.361,2	19.057,3	19.899,5	21.952,4	21.892,3	23.208,5	19.230,6
Vrijednosni papir	11.779,1	16.037,7	14.546,7	16.099,8	16.969,0	16.923,2	16.824,1	17.399,3	16.305,4
U tome: Obveznice za blokirano deviznu štednju građana	532,0	20,6	8,3	6,4	6,1	5,6	5,5	5,6	5,2
Krediti	2.686,5	1.314,9	3.814,5	2.957,5	2.930,4	5.029,2	5.068,2	5.809,3	2.925,1
1.2. Potraživanja od republičkih fondova	1.804,6	3.180,1	4.341,9	5.024,5	5.002,1	5.365,6	5.240,8	5.149,7	5.231,3
Vrijednosni papir	621,1	—	—	—	6,1	0,0	—	6,3	—
Krediti	1.183,5	3.180,1	4.341,9	5.024,5	4.996,1	5.365,6	5.240,8	5.143,4	5.231,3
2. Devizna potraživanja	4.781,1	8.344,5	5.233,8	4.889,7	12.899,5	19.339,2	19.258,6	19.399,9	19.787,7
2.1. Potraživanja od Republike Hrvatske	3.548,4	7.241,0	4.624,4	4.388,6	9.843,6	15.170,3	15.123,0	14.785,2	14.793,1
Vrijednosni papir	1.117,0	1.248,1	429,0	268,4	300,7	197,3	517,1	232,6	234,7
Krediti	2.431,3	5.992,8	4.195,4	4.120,1	9.542,9	14.973,1	14.605,9	14.552,7	14.558,4
2.2. Potraživanja od republičkih fondova	1.232,8	1.103,5	609,4	501,2	3.055,9	4.168,8	4.135,6	4.614,6	4.994,6
Vrijednosni papir	163,1	144,2	109,2	82,1	50,9	51,5	51,1	52,0	52,0
Krediti	1.069,7	959,3	500,2	419,1	3.005,1	4.117,4	4.084,5	4.562,6	4.942,6
Ukupno (1+2)	21.051,3	28.877,2	27.936,8	28.971,5	37.801,1	46.657,2	46.391,7	47.758,1	44.249,5

### Tablica D3: Potraživanja banaka od središnje države

U tablici se iskazuju kunska i devizna potraživanja banaka od središnje države. U kunskim potraživanjima od Republike Hrvatske

stavka Vrijednosni papiri obuhvaća i Obveznice za blokirano deviznu štednju građana izdane na temelju Zakona o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

### Tablica D4: Potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2004. XII.	2005. XII.	2006. XII.	2007. XII.	2008. XII.		2009.		
						III.	VI.	IX.	XII.
1. Kunsko potraživanja	114.635,7	133.603,5	166.755,1	194.476,7	216.530,8	216.871,5	212.352,8	210.030,5	211.273,4
1.1. Instrumenti tržišta novca	2.510,0	2.329,9	1.980,7	2.147,4	2.674,5	2.488,9	2.369,5	2.098,0	2.040,2
1.2. Obveznice	559,8	361,6	1.088,8	1.366,0	1.341,4	1.457,9	1.634,4	1.640,0	1.691,0
1.3. Krediti	109.523,9	128.882,3	161.694,2	188.462,5	210.424,0	210.733,2	206.151,3	204.034,7	205.279,3
1.4. Dionice	2.042,0	2.029,6	1.991,4	2.500,8	2.090,8	2.191,5	2.197,5	2.257,8	2.262,9
2. Devizna potraživanja	11.072,2	13.737,4	14.212,8	12.854,0	14.877,8	16.427,6	16.610,8	17.063,9	18.592,7
2.1. Vrijednosni papir	213,5	307,6	221,1	249,2	109,3	97,3	122,1	114,8	441,1
2.2. Krediti	10.858,6	13.429,8	13.991,6	12.604,9	14.768,5	16.330,3	16.488,6	16.949,1	18.151,7
Ukupno (1+2)	125.707,9	147.340,9	180.967,8	207.330,7	231.408,6	233.299,0	228.963,5	227.094,5	229.866,1

### Tablica D4: Potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora

U tablici se iskazuju kunska i devizna potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora, klasificirana prema financijskim instrumen-

tim: instrumenti tržišta novca (uključujući faktoring i forfaiting od siječnja 2004. godine), krediti (uključujući akceptne kredite i kupljenja potraživanja) i dionice.

**Tablica D5: Distribucija kredita banaka po institucionalnim sektorima**

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2004. XII.	2005. XII.	2006. XII.	2007. XII.	2008. XII.	III.	VI.	IX.	2009. XII.
<b>KUNSKI KREDITI</b>									
1. Krediti središnjoj državi	3.870,0	4.495,0	8.156,4	7.982,0	7.926,5	10.394,8	10.309,0	10.952,7	8.156,4
1.1. Krediti Republici Hrvatskoj	2.686,5	1.314,9	3.814,5	2.957,5	2.930,4	5.029,2	5.068,2	5.809,3	2.925,1
1.2. Krediti republičkim fondovima	1.183,5	3.180,1	4.341,9	5.024,5	4.996,1	5.365,6	5.240,8	5.143,4	5.231,3
2. Krediti lokalnoj državi	1.701,9	1.613,9	1.720,3	1.867,5	1.786,9	1.699,7	1.565,7	1.545,4	1.795,4
3. Krediti trgovачkim društvima	42.844,7	49.105,9	64.666,3	74.001,7	82.431,7	82.614,9	81.123,7	80.088,3	80.913,1
4. Krediti stanovništvu	64.977,2	78.162,4	95.307,6	112.593,3	126.205,3	126.418,6	123.461,8	122.401,0	122.570,8
U tome: Stambeni krediti	21.397,9	27.571,1	36.927,3	45.218,6	52.305,5	52.988,7	52.028,6	52.388,1	52.949,4
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	154,5	46,5	304,4	213,6	36,1	34,2	141,1	127,5	236,5
6. Krediti nebankarskim financijskim institucijama	558,0	591,8	854,4	947,6	741,4	692,8	772,4	709,3	689,0
A. Ukupno (1+2+3+4+5+6)	114.106,4	134.015,6	171.009,4	197.605,7	219.128,0	221.855,1	217.373,8	215.824,2	214.361,3
<b>DEVIZNI KREDITI</b>									
1. Krediti središnjoj državi	3.501,0	6.952,1	4.695,6	4.539,2	12.548,0	19.090,4	18.690,4	19.115,3	19.501,0
1.1. Krediti Republici Hrvatskoj	2.431,3	5.992,8	4.195,4	4.120,1	9.542,9	14.973,1	14.605,9	14.552,7	14.558,4
1.2. Krediti republičkim fondovima	1.069,7	959,3	500,2	419,1	3.005,1	4.117,4	4.084,5	4.562,6	4.942,6
2. Krediti lokalnoj državi	31,9	63,0	11,3	8,7	5,5	5,6	4,3	3,0	3,0
3. Krediti trgovачkim društvima	10.527,3	12.973,5	13.598,5	12.264,5	14.416,8	15.984,8	16.161,5	16.629,5	17.825,7
4. Krediti stanovništvu	299,5	393,3	381,8	331,6	346,1	339,9	322,8	316,6	323,0
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	52,9	19,9	68,1	74,0	1,2	22,4	30,3	8,6	31,0
6. Krediti nebankarskim financijskim institucijama	255,3	512,3	360,5	668,0	143,5	211,6	283,1	253,7	269,4
B. Ukupno (1+2+3+4+5+6)	14.667,8	20.914,1	19.115,9	17.886,0	27.461,1	35.654,7	35.492,4	36.326,6	37.953,0
UKUPNO (A+B)	128.774,2	154.929,7	190.125,3	215.491,7	246.589,1	257.509,8	252.866,1	252.150,9	252.314,3

**Tablica D5: Distribucija kredita banaka po institucionalnim sektorima**

U tablici se iskazuju podaci o kunskim i deviznim kreditima ba-

naka domaćim sektorima, pri čemu krediti obuhvaćaju i akceptne kredite, financijski najam (leasing), izvršena plaćanja na osnovi garancija i drugih jamstva i kupljena potraživanja, a do prosinca 2003. godine i faktoring i forfaiting.

**Tablica D6: Depozitni novac kod banaka**

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2004. XII.	2005. XII.	2006. XII.	2007. XII.	2008. XII.	III.	VI.	IX.	2009. XII.
1. Lokalna država	2.020,7	1.688,7	1.803,8	2.689,4	2.441,1	1.599,9	1.192,9	1.242,2	1.377,7
2. Trgovačka društva	12.036,9	13.344,2	16.668,6	19.599,3	16.896,1	13.061,2	13.122,8	13.022,5	14.893,1
3. Stanovništvo	8.773,0	10.728,3	14.257,8	17.896,7	17.620,1	15.318,0	15.565,9	14.526,1	14.218,6
4. Ostale bankarske institucije	245,4	322,1	485,1	481,1	293,6	152,9	151,0	154,8	517,1
5. Nebankarske financijske institucije	517,5	571,3	697,6	1.205,2	921,1	678,7	752,1	601,3	893,4
6. Manje: Čekovi banaka i obračun čekova banaka	-2,2	-1,3	-1,2	-0,9	-0,7	-0,4	-0,5	-0,3	-0,3
Ukupno (1+2+3+4+5+6)	23.591,3	26.653,3	33.911,7	41.870,8	38.171,2	30.810,3	30.784,2	29.546,5	31.899,6

**Tablica D6: Depozitni novac kod banaka**

U tablici se iskazuje depozitni novac kod banaka, klasificiran prema domaćim institucionalnim sektorima.

Depozitni novac je zbroj novčanih sredstava na žiroračunima i

tekućim računima ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija i nebankarskih financijskih institucija umanjen za novčana sredstva u platnom prometu (odnosno za čekove u blagajnama banaka i čekove poslane na naplatu). Obveze banaka po izdanim kunkim instrumentima plaćanja uključene su u sektor stanovništvo.

### Tablica D7: Štedni i oročeni depoziti kod banaka

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2004. XII.	2005. XII.	2006. XII.	2007. XII.	2008. XII.		2009.		
						III.	VI.	IX.	XII.
1. Štedni depoziti	2.233,9	2.493,6	2.905,6	3.086,1	2.770,3	2.558,4	2.623,7	2.498,7	2.523,1
1.1. Lokalna država	4,6	2,7	2,8	2,5	0,0	0,1	0,2	0,2	0,0
1.2. Trgovačka društva	38,8	101,6	110,3	154,7	108,8	110,4	169,5	139,5	203,7
1.3. Stanovništvo	2.190,5	2.388,3	2.792,4	2.929,0	2.657,7	2.447,0	2.443,7	2.348,9	2.268,9
1.4. Ostale bankarske institucije	–	–	–	–	–	–	–	5,0	5,0
1.5. Nebankarske finansijske institucije	0,0	1,0	0,0	–	3,7	0,9	10,4	5,1	45,5
2. Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	20.245,4	25.498,4	41.931,3	50.558,8	47.300,1	44.675,0	42.381,8	40.591,2	36.616,3
2.1. Lokalna država	550,8	508,7	491,8	549,5	726,0	1.340,8	1.101,6	1.210,3	498,8
2.2. Trgovačka društva	8.698,5	8.222,5	14.715,4	18.414,8	16.268,0	13.849,9	12.278,4	13.819,0	11.559,0
2.3. Stanovništvo	9.321,4	13.254,9	20.755,0	20.479,1	22.721,6	20.976,3	19.849,5	17.077,8	16.910,7
2.4. Ostale bankarske institucije	215,9	931,9	2.697,9	6.386,5	2.563,4	2.774,3	3.776,8	3.235,9	3.039,8
2.5. Nebankarske finansijske institucije	1.458,8	2.580,4	3.271,3	4.728,9	5.021,1	5.733,8	5.375,5	5.248,2	4.608,1
Ukupno (1+2)	22.479,2	27.992,1	44.836,8	53.644,9	50.070,3	47.233,4	45.005,5	43.089,9	39.139,4

### Tablica D7: Štedni i oročeni depoziti kod banaka

U tablici se iskazuju kunski štedni i oročeni depoziti ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija i nebankarskih finansijskih institucija kod banaka.

### Tablica D8: Devizni depoziti kod banaka

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2004. XII.	2005. XII.	2006. XII.	2007. XII.	2008. XII.		2009.		
						III.	VI.	IX.	XII.
1. Štedni depoziti	22.144,6	22.641,0	22.698,6	22.845,0	21.262,2	20.815,2	20.791,9	22.266,5	20.781,0
1.1. Lokalna država	15,6	11,9	30,8	27,5	22,1	9,9	21,5	9,5	25,5
1.2. Trgovačka društva	4.273,2	4.408,3	4.589,7	5.543,6	5.132,0	4.497,2	5.135,4	5.755,5	5.053,6
1.3. Stanovništvo	17.708,9	17.933,6	17.609,9	16.720,8	15.682,8	15.584,0	15.260,8	15.845,5	15.148,7
1.4. Ostale bankarske institucije	15,4	116,0	276,7	251,7	121,4	77,6	86,9	155,3	150,4
1.5. Nebankarske finansijske institucije	131,6	171,3	191,4	301,5	303,9	646,5	287,2	500,7	402,9
2. Oročeni depoziti	59.598,3	64.119,7	65.558,1	80.245,1	95.932,6	102.049,7	103.097,2	111.159,5	114.629,6
2.1. Lokalna država	0,3	3,2	1,9	2,1	2,3	2,6	2,5	8,5	2,5
2.2. Trgovačka društva	8.518,6	8.154,2	7.086,2	10.391,9	11.215,5	10.815,2	10.910,4	12.914,5	13.516,9
2.3. Stanovništvo	50.636,0	55.036,1	57.210,8	66.465,7	80.419,6	86.495,8	86.353,9	92.165,0	95.598,0
2.4. Ostale bankarske institucije	20,7	242,0	366,2	1.038,6	808,2	590,7	628,4	650,7	663,0
2.5. Nebankarske finansijske institucije	422,7	684,2	892,9	2.346,8	3.487,0	4.145,4	5.202,1	5.420,8	4.849,1
Ukupno (1+2)	81.742,9	86.760,8	88.256,7	103.090,1	117.194,8	122.865,0	123.889,1	133.426,0	135.410,6

### Tablica D8: Devizni depoziti kod banaka

U tablici se iskazuju devizni štedni i oročeni depoziti ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija i nebankarskih finan-

cijiskih institucija kod banaka. Devizni štedni depoziti su svi devizni depoziti po viđenju i izdani devizni instrumenti plaćanja, a devizni oročeni depoziti obuhvaćaju i devizne depozite s otkaznim rokom.



### Tablica D11: Depoziti središnje države kod banaka

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2004. XII.	2005. XII.	2006. XII.	2007. XII.	2008. XII.	III.	VI.	IX.	2009. XII.
1. Kunski depoziti	5.627,2	7.596,1	9.030,0	11.535,0	14.185,1	14.752,1	15.003,4	15.720,0	15.124,1
1.1. Depoziti Republike Hrvatske	445,1	605,0	497,5	666,4	429,5	378,2	1.021,7	1.353,8	356,6
Depozitni novac	373,3	458,1	366,2	454,9	176,7	154,4	174,2	169,3	189,3
Štedni depoziti	4,2	1,8	2,1	1,2	1,1	0,7	0,8	0,7	0,6
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	66,5	144,0	128,1	209,3	251,6	223,1	846,7	1.183,8	166,7
Krediti	1,1	1,0	1,0	1,0	–	–	–	–	–
1.2. Depoziti republičkih fondova	5.182,2	6.991,1	8.532,6	10.868,6	13.755,5	14.373,9	13.981,7	14.366,2	14.767,5
Depozitni novac	266,3	580,2	254,6	330,1	645,6	412,9	276,6	282,8	389,5
Štedni depoziti	3,5	1,9	14,6	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	262,3	251,7	496,7	413,6	385,8	584,7	719,0	451,3	410,8
Krediti	4.650,0	6.157,3	7.766,7	10.122,4	12.724,1	13.376,4	12.986,2	13.632,1	13.966,9
2. Devizni depoziti	1.194,6	1.690,9	1.770,4	1.990,8	1.822,5	2.059,1	2.373,7	1.476,0	3.095,2
2.1. Depoziti Republike Hrvatske	891,0	906,2	811,7	759,4	1.122,5	1.286,6	1.144,3	1.004,3	1.088,3
Štedni depoziti	189,7	340,6	264,8	527,4	666,8	754,6	522,2	469,2	716,8
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	23,2	38,7	275,0	49,7	330,0	428,5	526,9	474,0	309,4
Refinancirani krediti	678,1	527,0	271,9	182,3	125,7	103,6	95,3	61,1	62,2
2.2. Depoziti republičkih fondova	303,6	784,7	958,6	1.231,4	699,9	772,4	1.229,4	471,7	2.006,9
Štedni depoziti	156,5	139,4	93,4	85,7	107,1	59,5	86,3	94,3	106,6
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	147,1	25,8	356,2	153,8	519,6	563,8	482,4	377,4	256,4
Krediti	–	619,6	509,0	991,8	73,2	149,1	660,7	–	1.643,9
Ukupno (1+2)	6.821,8	9.287,0	10.800,4	13.525,8	16.007,5	16.811,2	17.377,1	17.196,0	18.219,3

### Tablica D11: Depoziti središnje države kod banaka

U tablici se iskazuju ukupne kunske i devizne obveze banaka prema središnjoj državi, osim ograničenih (kunskih i deviznih) depozita središnje države kod banaka.

U tablici su odvojeno iskazani kunski i devizni depoziti Republike

Hrvatske i republičkih fondova. Kunski depoziti obuhvaćaju depozitni novac, štedne depozite, oročene depozite i depozite s otkaznim rokom te kredite primljene od središnje države. Devizni depoziti obuhvaćaju štedne depozite, oročene depozite i depozite s otkaznim rokom te refinancirane kredite.

### Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod banaka

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2004. XII.	2005. XII.	2006. XII.	2007. XII.	2008. XII.	III.	VI.	IX.	2009. XII.
1. Ograničeni depoziti	2.014,6	2.036,4	2.447,6	2.252,3	3.038,4	2.860,0	3.060,1	2.880,5	2.548,4
1.1. Kunski depoziti	1.267,4	1.277,1	1.427,0	1.322,8	1.478,8	1.430,7	1.546,5	1.444,8	1.366,0
1.2. Devizni depoziti	747,2	759,3	1.020,5	929,5	1.559,6	1.429,3	1.513,6	1.435,7	1.182,5
2. Blokirani devizni depoziti stanovništva	40,0	–	–	–	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2)	2.054,6	2.036,4	2.447,6	2.252,3	3.038,4	2.860,0	3.060,1	2.880,5	2.548,4

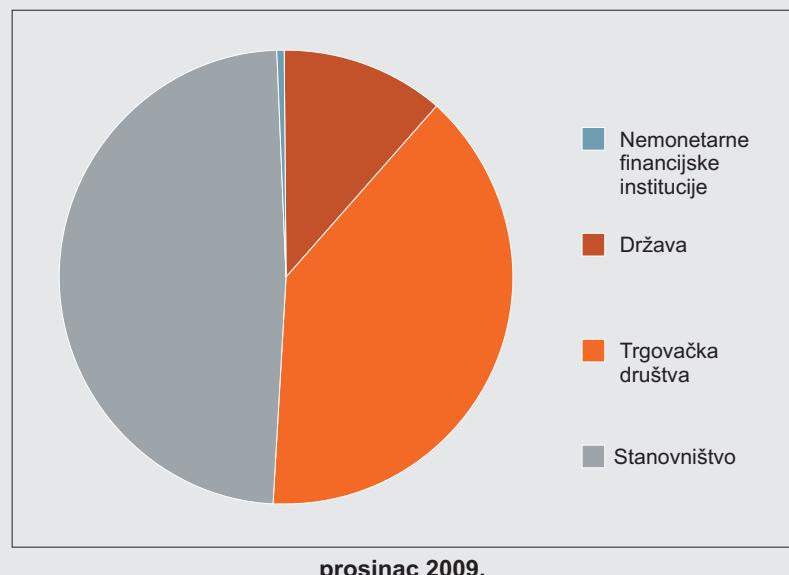
### Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod banaka

U tablici se iskazuju ograničeni depoziti (kunski i devizni) i blokirani depoziti stanovništva.

Blokirani devizni depoziti uključuju devizne depozite stanovništva regulirane Zakonom o pretvaranju deviznih depozita gradana u javni dug Republike Hrvatske.

Slika D1.

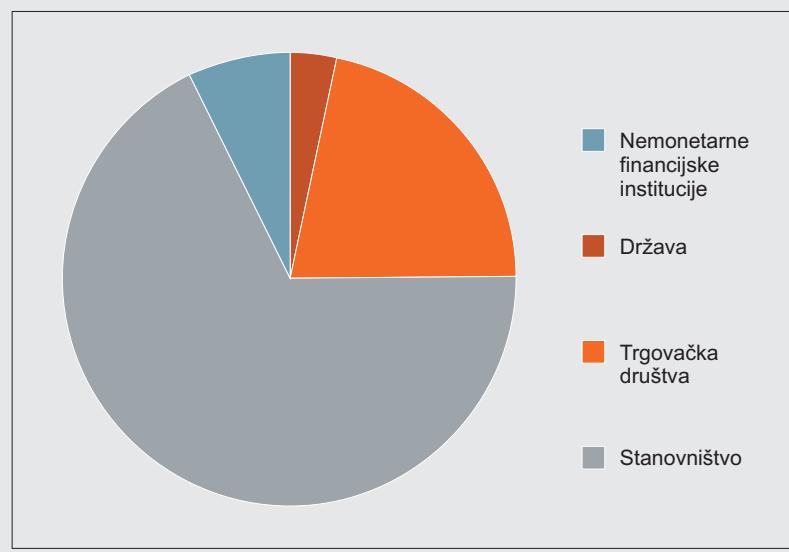
DISTRIBUCIJA KREDITA BANAKA  
PO INSTITUCIONALNIM SEKTORIMA



prosinac 2009.

Slika D2.

DISTRIBUCIJA DEPOZITA KOD BANAKA  
PO INSTITUCIONALNIM SEKTORIMA



prosinac 2009.

Napomena:

Sektor "Nemonetarne finansijske institucije" obuhvaća ostale bankarske institucije i nebankarske finansijske institucije.  
Sektor "Država" obuhvaća središnju i lokalnu državu.

### Tablica E1: Agregirana bilanca stambenih štedionica

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2004. XII.	2005. XII.	2006. XII.	2007. XII.	2008. XII.	III.	VI.	IX.	2009. XII.
<b>AKTIVA</b>									
1. Pričuve kod središnje banke	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Potraživanja od središnje države	3.779,1	4.274,3	4.674,8	4.036,5	3.395,5	3.257,2	3.173,7	3.118,7	3.137,9
3. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	373,2	575,5	1.296,0	2.220,4	2.857,9	2.962,7	2.938,4	2.958,4	2.979,1
U tome: Potraživanja od stanovništva	373,2	575,5	1.296,0	2.220,4	2.857,9	2.962,7	2.938,4	2.958,4	2.979,1
4. Potraživanja od banaka	824,2	994,4	181,4	133,6	533,7	232,9	257,6	286,6	294,8
5. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija	–	–	–	–	–	–	–	–	–
<b>Ukupno (1+2+3+4+5)</b>	<b>4.976,6</b>	<b>5.844,2</b>	<b>6.152,3</b>	<b>6.390,5</b>	<b>6.787,1</b>	<b>6.452,8</b>	<b>6.369,7</b>	<b>6.363,7</b>	<b>6.411,7</b>
<b>PASIVA</b>									
1. Oročeni depoziti	4.728,2	5.514,7	5.803,6	6.037,9	6.297,6	5.939,5	5.733,5	5.669,9	5.711,8
2. Obveznice i instrumenti tržišta novca	10,7	10,3	61,7	40,1	91,5	102,3	156,4	179,7	230,8
3. Kapitalski računi	206,7	258,0	244,7	303,0	390,6	391,9	446,1	464,0	478,1
4. Ostalo (neto)	30,8	61,1	42,2	9,6	7,4	19,0	33,8	50,1	–8,9
<b>Ukupno (1+2+3+4)</b>	<b>4.976,6</b>	<b>5.844,2</b>	<b>6.152,3</b>	<b>6.390,5</b>	<b>6.787,1</b>	<b>6.452,8</b>	<b>6.369,7</b>	<b>6.363,7</b>	<b>6.411,7</b>

### Tablica E1: Agregirana bilanca stambenih štedionica

U agregiranu bilancu stambenih štedionica uključeni su podaci o potraživanjima i obvezama stambenih štedionica. Sva potraživanja i sve obveze stambenih štedionica odnose se isključivo na domaće sektore.

Pričuve stambenih štedionica kod središnje banke su novčana sredstva stambenih štedionica u blagajnama, a do rujna 2003. godine i kunska novčana sredstva stambenih štedionica na računima kod središnje banke.

Potraživanja od središnje države su kunska potraživanja od Republike Hrvatske i republičkih fondova.

Potraživanja od ostalih domaćih sektora obuhvaćaju prije svega kunske kredite dane lokalnoj državi i stanovništvu.

Potraživanja od banaka obuhvaćaju kredite dane bankama kao i

depozite kod banaka, uključujući, od listopada 2003. godine, račune za redovno poslovanje kod banaka.

Potraživanja od ostalih bankarskih institucija obuhvaćaju plasmane u investicijske fondove.

Stavka Oročeni depoziti su oročeni depoziti lokalne države i stanovništva.

Obveznice i instrumenti tržišta novca su neto obveze stambenih štedionica na osnovi izdanih obveznica i primljeni krediti.

Kapitalski računi su dionički kapital, dobit ili gubitak prethodne i tekuće godine, zadržana dobit (gubitak), zakonske pričuve, statutarne i ostale kapitalne pričuve, rezerve proizašle iz transakcija zaštite, nerealizirana dobit (gubitak) s osnove vrijednosnog uskladivanja finansijske imovine raspoložive za prodaju te ispravci vrijednosti i posebne rezerve za neidentificirane gubitke. Ostalo (neto) su neraspoređeni računi pasive umanjeni za neraspoređene račune aktive.

## Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke

u postocima, na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Eskontna stopa HNB-a	Repo stopa HNB-a <sup>a</sup>	Aktivne kamatne stope						
				Na lombardne kredite <sup>b</sup>	Na interventne kredite za premošćivanje nelikvidnosti	Na kredite korištene unutar jednog dana <sup>b</sup>	Na kratkoročni kredit za likvidnost	Na nepravilno obračunatu ili manje izdvojenu obveznu pričuvu <sup>b</sup>	Na nepropisno korištena sredstva i dospijeli nenačplene obveze	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1996.	prosinac	6,50	—	11,00	19,00	17,00	—	19,00	18,00	
1997.	prosinac	5,90	—	9,50	19,00	17,00	—	19,00	18,00	
1998.	prosinac	5,90	—	12,00	19,00	7,00	14,00	19,00	18,00	
1999.	prosinac	7,90	—	13,00	19,00	—	14,00	19,00	18,00	
2000.	prosinac	5,90	—	12,00	18,00	—	13,00	18,00	18,00	
2001.	prosinac	5,90	—	10,00	—	—	11,00	15,00	18,00	
2002.	prosinac	4,50	—	9,50	—	—	10,50	15,00	15,00	
2003.	prosinac	4,50	—	9,50	—	—	10,50	15,00	15,00	
2004.	prosinac	4,50	—	9,50	—	—	10,50	15,00	15,00	
2005.	prosinac	4,50	3,50	7,50 <sup>c</sup>	—	—	8,50 <sup>c</sup>	15,00	15,00	
2006.	prosinac	4,50	3,50	7,50	—	—	8,50	15,00	15,00	
2007.	prosinac	9,00 <sup>d</sup>	4,06	7,50	—	—	8,50	15,00	15,00	
2008.	prosinac	9,00	6,00	9,00	—	—	10,00	15,00	15,00	
2009.	siječanj	9,00	6,00	9,00	—	—	10,00	15,00	15,00	
	veljača	9,00	6,00	9,00	—	—	10,00	15,00	15,00	
	ožujak	9,00	6,00	9,00	—	—	10,00	15,00	15,00	
	travanj	9,00	6,00	9,00	—	—	10,00	15,00	15,00	
	svibanj	9,00	6,00	9,00	—	—	10,00	15,00	15,00	
	lipanj	9,00	6,00	9,00	—	—	10,00	15,00	15,00	
	srpanj	9,00	6,00	9,00	—	—	10,00	15,00	15,00	
	kolovoz	9,00	6,00	9,00	—	—	10,00	15,00	15,00	
	rujan	9,00	6,00	9,00	—	—	10,00	15,00	15,00	
	listopad	9,00	6,00	9,00	—	—	10,00	15,00	15,00	
	studeni	9,00	—	9,00	—	—	10,00	15,00	15,00	
	prosinac	9,00	—	9,00	—	—	10,00	15,00	15,00	

<sup>a</sup> Vagani prosjek vaganih repo stopa ostvarenih na redovitim obratnim repo aukcijama HNB-a u izvještajnom mjesecu. <sup>b</sup> Lomovi u serijama podataka nastali zbog izmjena instrumentarija HNB-a opisani su u metodološkim objašnjenjima. <sup>c</sup> Od 14. prosinca 2005. <sup>d</sup> Od 31. prosinca 2007.

Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke

U tablici su iskazane kamatne stope prema kojima Hrvatska narodna banka obračunava i naplaćuje kamate na plasmane iz primarne emisije i na sva druga potraživanja.

Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke utvrđuju se odlukama Savjeta Hrvatske narodne banke na godišnjoj razini. Iznimno, od lipnja 1995. godine Hrvatska narodna banka je na lombardne kredite obračunavala i naplaćivala kamate po stopi koja je za 1,5 postotnih bodova bila veća od vagane prosječne kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke, koji su služili kao zalog za lombardne kredite, onda kada je ta vagana prosječna kamatna stopa bila veća od 16,5%. U skladu s tim, u tablici se od lipnja 1995. godine do kolovoza 1996. godine iskazuju vagana prosječna kamatna stopa na lombardne kredite.

Vremenske serije iskazane u tablici sadržavaju odredene lomove zbog izmjena instrumentarija Hrvatske narodne banke.

U stupcu 4 prikazani su vagani prosjeci vaganih repo stopa ostvarenih na redovitim obratnim repo aukcijama Hrvatske narodne banke u izvještajnom mjesecu.

Podaci iskazani u stupcu 7 do rujna 1994. godine odnose se na kamatne stope na posebne kredite za isplate štednih uloga i za plaća-

nja s tekućih računa gradana, a od listopada 1994. godine do rujna 1997. godine na kamatne stope na dnevne kredite za štedne uloge i tekuće račune gradana u kunama. Za razliku od posebnih kredita, dnevni se krediti vraćaju istoga dana. Od listopada 1997. godine taj instrument zamjenjuje se dnevnim kreditom za premošćivanje tekuće nelikvidnosti do visine nominalne vrijednosti blagajničkih zapisa HNB-a založenih u tu svrhu, od prosinca 1998. godine do travnja 1999. godine inkorporira se u lombardni kredit, s diferenciranim kamatnom stopom za njegovo korištenje tijekom jednoga dana.

Podaci iskazani u stupcu 8 odnose se za razdoblje do prosinca 1994. godine na kamatne stope na inicijalne kredite za premošćivanje nelikvidnosti, od 18. ožujka 1998. na kamatnu stopu na kredit za premošćivanje nelikvidnosti bankama nad kojima je pokrenut postupak za ocjenu mogućnosti i ekonomske opravdanosti sanacije i restrukturiranja banke, a od veljače 1999. godine na kamatnu stopu na kratkoročni kredit za likvidnost. Od prosinca 1999. godine ta se kamatna stopa odnosi na kratkoročne kredite za likvidnost korištene s rokom dužim od 3 mjeseca te se određuje kao kamatna stopa na lombardni kredit uvećana za 1 postotni bod. Za korištenje kratkoročnoga kredita za likvidnost s rokom do 3 mjeseca primjenjuje se kamatna stopa na lombardni kredit uvećana za 0,5 postotnih bodova.

## Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke

u postocima, na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na sredstva izdvojene obvezne pričuve <sup>a</sup>	Kamatne stope na upisane obvezne blag. zapise HNB-a	Kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise HNB-a s rokom dospjeća <sup>a</sup>				Kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise HNB-a u stranoj valuti s rokom dospjeća					Kamatne stope na prekonočne depozite kod HNB-a
		Od 7 dana	Od 35 dana	Od 70 dana	Od 105 dana	Od 35 dana	Od 63 dana	Od 91 dana	Od 182 dana	Od 364 dana	14	13	14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1996.	prosinac	5,50	—	—	8,00	9,50	—	—	—	—	—	—	—
1997.	prosinac	4,50	—	—	8,00	9,00	10,00	—	—	—	—	—	—
1998.	prosinac	5,90	—	—	9,50	10,50	11,00	—	4,60	3,12	3,08	—	—
1999.	prosinac	5,90	—	—	10,50	11,55	12,50	—	4,83	3,56	—	—	—
2000.	prosinac	4,50	—	—	6,65	7,00	7,70	—	5,51	4,83	—	—	—
2001.	prosinac	2,00	—	—	3,36	4,26	4,85	—	2,62	3,06	—	—	—
2002.	prosinac	1,75	—	—	2,08	—	—	2,30	2,68	—	—	—	—
2003.	prosinac	1,25	0,50	—	—	—	—	1,75	1,48	—	—	—	—
2004.	prosinac	1,25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2005.	prosinac	0,75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,50
2006.	prosinac	0,75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,50
2007.	prosinac	0,75	0,75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,50
2008.	prosinac	0,75	0,25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,50
2009.	siječanj	0,75	0,25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,50
	veljača	0,75	0,25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,50
	ožujak	0,75	0,25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,50
	travanj	0,75	0,25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,50
	svibanj	0,75	0,25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,50
	lipanj	0,75	0,25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,50
	srpanj	0,75	0,25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,50
	kolovoz	0,75	0,25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,50
	rujan	0,75	0,25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,50
	listopad	0,75	0,25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,50
	studeni	0,75	0,25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,50
	prosinac	0,75	0,25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,50

<sup>a</sup> Lomovi u serijama podataka nastali zbog izmjena instrumentarija HNB-a opisani su u metodološkim objašnjenjima.

## Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke

U tablici su iskazane kamatne stope prema kojima Hrvatska narodna banka obračunava i plaća kamate na sredstva deponirana kod Hrvatske narodne banke te na izdane vrijednosne papire.

Kamatne stope Hrvatske narodne banke na sredstva izdvojene obvezne pričuve utvrđuju se odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke. Do travnja 2005. godine izdvojena sredstva obvezne pričuve obuhvaćaju sredstva obračunate obvezne pričuve izdvojena na posebnom računu obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke te sredstva koja se, u svrhu održavanja prosječnoga dnevnog stanja obvezne pričuve, izdvajaju na račune za namiru banaka i na poseban račun u Hrvatskoj narodnoj banci za namiru neto pozicije iz Nacionalnoga klirinškog sustava, a od travnja 2005. godine obuhvaćaju sredstva obračunate obvezne pričuve izdvojena na poseban račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke (stupac 3).

Kamatne stope na obvezno upisane blagajničke zapise Hrvatske

narodne banke utvrđuju se odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke.

Kamatna stopa na dragovoljno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke formira se na aukcijama blagajničkih zapisa. U stupcima 5, 6 i 7 iskazuju se vagane prosječne kamatne stope postignute na aukcijama blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke. Od studenoga 1994. godine do siječnja 2001. godine iskazane su kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke s rokom dospjeća od 91 dan (stupac 7), odnosno 182 dana (stupac 8).

Od travnja 1998. godine u stupcima od 9 do 13 iskazuju se vagane prosječne kamatne stope postignute na aukcijama dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa u stranoj valuti. Blagajnički zapisi upisuju se u eurima i američkim dolارima (do prosinca 1998. godine u njemačkim markama i američkim dolارima). Kamatna stopa izračunata je kao vagani prosjek upisanih iznosa tih dviju valuta.

U stupcu 14 iskazuje se kamatna stopa na prekonočni depozit kod Hrvatske narodne banke.

### Tablica F3: Obvezne pričuve banaka

prosječna dnevna stanja i stope, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Vagana prosječna stopa obvezne pričuve	Obračunata obvezna pričuga			Ostali obvezni depoziti kod HNB-a	Izdvojena obvezna pričuga		Prosječna stopa remuneracije na kunska immobilizirana sredstva	Prosječna stopa remuneracije na devizna izdvojena sredstva
			Ukupno	U kunama	U stranoj valuti		U kunama	U stranoj valuti		
1	2	3	4=5+6	5	6	7	8	9	10	11
1996.	prosinac	35,91	3.652,9	3.652,9	–	–	3.312,0	–	4,99	–
1997.	prosinac	32,02	4.348,8	4.348,8	–	–	3.914,2	–	4,05	–
1998.	prosinac	29,57	13.112,7	3.967,2	9.145,4	57,4	3.469,8	1.467,6	5,28	....
1999.	prosinac	30,50	13.579,0	4.210,1	9.368,9	37,3	3.695,1	4.606,5	5,62	....
2000.	prosinac	23,22	16.245,8	4.646,8	11.599,0	5,0	4.191,6	5.544,6	4,05	....
2001.	prosinac	19,67	21.187,1	8.691,5	12.495,5	–	6.287,8	5.950,0	1,97	2,73
2002.	prosinac	19,00	25.985,1	11.447,1	14.538,0	–	8.156,7	7.139,9	1,72	2,16
2003.	prosinac	19,00	31.009,4	18.023,8	12.985,6	109,4	12.459,8	6.850,2	1,17	1,47
2004.	prosinac	18,00	33.615,7	20.040,9	13.574,8	430,1	14.664,1	10.171,3	1,22	1,36
2005.	prosinac	18,00	37.424,5	24.997,9	12.426,6	3.940,2	17.497,7	9.271,4	0,52	0,92
2006.	prosinac	17,00	40.736,4	28.966,1	11.770,4	7.332,5	20.257,0	8.780,9	0,52	1,06
2007.	prosinac	17,00	44.465,9	31.809,1	12.656,8	6.641,1	22.266,4	9.203,5	0,53	1,29
2008.	prosinac	14,87	41.474,4	29.179,7	12.294,7	461,9	20.425,8	8.807,0	0,52	0,81
2009.	siječanj	14,00	39.484,4	31.185,1	8.299,3	487,8	21.829,6	5.987,4	0,52	0,91
	veljača	14,00	40.527,5	34.390,5	6.137,0	520,7	24.073,3	4.489,8	0,52	0,48
	ožujak	14,00	40.827,0	34.487,6	6.339,4	546,4	24.125,1	4.648,0	0,52	0,39
	travanj	14,00	40.250,8	33.875,8	6.375,0	380,4	23.707,5	4.667,4	0,52	0,31
	svibanj	14,00	40.074,1	33.683,7	6.390,5	167,1	23.578,5	4.691,6	0,52	0,30
	lipanj	14,00	39.992,9	33.592,4	6.400,5	144,0	23.514,6	4.711,6	0,52	0,25
	srpanj	14,00	39.996,9	33.607,3	6.389,6	140,2	23.525,1	4.703,7	0,52	0,22
	kolovoz	14,00	40.057,0	33.623,7	6.433,2	136,0	23.536,5	4.726,5	0,52	0,30
	rujan	14,00	40.316,3	33.756,0	6.560,3	131,7	23.629,1	4.801,0	0,52	0,26
	listopad	14,00	40.547,6	33.890,5	6.657,1	134,0	23.723,3	4.859,0	0,52	0,35
	studeni	14,00	40.416,4	33.739,3	6.677,1	136,8	23.617,5	4.857,6	0,52	0,16
	prosinac	14,00	40.423,5	33.693,7	6.729,8	30,9	23.585,6	4.898,0	0,52	–

### Tablica F3: Obvezne pričuve banaka

U tablici se iskazuju osnovni podaci o mjesecnim prosjecima dnevnih stanja obveznih pričova banaka kod Hrvatske narodne banke u kunama i u stranoj valuti. Štedionice se uključuju od srpnja 1999. godine.

U stupcu 3 iskazana je ukupna vagana prosječna stopa obvezne pričuve kao postotni udio ukupno obračunate obvezne pričuve u kunama i u stranoj valuti (stupac 4) u osnovici za obračun obvezne pričuve.

Obračunata obvezna pričuga (stupac 4) jest propisani iznos sredstava koji su banke dužne izdvojiti na poseban račun obvezne pričuge kod Hrvatske narodne banke ili održavati prosječnim dnevnim stanjem na svojim računima za namiru i u blagajnama, odnosno na računima likvidnih deviznih potraživanja (koja uključuju efektivni strani novac i čekove u stranoj valuti, likvidna devizna potraživanja na računima kod provoklasnih inozemnih banaka i blagajničke zapise Hrvatske narodne banke u stranoj valuti).

U stupcu 5 iskazuje se iznos obračunate obvezne pričuve u kunama. Od siječnja 1995. godine do prosinca 2000. godine taj se iznos poklapa s instrumentom obvezne pričuve, dok je do prosinca 1994. godine obuhvaćao dva instrumenta: obveznu pričugu i zahtjev za održavanje minimalne likvidnosti banaka (osim u dijelu u kojem su banke tom zahtjevu udovoljavale dragovoljnim upisom blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke). U prosincu 2000. obavljen je unifikacija obvezne pričuge u kunama i u stranoj valuti. U tom smislu unificirani su stopa obvezne pričuge, obračunska razdoblja te rokovi izdvajanja i održavanja obvezne pričuge, kao i postotak minimalnog izdvajanja obvezne pričuge kod Hrvatske narodne banke. Od rujna 2001. godine stupac 5 obuhvaća i dio obvezne pričuge u stranoj valuti koji se izdvaja/održava u kunama.

U stupcu 6 iskazuje se iznos obračunate obvezne pričuge u stranoj valuti, tj. propisani iznos sredstava koje su banke dužne izdvojiti na devizne račune Hrvatske narodne banke ili održavati prosječnim dnevnim stanjem na računima likvidnih potraživanja. Do studenoga 2000. godine osnovicu za obračun čini prosječno stanje devizne štednje stanovništva s preostalom rokom dospijeća do 3 mjeseca, a od prosinca 2000. godine osnovica se sastoji od deviznih izvora sredstava, i to redovnih deviznih računa, posebnih deviznih računa, deviznih računa i štednih uloga po viđenju, primljenih deviznih depozita, primljenih deviznih kredita te obveza po izdanim vrijednosnim papirima u stranoj valuti (osim vlasničkih vrijednosnih papira banke). Od studenoga 2001. godine osnovica uključuje i hibridne i podređene instrumente.

U stupcu 7 iskazuje se ukupan iznos ostalih obveznih depozita kod Hrvatske narodne banke koji obuhvaća obvezno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke, dio dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke kojima su se banke koristile za održavanje propisane minimalne likvidnosti, posebnu obveznu pričugu do srpnja 1995. godine te od ožujka 2006. do veljače 2009. posebnu obveznu pričugu na obveze po izdanim vrijednosnim papirima, obveznu pričugu na devizne depozite, devizne kredite inozemnih banaka i garancije za takve kredite te graničnu obveznu pričugu (od kolovoza 2004. do listopada 2008.).

U stupcu 8 iskazuje se dio ukupne obračunate obvezne pričuge u kunama koji su banke izdvojile na račun obvezne pričuge kod Hrvatske narodne banke (do prosinca 1994. godine taj se iznos poklapa s instrumentom obvezne pričuge, a od siječnja 1995. godine utvrđuje se minimalni postotak obračunate obvezne pričuge koji su banke dužne izdvojiti na poseban račun obvezne pričuge kod Hrvatske narodne banke). Od travnja 2005. godine postotak izdvajanja kunskog dijela obvezne pričuge je fiksan i iznosi 70%.

## Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka

prosječna dnevna stanja i stope, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Slobodna novčana sredstva		Stopa primarne likvidnosti	Korišteni sekundarni izvori likvidnosti	Blagajnički zapisi HNB-a u kunama	Blagajnički zapisi HNB-a u stranoj valuti	Trezorski zapisi MF-a u kunama
		U kunama	U stranoj valuti					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1996.	prosinac	267,9	....	2,63	98,5	780,9	—	183,8
1997.	prosinac	396,3	....	2,92	32,7	728,9	—	260,7
1998.	prosinac	221,9	....	1,65	445,5	850,4	1.377,4	141,3
1999.	prosinac	179,6	....	1,30	1.183,6	1.311,1	1.507,6	373,9
2000.	prosinac	638,8	10.721,4	3,32	80,1	2.485,3	1.692,7	2.006,5
2001.	prosinac	794,4	17.247,4	3,23	2,6	2.656,2	2.630,8	3.360,9
2002.	prosinac	1.225,0	10.398,0	3,53	0,6	4.965,5	1.273,9	4.279,5
2003.	prosinac	451,6	20.561,4	0,98	501,6	0,0	4.316,0	3.073,2
2004.	prosinac	1.495,5	26.126,1	2,64	0,0	0,0	0,0	4.581,7
2005.	prosinac	672,5	20.493,4	0,96	0,2	0,0	0,0	4.163,3
2006.	prosinac	840,8	20.239,1	0,83	0,0	0,0	0,0	5.993,7
2007.	prosinac	1.161,5	30.412,6	1,03	330,4	0,0	0,0	4.449,4
2008.	prosinac	1.168,7	28.101,4	1,03	289,1	0,0	0,0	6.171,2
2009.	siječanj	737,9	30.126,4	0,65	778,7	0,0	0,0	7.020,9
	veljača	347,9	29.085,6	0,30	1.224,6	0,0	0,0	5.099,0
	ožujak	293,1	25.644,7	0,27	1.266,3	0,0	0,0	6.156,5
	travanj	266,5	25.096,0	0,25	377,8	0,0	0,0	5.244,3
	svibanj	239,3	22.005,5	0,23	200,4	0,0	0,0	4.976,8
	lipanj	377,0	21.308,8	0,37	98,5	0,0	0,0	4.899,3
	srpanj	257,7	22.619,0	0,25	174,1	0,0	0,0	4.513,3
	kolovoza	233,3	24.161,5	0,23	79,8	0,0	0,0	3.770,8
	rujan	181,5	24.897,9	0,18	129,7	0,0	0,0	4.529,6
	listopad	253,8	24.146,7	0,26	—	0,0	0,0	5.406,8
	studeni	320,1	24.082,1	0,33	—	0,0	0,0	5.101,7
	prosinac	880,0	24.885,6	0,91	—	0,0	0,0	4.776,6

U stupcu 9 iskazuju se dio ukupno obračunate obvezne pričuve u stranoj valuti koji su banke izdvajile na devizne račune Hrvatske narodne banke. Postotak izdvajanja deviznog dijela obvezne pričuve obračunatog na osnovi deviznih sredstava nerezidenata i deviznih sredstava primljenih od pravnih osoba u posebnom odnosu prema banci iznosi 100%, a postotak izdvajanja preostalog deviznog dijela obvezne pričuve iznosi 60%.

U stupcu 10 iskazuje se vagana prosječna stopa remuneracije svih oblika kunskih immobiliziranih sredstava, koja uključuju obračunatu obveznu pričuvu i ostale obvezne depozite kod HNB-a.

U stupcu 11 iskazuje se vagana prosječna stopa remuneracije na izdvojena sredstva u stranoj valuti, uključujući sredstva granične obvezne pričuve (od kolovoza 2004. do listopada 2008.). Od studenoga 2009. Hrvatska narodna banka na sredstva izdvojenoga deviznog dijela obvezne pričuve ne plaća naknadu.

## Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka

U tablici se iskazuju mjesечni prosjeci dnevnih stanja nekih indikatora likvidnosti banaka. Štedionice se uključuju od srpnja 1999. godine.

U stupcu 3 iskazuju se slobodna novčana sredstva u kunama, definirana kao razlika između ostvarenog prosjeka na računu za namiru i u blagajni (do listopada 2008.), a od studenoga 2008. kao razlika između ostvarenog prosjeka na računu za namiru u razdoblju održavanja kunskog dijela obvezne pričuve i minimalno potrebnog prosjeka na računu za namiru prema obračunu kunskog dijela obvezne pričuve.

U stupcu 4 iskazuju se slobodna novčana sredstva u stranoj valuti, definirana kao sredstva za održavanje obvezne pričuve u stranoj valuti (efektivni strani novac i čekovi u stranoj valuti, likvidna devizna potraživanja na računima kod prvakasnih inozemnih banaka i blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke u stranoj valuti) umanjena za minimalno potrebno stanje tih sredstava u istom razdoblju.

U stupcu 5 iskazuje se stopa primarne likvidnosti kao postotni udio mjesecnog prosjeka dnevnih stanja slobodnih novčanih sredstava u kunama (stupac 3) u mjesecnom prosjeku dnevnih stanja depozita koji čine osnovicu za obračun obvezne pričuve.

U stupcu 6 iskazuje se mjesecični prosjek dnevnih stanja korištenih sekundarnih izvora likvidnosti. Sekundarni izvori likvidnosti obuhvaćaju: lombardne kredite (od prosinca 1994. godine), kratkoročne kredite za likvidnost (od veljače 1999. godine) te nepodmirene dopjele obveze prema Hrvatskoj narodnoj banci.

U stupcu 7 iskazuje se mjesecični prosjek dnevnih stanja dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke u kunama (do prosinca 1994. godine taj je iznos bio umanjen za dio dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke kojima su se banke služile za održavanje propisane minimalne likvidnosti).

U stupcu 8 iskazuje se mjesecični prosjek dnevnih stanja upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke u stranoj valuti (u eurima i američkim dolارima).

U stupcu 9 iskazuje se mjesecični prosjek dnevnih stanja upisanih trezorskih zapisa Ministarstva financija u kunama. Do rujna 2002. iskazuje se diskontirana vrijednost trezorskih zapisa, a od listopada 2002. godine iskazuje se njihova nominalna vrijednost.

**Tablica G1: Kamatne stope banaka na kunske kredite bez valutne klauzule**

mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na novčanom tržištu			Kamatne stope na kunske kredite bez valutne klauzule							
		Na prekonoćne kredite	Na ostale kredite	Ukupni prosjek	Ukupni prosjek	Trgovačkim društvima	Na kratkoročne kredite			Stanovništvo	Ukupni prosjek	Trgovačkim društvima
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Okvirni	Ostali	Na dugoročne kredite
1996.	prosinac	9,66	10,72	18,46	19,35	19,18	20,18	19,90	23,12	11,51	11,29	14,28
1997.	prosinac	8,46	9,49	14,06	14,12	13,17	19,26	19,34	18,11	13,24	12,98	13,75
1998.	prosinac	10,00	15,91	16,06	16,22	14,89	20,77	20,80	19,92	11,73	11,48	13,16
1999.	prosinac	9,92	12,78	13,54	13,52	10,55	20,83	20,84	20,39	15,14	15,31	14,16
2000.	prosinac	2,39	4,45	10,45	10,45	6,81	20,30	20,33	19,05	9,90	9,64	12,97
2001.	prosinac	2,49	2,18	9,51	9,49	5,43	18,81	18,85	14,88	11,42	10,06	13,14
2002.	prosinac	1,58	1,89	10,91	11,24	7,44	15,16	15,28	9,84	7,32	6,48	7,88
2003.	prosinac	5,47	7,02	11,45	11,80	8,02	14,89	15,01	12,38	8,51	6,14	10,69
2004.	prosinac	3,55	6,02	11,44	11,71	8,33	14,19	14,27	12,29	9,31	6,90	11,16
2005.	prosinac	2,29	3,61	9,91	9,99	7,71	11,26	13,18	5,35	8,75	6,48	10,35
2006.	prosinac	2,02	3,52	9,07	9,37	6,75	11,84	13,21	4,67	7,53	5,86	9,44
2007.	prosinac	5,33	6,71	9,32	9,74	7,39	12,34	13,19	4,95	7,50	6,66	8,01
2008.	prosinac	5,21	7,59	10,71	10,89	8,98	12,33	12,97	4,96	9,05	8,10	10,35
2009.	siječanj	9,88	9,80	11,02	11,09	9,24	12,44	13,03	4,45	9,60	7,84	11,06
	veljača	19,92	15,89	11,53	11,59	10,24	12,54	13,10	4,52	10,38	9,57	11,08
	ožujak	12,99	11,83	11,61	11,69	10,25	12,53	13,15	4,48	10,29	9,26	10,97
	travanj	6,32	8,96	11,38	11,44	9,96	12,36	12,93	4,48	10,43	9,63	11,03
	svibanj	5,56	7,92	11,52	11,58	9,93	12,58	13,17	4,29	10,56	9,84	11,24
	lipanj	6,49	7,52	11,66	11,78	10,46	12,61	13,17	4,67	10,02	8,88	11,31
	srpanj	7,65	8,38	11,81	11,86	10,58	12,60	13,17	4,34	10,94	10,16	11,44
	kolovoz	6,60	8,30	11,88	11,93	10,34	12,70	13,22	3,58	10,83	9,99	11,30
	rujan	6,07	7,78	11,82	11,89	10,32	12,68	13,22	4,08	10,59	9,20	11,46
	listopad	5,07	7,55	11,70	11,74	10,03	12,68	13,24	4,20	10,93	10,16	11,29
	studeni	0,96	2,83	11,60	11,65	9,85	12,73	13,24	4,09	10,66	9,25	11,28
	prosinac	0,87	1,97	11,12	11,22	9,29	12,68	13,24	4,89	9,77	8,27	11,33
Relativna važnost <sup>a</sup>	-	-	66,81	62,51	27,02	35,49	33,11	2,38	4,30	2,20	2,10	

<sup>a</sup> Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije kredita u ukupnim kreditima puštenim u tečaj u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici).

Napomena: Zbog promjene metodologije statistike kamatnih stopa od 1. siječnja 2002. došlo je do loma u vremenskoj seriji, što se posebice odražava na kamatne stope prikazane u stupcima 5, 6 i 7. Naime, iz kratkoročnih kredita trgovačkim društвima isključeni su, među ostalim, međubankovi krediti, odobravani uz relativno niske kamatne stope. Na porast kamatnih stopa utječe i metodologija ponderiranja, pri čemu se za sve komponente koriste iznosni novoodobrenih kredita, uz iznimku okvirnih kredita, za koje se kao ponder koriste knjigovodstvena stanja, a cijeli je relativan udio novim obuhvatom porastao.

**Tablica G1: Kamatne stope banaka na kunske kredite bez valutne klauzule**

U tablici se iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske kredite bez valutne klauzule, iskazani na godišnjoj razini.

Do prosinca 2001. godine iskazivali su se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka (bez štedionica) na kunske kredite bez valutne klauzule odobrene pravnim osobama (koje su uključivale trgovačka društva, javni sektor, finansijske institucije, neprofitne organizacije i nerezidente) i stanovništvo, iskazani na godišnjoj razini.

Od siječnja 2002. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske kredite bez valutne klauzule odobrene samo trgovačkim društвima i stanovništvo, iskazani na godišnjoj razini.

Do veljače 1996. godine u stupcima 3 i 4 iskazivale su se kamatne stope na međubankovnom novčanom tržištu, prema podacima Tržišta novca Zagreb. Od ožujka 1996. godine nadalje iskazuju se

kamatne stope na novčanom tržištu izračunate kao vagani mjesečni prosjek vaganih dnevних stopa ostvarenih posebno u trgovini preko noćnim kreditima, a posebno u trgovini ostalim kreditima na Tržištu novca Zagreb. U razdoblju od svibnja 1998. godine do siječnja 2001. godine povrat kredita dobivenih na preko noćnom međubankovnom tržištu bio je osiguran sredstvima obvezne pričuve banaka izdvojene kod HNB-a. U stupcima od 5 do 13 iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka razvrstani prema ročnosti i prema sektorima, pri čemu kamatne stope na kratkoročne kredite trgovačkim društвima uključuju i kamatne stope na kredite s dospijećem na zahtjev.

Podaci o kamatnim stopama banaka na kunske kredite bez valutne klauzule dobiveni su na osnovi redovitih izvješća banaka. Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka su iznosi kredita koji su uz pripadajuću kamatnu stopu pušteni u tečaj u izvještajnom mjesecu, osim kamatnih stopa na okvirne kredite na žiroracunima i tekućim računima, za koje su vagani prosjeci izračunati na osnovi stanja tih kredita na kraju izvještajnog mjeseca.

## Tablica G2: Kamatne stope banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima

mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Ukupni prosjek	Kamatne stope na kunske kredite s valutnom klauzulom							Kamatne stope na kredite u eurima			
			Na kratkoročne kredite			Na dugoročne kredite				Ukupni prosjek	Na kratkoročne kredite	Na dugoročne kredite	
			Ukupni prosjek	Trgovačkim društvima	Stanovništvu	Ukupni prosjek	Trgovačkim društvima	Ukupni prosjek	Stanovništvu				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1996.	prosinac	18,97	22,56	22,40	27,00	12,12	13,15	11,30	....	....	19,50	21,46	10,77
1997.	prosinac	14,40	16,92	17,00	14,02	12,25	13,00	11,02	....	....	13,61	14,95	9,71
1998.	prosinac	13,04	14,28	14,25	13,64	11,15	10,55	12,12	....	....	6,95	8,37	5,71
1999.	prosinac	12,53	13,66	13,54	17,21	10,81	10,46	11,65	....	....	6,75	7,43	6,07
2000.	prosinac	10,74	11,17	11,10	13,59	10,52	9,41	11,64	....	....	7,70	7,49	8,05
2001.	prosinac	9,29	9,45	9,45	11,30	9,20	7,52	10,79	....	....	5,94	5,70	7,27
2002.	prosinac	8,25	9,34	8,72	11,37	7,98	6,37	9,50	7,42	10,11	5,91	6,66	5,44
2003.	prosinac	7,07	7,21	7,00	8,66	7,03	5,76	8,04	6,02	9,70	5,62	6,22	5,18
2004.	prosinac	6,89	7,25	7,09	8,47	6,77	5,55	7,73	5,71	8,79	5,34	5,92	4,83
2005.	prosinac	6,18	6,52	6,34	7,91	6,07	5,18	6,98	4,95	8,10	5,29	5,28	5,30
2006.	prosinac	6,30	6,56	6,29	8,33	6,22	6,21	6,22	4,75	7,57	5,65	6,19	5,34
2007.	prosinac	6,73	6,86	6,86	6,84	6,66	6,51	6,80	5,12	8,24	6,79	6,59	7,10
2008.	prosinac	7,73	8,20	8,18	8,65	7,43	6,92	7,89	6,08	9,02	7,08	7,17	6,83
2009.	siječanj	7,48	7,59	7,54	8,59	7,39	6,61	8,07	6,18	9,33	6,49	6,69	5,84
	veljača	7,88	8,05	7,96	9,24	7,73	6,93	8,25	6,21	9,33	6,39	6,52	6,20
	ožujak	8,20	8,56	8,53	9,12	7,91	7,37	8,25	6,19	9,25	6,98	7,08	6,81
	travanj	8,08	8,44	8,36	9,44	7,82	6,95	8,47	6,27	9,53	7,04	7,42	5,70
	svibanj	8,08	8,11	8,01	9,55	8,05	7,24	8,55	6,33	9,68	7,56	7,72	7,28
	lipanj	8,21	8,36	8,29	9,43	8,10	7,85	8,36	6,28	9,59	7,65	7,82	7,24
	srpanj	8,06	8,36	8,23	10,44	7,88	7,34	8,56	6,49	9,73	7,69	7,82	7,50
	kolovoz	8,19	8,47	8,41	9,43	8,00	7,21	8,61	6,45	9,87	7,77	8,08	7,43
	rujan	8,25	8,76	8,69	9,80	7,86	6,76	8,82	6,55	9,83	7,48	7,93	7,06
	listopad	8,30	8,33	8,28	9,64	8,27	7,42	9,01	6,41	9,94	7,32	7,38	7,21
	studenzi	8,34	8,22	8,16	9,06	8,44	7,08	9,24	6,50	10,07	8,55	7,48	8,90
	prosinac	8,28	8,48	8,41	10,23	8,11	7,31	9,02	6,45	9,96	6,88	7,35	6,36
Relativna važnost <sup>a</sup>		27,06	12,10	11,60	0,50	14,97	8,00	6,97	1,87	5,10	6,12	3,23	2,89

<sup>a</sup> Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije kredita u ukupnim kreditima puštenim u tečaj u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici).

## Tablica G2: Kamatne stope banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima

U tablici se iskazuju vagani prosjeci mjesecnih kamatnih stopa banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima, iskazani na godišnjoj razini.

Do prosinca 2001. godine iskazivali su se vagani prosjeci mjesecnih kamatnih stopa banaka (bez štedionica) na kunske kredite s valutnom klauzulom i kredite u eurima (odnosno njemačkim markama) odobrene pravnim osobama (koje su uključivale trgovacka društva, javni sektor, finansijske institucije, neprofitne organizacije i nerezidente) i stanovništvu, iskazani na godišnjoj razini.

Od siječnja 2002. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesecnih kamatnih stopa banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite u eurima odobrene samo trgovackim društvima i stanovništvu, iskazani na godišnjoj razini.

Podaci o kamatnim stopama banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite u eurima dobiveni su na osnovi redovitih izvešća banaka. Osnova za izračunavanje vaganih prosječa su iznosi kredita koji su uz pripadajuću kamatu stopu pušteni u tečaj u izvještajnom mjesecu.

U stupcima od 3 do 11 iskazuju se vagani prosjeci mjesecnih kamatnih stopa banaka razvrstani prema ročnosti i prema sektorima, pri čemu kamatne stope na kratkoročne kredite trgovackim društvima uključuju i kamatne stope na kredite s dospijećem na zahtjev.

Kamatne stope na kredite odobrene u eurima prikazane u stupcima 12, 13 i 14 odnose se do prosinca 2001. godine na kredite puštene u tečaj u njemačkim markama u izvještajnom mjesecu, a od siječnja 2002. godine na kredite puštene u tečaj u eurima, pri čemu se vagani prosjeci izračunavaju na osnovi njihove protuvrijednosti u kunama, obračunate po tekućem tečaju. Krediti pušteni u tečaj u ostalim stranim valutama nisu obuhvaćeni ovom tablicom.

### Tablica G3: Kamatne stope banaka na kunske depozite bez valutne klauzule

mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na kunske depozite bez valutne klauzule									
		Naoročene depozite					Na dugoročne depozite				
		Ukupni prosjek	Na žiroračunima i tekućim računima	Ukupni prosjek	Na kratkoročne depozite		Ukupni prosjek	Stanovništva	Trgovačkih društava	Ukupni prosjek	Stanovništva
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1996.	prosinac	4,15	2,19	10,19	10,11	9,84	10,26	12,36	15,49	9,88	
1997.	prosinac	4,35	2,19	9,10	9,08	9,30	8,96	9,48	11,24	8,06	
1998.	prosinac	4,11	2,31	7,73	7,63	9,47	7,15	10,19	10,72	9,56	
1999.	prosinac	4,27	2,24	8,87	8,79	9,62	8,38	10,96	11,56	10,18	
2000.	prosinac	3,40	1,64	7,20	7,13	7,44	7,03	8,89	9,19	8,63	
2001.	prosinac	2,76	1,40	5,68	5,60	6,35	5,38	7,35	7,93	6,70	
2002.	prosinac	1,55	0,94	3,64	3,53	4,39	2,86	6,05	7,24	3,23	
2003.	prosinac	1,66	0,75	4,46	4,46	3,62	4,69	4,58	4,90	2,82	
2004.	prosinac	1,83	0,74	4,11	4,11	3,93	4,13	4,10	4,65	3,30	
2005.	prosinac	1,58	0,61	3,36	3,34	3,89	3,23	4,12	5,04	3,49	
2006.	prosinac	1,91	0,56	2,98	2,94	4,10	2,69	4,32	4,98	3,11	
2007.	prosinac	2,67	0,49	5,42	5,34	4,47	5,48	6,28	5,45	6,45	
2008.	prosinac	2,92	0,43	5,65	5,60	5,34	5,64	6,58	5,88	6,85	
2009.	siječanj	3,50	0,43	7,81	7,75	5,26	8,18	8,97	5,70	9,80	
	veljača	4,41	0,47	11,83	11,96	5,68	12,73	9,67	5,67	10,24	
	ožujak	3,77	0,46	9,30	9,28	5,51	9,69	9,82	5,89	10,56	
	travanj	3,32	0,44	6,49	6,41	5,30	6,56	8,12	6,17	8,46	
	svibanj	3,19	0,44	6,01	5,87	5,38	5,94	8,17	6,21	8,53	
	lipanj	3,13	0,45	6,05	5,93	5,38	6,01	7,93	6,27	8,22	
	srpanj	3,27	0,45	6,83	6,69	5,23	6,86	8,80	6,12	9,13	
	kolovoz	3,12	0,46	6,48	6,34	5,12	6,45	8,46	6,18	8,70	
	rujan	3,20	0,46	6,32	6,19	5,25	6,28	8,09	6,13	8,32	
	listopad	2,95	0,45	5,05	4,96	5,30	4,92	6,26	6,14	6,27	
	studenzi	2,36	0,43	2,69	2,72	5,04	2,34	2,53	6,28	2,10	
	prosinac	2,22	0,43	2,52	2,49	4,89	2,04	2,76	6,12	2,07	
Relativna važnost <sup>a</sup>		51,98	28,88	20,55	18,35	2,94	15,41	2,20	0,37	1,83	

<sup>a</sup> Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije depozita u ukupnim depozitima primjenom u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici).

### Tablica G3: Kamatne stope banaka na kunske depozite bez valutne klauzule

U tablici se iskazuju vagani prosjeci mjesecnih kamatnih stopa banaka na kunske depozite bez valutne klauzule, iskazani na godišnjoj razini.

Do prosinca 2001. godine iskazivali su se vagani prosjeci mjesecnih kamatnih stopa banaka (bez štacionica) na kunske depozite bez valutne klauzule primljene od pravnih osoba (koje su uključivale trgovacka društva, javni sektor, finansijske institucije, neprofitne organizacije i nerezidente) i stanovništva, iskazani na godišnjoj razini.

Od siječnja 2002. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesecnih kamatnih stopa banaka na kunske depozite bez valutne klauzule primljene od trgovackih društava i stanovništva, iskazani na godišnjoj razini.

Podaci o kamatnim stopama na kunske depozite bez valutne klauzule banaka dobiveni su na osnovi redovitih izvješća banaka.

U stupcu 3 iskazuju se vagani prosjeci mjesecnih kamatnih stopa na ukupne kunske depozite (depozite na žiroračunima i tekućim ra-

čunima, štedne depozite stanovništva po viđenju i oročene depozite) bez valutne klauzule. U stupcu 4 iskazuju se vagani prosjeci mjesecnih kamatnih stopa na depozite na žiroračunima i tekućim računima trgovackih društava bez valutne klauzule (do prosinca 2001. godine pravnih osoba) i stanovništva, dok se u stupcu 5 iskazuju vagani prosjeci mjesecnih kamatnih stopa na ukupne oročene depozite bez valutne klauzule.

Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka kod kunske oročene depozita bez valutne klauzule su iznosi primljeni tijekom izvještajnog mjeseca, dok su kod žiroračuna i tekućih računa osnova za izračunavanje vaganih prosjeka knjigovodstvena stanja tih depozita na kraju izvještajnog mjeseca. Pri izračunavanju prosječnih kamatnih stopa na ukupne kunske depozite bez valutne klauzule (stupac 3) sve su komponente vagane na osnovi stanja pripadajućih depozita na kraju izvještajnog razdoblja.

Kunski i devizni depoziti koji služe kao polog za odobravanje kreida obuhvaćeni su podacima u tablici, dok se ograničeni depoziti (sredstva deponirana za plaćanje uvoza i ostali ograničeni depoziti) ne uključuju u izračunavanje vaganih prosjeka.

### Tablica G4a: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite

mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na štedne depozite po viđenju i oročene depozite s valutnom klauzulom			Ukupni prosjek	Kamatne stope na devizne depozite					
		Ukupni prosjek	Na kratkoročne depozite	Na dugoročne depozite		Ukupni prosjek	Na štedne depozite po viđenju		Stanovništva	Trgovačkih društava	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1996.	prosinac	9,46	9,56	8,80	5,09	1,44	1,32	1,95	1,47	1,39	
1997.	prosinac	7,63	7,24	11,77	4,77	1,75	1,89	2,43	0,83	1,40	
1998.	prosinac	7,47	7,67	5,58	3,98	2,09	2,38	2,40	0,72	0,74	
1999.	prosinac	6,62	6,91	1,10	4,23	1,80	1,95	2,04	0,78	1,30	
2000.	prosinac	5,54	5,94	2,16	3,47	1,03	0,99	1,23	0,65	1,29	
2001.	prosinac	4,58	4,92	2,56	2,60	0,71	0,71	0,81	0,82	0,40	
2002.	prosinac	2,92	3,45	1,48	2,55	0,50	0,52	0,41	0,52	0,38	
2003.	prosinac	3,48	3,74	5,55	2,22	0,31	0,35	0,23	0,23	0,15	
2004.	prosinac	4,17	3,61	5,19	2,65	0,31	0,34	0,22	0,22	0,21	
2005.	prosinac	3,99	3,63	4,77	2,61	0,27	0,27	0,17	0,27	0,76	
2006.	prosinac	3,67	3,30	4,07	2,94	0,25	0,23	0,17	0,32	0,44	
2007.	prosinac	3,98	3,76	4,35	3,44	0,25	0,22	0,15	0,36	0,43	
2008.	prosinac	4,09	4,05	4,42	3,97	0,21	0,20	0,15	0,26	0,13	
2009.	siječanj	4,25	3,87	4,55	3,99	0,24	0,20	0,15	0,41	0,31	
	veljača	4,23	3,74	4,55	3,90	0,19	0,20	0,15	0,20	0,09	
	ožujak	3,52	3,72	4,83	3,92	0,19	0,21	0,16	0,16	0,12	
	travanj	3,94	3,75	2,67	3,96	0,19	0,21	0,17	0,14	0,11	
	svibanj	3,70	3,66	4,25	3,88	0,19	0,21	0,16	0,14	0,09	
	lipanj	3,99	3,59	4,21	3,96	0,18	0,21	0,16	0,11	0,08	
	srpanj	4,24	3,68	4,82	4,03	0,18	0,20	0,16	0,12	0,08	
	kolovoz	3,95	3,27	4,01	3,98	0,18	0,20	0,16	0,11	0,07	
	rujan	4,06	3,15	4,48	4,01	0,18	0,21	0,15	0,11	0,06	
	listopad	3,40	3,08	3,37	3,99	0,18	0,21	0,15	0,10	0,07	
	studeni	3,39	3,16	4,08	3,99	0,18	0,21	0,15	0,11	0,08	
	prosinac	3,01 <sup>b</sup>	3,12	3,31	3,98	0,18	0,22	0,16	0,10	0,07	
Relativna važnost <sup>a</sup>		0,74	0,69	0,05	47,28	19,35	13,10	1,57	4,27	0,41	

<sup>a</sup> Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije depozita u ukupnim depozitima primjenjenim u izvještajnom mjesецu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici). <sup>b</sup> Od ukupnog iznosa depozita na koje se odnosi ova kamatna stopa, 37,55 posto odnosi se na trgovacka društva.

### Tablica G4 a i b: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite

U tablici se iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i devizne depozite, iskazani na godišnjoj razini.

Do prosinca 2001. godine iskazivali su se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka (bez štedionica) na kunske depozite s valutnom klauzulom i devizne depozite primljene od pravnih osoba (koje su uključivale trgovacka društva, javni sektor, finansijske institucije, neprofitne organizacije i nerezidente) i stanovništva, iskazani na godišnjoj razini.

Od siječnja 2002. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i devizne depozite primljene od trgovackih društava i stanovništva, iskazani na godišnjoj razini.

Podaci o kamatnim stopama na kunske depozite s valutnom klauzulom i devizne depozite banaka dobiveni su na osnovi redovitih izvješća banaka.

U stupcu 3 iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa na ukupne kunske štedne depozite po viđenju i oročene depozite s valutnom klauzulom trgovackih društava (do prosinca 2001. godine pravnih osoba) i stanovništva, dok se u stupcima 4 i 5 iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa na kratkoročne odnosno dugoročne oročene depozite.

Kamatne stope na devizne depozite odnosile su se do prosinca 2001. godine na depozite primljene u njemačkim markama i američkim dolarima, dok se od siječnja 2002. godine odnose na depozite

primljene u eurima i američkim dolarima, pri čemu se vagani prosjeci izračunavaju na osnovi njihove protuvrijednosti u kunama, obračunate po tekućem tečaju. Depoziti primljeni u ostalim stranim valutama nisu obuhvaćeni podacima iskazanim u ovoj tablici.

Osnova za izračunavanje vaganih prosječaka kod kunske oročenih depozita s valutnom klauzulom i oročenih deviznih depozita su iznosi primljeni tijekom izvještajnog mjeseca, dok su kod štednih depozita po viđenju s valutnom klauzulom osnova za izračunavanje vaganih prosječaka knjigovodstvena stanja tih depozita na kraju izvještajnog mjeseca. Pri izračunavanju prosječnih kamatnih stopa na ukupne kunske depozite s valutnom klauzulom (stupac 3) od siječnja 2002. godine sve su komponente vagane na osnovi stanja pripadajućih depozita na kraju izvještajnog razdoblja.

Prosečna kamatna stopa na ukupne devizne depozite prikazana u stupcu 6 odnosi se na vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa na štedne depozite po viđenju i na oročene devizne depozite, pri čemu su sve komponente vagane na osnovi stanja pripadajućih depozita na kraju izvještajnog razdoblja.

Osnova za izračunavanje vaganih prosječaka mjesečnih kamatnih stopa na ukupne devizne oročene depozite (stupac 7) jesu iznosi pripadajućih depozita koji su primljeni tijekom izvještajnog mjeseca. Isto se odnosi i na vagane prosjeke mjesečnih kamatnih stopa na ukupne kratkoročne devizne oročene depozite (stupac 13) i na ukupne dugoročne devizne oročene depozite (stupac 18).

## Tablica G4b: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite

mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Ukupni prosjek	Kamatne stope na devizne depozite											
			Na oročene depozite											
			Na kratkoročne depozite				Na dugoročne depozite				Stanovništva			
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	EUR	USD	EUR	USD
1996.	prosinac	7,77	6,95	5,65	6,21	9,86	5,47	12,24	7,71	7,97	19,92	1,50		
1997.	prosinac	6,36	6,07	6,03	6,42	5,09	7,10	7,32	7,87	8,71	5,09	6,76		
1998.	prosinac	4,89	4,49	5,42	6,16	2,84	5,37	7,29	7,68	8,59	4,93	6,92		
1999.	prosinac	5,43	5,17	4,93	6,39	3,97	6,00	6,59	6,64	8,09	3,66	6,77		
2000.	prosinac	4,57	4,36	3,65	5,15	4,59	6,62	5,56	5,17	6,61	5,97	8,53		
2001.	prosinac	3,54	3,35	3,42	3,23	3,60	2,44	4,59	4,72	4,42	4,58	0,23		
2002.	prosinac	3,13	2,96	3,27	2,21	2,89	1,43	4,59	4,69	3,84	3,46	2,30		
2003.	prosinac	2,64	2,46	2,83	1,65	2,29	1,08	3,69	4,71	3,13	2,85	1,64		
2004.	prosinac	2,85	2,65	3,01	1,69	2,46	2,28	4,20	4,85	3,13	3,61	2,65		
2005.	prosinac	3,07	2,94	2,99	1,76	2,63	4,34	3,69	4,25	0,48	4,39	–		
2006.	prosinac	3,82	3,76	3,16	2,05	4,24	5,84	4,25	4,47	2,26	4,79	4,61		
2007.	prosinac	4,32	4,25	3,47	2,60	5,10	5,33	4,80	4,83	3,84	5,13	2,19		
2008.	prosinac	4,15	3,95	4,33	2,69	4,13	1,84	5,51	5,57	3,58	5,52	2,38		
2009.	siječanj	4,18	4,02	4,38	2,70	4,04	2,33	5,38	5,47	3,95	4,82	3,13		
	veljača	3,74	3,52	4,18	2,72	3,62	1,85	5,48	5,57	3,68	5,11	2,00		
	ožujak	3,88	3,71	4,11	2,67	3,68	2,18	5,17	5,44	3,78	4,59	–		
	travanj	3,91	3,72	4,16	2,69	3,49	2,44	5,44	5,57	3,69	5,13	3,50		
	svibanj	3,60	3,43	4,10	2,67	2,97	2,07	5,18	5,42	3,85	3,25	–		
	lipanj	3,85	3,71	4,25	2,69	3,42	2,59	5,29	5,55	3,99	3,54	2,27		
	srpanj	3,95	3,80	4,39	2,72	3,51	2,54	5,54	5,60	3,86	5,57	3,04		
	kolovoz	3,95	3,83	4,48	2,77	3,45	2,38	5,37	5,40	3,99	5,71	–		
	rujan	3,86	3,76	4,58	2,73	3,34	2,52	5,18	5,25	3,73	5,39	3,50		
	listopad	3,61	3,46	4,27	2,79	3,08	1,73	5,36	5,42	3,81	5,41	0,00		
	studenzi	3,58	3,40	4,25	2,70	2,73	2,15	5,28	5,37	3,86	5,19	1,50		
	prosinac	3,58	3,40	4,33	2,73	2,64	1,77	5,13	5,43	3,86	2,85	0,13		
Relativna važnost <sup>a</sup>		27,93	25,02	11,61	0,59	12,01	0,81	2,91	2,54	0,10	0,27	0,00		

<sup>a</sup> Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije depozita u ukupnim depozitima primjenim u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici).

## Tablica G5: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja

u milijunima eura, tekući tečaj

	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.			
						III.	VI.	IX.	XII.
<b>A. Kupnja stranih sredstava plaćanja</b>									
1. Pravne osobe	7.465,3	8.443,5	14.442,7	26.365,0	33.058,3	1.435,6	1.410,9	1.800,8	3.422,9
2. Fizičke osobe	3.934,4	4.931,8	6.262,7	6.151,3	4.755,3	337,0	461,8	384,0	369,6
2.1. Domaće fizičke osobe	3.586,1	4.662,6	5.909,4	3.184,0	4.252,9	316,9	395,3	335,7	342,3
2.2. Strane fizičke osobe	348,3	269,2	353,2	326,3	502,4	20,1	66,5	48,4	27,4
3. Domaće banke	10.799,3	9.069,9	14.380,1	20.141,3	20.017,6	425,9	1.208,8	1.163,3	950,2
4. Strane banke	1.426,2	2.602,3	5.056,8	5.194,1	7.342,5	381,6	643,8	439,4	454,2
5. Hrvatska narodna banka	33,0	0,0	125,5	0,0	420,6	261,3	288,0	–	–
<b>Ukupno (1+2+3+4+5)</b>	<b>24.110,1</b>	<b>25.106,0</b>	<b>40.439,5</b>	<b>57.851,7</b>	<b>65.594,2</b>	<b>2.841,4</b>	<b>4.013,3</b>	<b>3.787,5</b>	<b>5.196,9</b>
<b>B. Prodaja stranih sredstava plaćanja</b>									
1. Pravne osobe	11.280,3	13.022,3	17.515,0	28.564,1	35.448,8	1.360,2	1.790,6	1.961,2	3.169,4
2. Fizičke osobe	1.671,1	2.722,5	4.109,1	3.712,5	4.366,4	268,4	178,3	230,7	197,2
2.1. Domaće fizičke osobe	1.654,5	2.693,9	4.056,4	2.071,3	4.335,2	267,3	176,9	229,0	196,0
2.2. Strane fizičke osobe	16,6	28,6	52,6	40,0	31,2	1,1	1,4	1,7	1,2
3. Domaće banke	10.799,3	9.069,9	14.380,1	20.141,3	20.017,6	425,9	1.208,8	1.163,3	950,2
4. Strane banke	1.001,1	1.407,1	3.526,1	4.072,6	6.615,7	450,3	662,1	395,1	353,1
5. Hrvatska narodna banka	543,2	670,8	1.329,5	839,0	409,1	619,2	–	1,3	271,3
<b>Ukupno (1+2+3+4+5)</b>	<b>25.295,0</b>	<b>26.892,7</b>	<b>40.859,7</b>	<b>57.329,5</b>	<b>66.857,5</b>	<b>3.124,0</b>	<b>3.839,8</b>	<b>3.751,7</b>	<b>4.941,2</b>
<b>C. Neto kupnja stranih sredstava plaćanja banaka (A-B)</b>									
1. Pravne osobe	-3.815,1	-4.578,8	-3.072,3	-2.199,1	-2.390,5	75,4	-379,7	-160,4	253,4
2. Fizičke osobe	2.263,3	2.209,3	2.153,6	2.438,9	388,9	68,6	283,5	153,3	172,4
2.1. Domaće fizičke osobe	1.931,6	1.968,7	1.853,0	1.112,7	-82,2	49,6	218,4	106,7	146,3
2.2. Strane fizičke osobe	331,7	240,6	300,6	286,3	471,1	19,0	65,1	46,6	26,1
3. Strane banke	425,1	1.195,2	1.530,7	1.121,4	726,8	-68,7	-18,2	44,2	101,1
4. Hrvatska narodna banka	-510,2	-670,8	-1.204,0	-839,0	11,5	-357,9	288,0	-1,3	-271,3
<b>Ukupno (1+2+3+4)</b>	<b>-1.636,9</b>	<b>-1.845,2</b>	<b>-592,1</b>	<b>522,2</b>	<b>-1.263,3</b>	<b>-282,6</b>	<b>173,5</b>	<b>35,8</b>	<b>255,7</b>
<b>Bilješka: Ostale transakcije Hrvatske narodne banke</b>									
Kupnja stranih sredstava plaćanja	145,1	–	3,1	5,1	265,4	0,2	473,2	0,2	119,1
Prodaja stranih sredstava plaćanja	239,3	167,6	441,3	176,7	83,7	–	–	1,6	11,6

## Tablica G5: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja

Podaci o trgovaju banaka stranim sredstvima plaćanja obuhvaćaju promptne (spot) transakcije kupnje i prodaje stranih sredstava plaćanja na domaćem deviznom tržištu. Promptni poslovi su ugovorene transakcije kupoprodaje deviza koje se realiziraju najkasnije u roku od 48 sati.

Transakcije su klasificirane prema kategorijama sudionika (pravne i fizičke osobe, domaće i strane banke i Hrvatska narodna banka). Izvor podataka su izvješća banaka o trgovaju stranim sredstvima plaćanja i podaci iz statistike platnog prometa s inozemstvom.

Ostale transakcije HNB-a obuhvaćaju prodaje i kupnje stranih sredstava plaćanja koje Hrvatska narodna banka obavlja za Ministarstvo financija.

## Tablica H1: Platna bilanca – svodna tablica<sup>a,b</sup>

u milijunima eura

	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.		
					1.tr.	2.tr.	3.tr. <sup>c</sup>	
A. TEKUĆE TRANSAKCIJE (1+6)	-1.433,7	-1.975,6	-2.717,1	-3.237,7	-4.368,8	-1.843,5	-871,4	1.774,1
1. Roba, usluge i dohodak (2+5)	-2.625,5	-3.159,5	-3.824,5	-4.280,7	-5.404,7	-2.050,3	-1.165,9	1.533,0
1.1. Prihodi	14.952,8	15.990,2	17.883,1	19.600,2	21.256,5	2.916,6	4.221,8	6.565,4
1.2. Rashodi	-17.578,4	-19.149,7	-21.707,6	-23.880,9	-26.661,2	-4.967,0	-5.387,8	-5.032,3
2. Roba i usluge (3+4)	-1.955,3	-2.200,2	-2.641,6	-3.166,6	-3.835,9	-1.597,1	-612,8	1.892,3
2.1. Prihodi	14.243,5	15.272,9	16.990,4	18.307,2	19.904,6	2.701,9	4.019,6	6.354,8
2.2. Rashodi	-16.198,8	-17.473,2	-19.632,0	-21.473,8	-23.740,5	-4.298,9	-4.632,5	-4.462,5
3. Roba	-6.724,2	-7.518,0	-8.344,2	-9.434,0	-10.793,8	-1.731,8	-2.012,1	-1.835,1
3.1. Prihodi	6.606,8	7.220,3	8.463,6	9.192,5	9.814,0	1.928,5	1.901,1	1.889,5
3.2. Rashodi	-13.330,9	-14.738,3	-16.807,8	-18.626,5	-20.607,8	-3.660,3	-3.913,1	-3.724,6
4. Usluge	4.768,9	5.317,7	5.702,7	6.267,4	6.957,9	134,8	1.399,3	3.727,4
4.1. Prihodi	7.636,7	8.052,6	8.526,8	9.114,7	10.090,6	773,3	2.118,6	4.465,3
4.2. Rashodi	-2.867,8	-2.734,9	-2.824,2	-2.847,3	-3.132,7	-638,6	-719,3	-737,8
5. Dohodak	-670,2	-959,2	-1.182,9	-1.114,1	-1.568,8	-453,3	-553,1	-359,3
5.1. Prihodi	709,4	717,3	892,7	1.293,0	1.351,9	214,7	202,2	210,6
5.2. Rashodi	-1.379,6	-1.676,5	-2.075,6	-2.407,1	-2.920,7	-668,0	-755,3	-569,9
6. Tekući transferi	1.191,8	1.183,8	1.107,4	1.043,0	1.035,9	206,8	294,6	241,1
6.1. Prihodi	1.584,6	1.628,4	1.639,5	1.576,1	1.684,4	348,7	431,0	387,8
6.2. Rashodi	-392,8	-444,6	-532,1	-533,1	-648,5	-141,9	-136,4	-146,7
B. KAPITALNE I FINANSIJSKE TRANSAKCIJE	2.561,0	3.014,3	3.670,4	4.146,7	5.966,0	2.253,3	539,1	-163,3
B1. Kapitalne transakcije	31,4	53,8	-133,8	34,5	28,2	4,7	8,0	6,1
B2. Finansijske transakcije, isključujući međ. pričuve	2.572,6	3.782,3	5.216,4	4.833,8	5.607,4	1.837,9	863,5	-196,6
1. Izravna ulaganja	670,8	1.276,1	2.556,6	3.490,0	3.225,0	439,2	472,9	-43,1
1.1. U inozemstvo	-278,8	-191,8	-208,2	-180,2	-965,2	-30,9	-30,5	-768,8
1.2. U Hrvatsku	949,6	1.467,9	2.764,8	3.670,2	4.190,2	470,1	503,4	725,7
2. Portfeljna ulaganja	287,1	-1.177,9	-542,3	-2,9	-627,2	-445,6	309,0	-362,9
2.1. Sredstva	-736,1	-571,2	-472,5	-413,7	-273,3	126,0	-126,0	-203,3
2.2. Obveze	1.023,2	-606,6	-69,8	410,8	-353,9	-571,6	435,0	-159,5
3. Finansijski derivati	0,0	-88,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Ostala ulaganja	1.614,7	3.772,5	3.202,1	1.346,7	3.009,6	1.844,2	81,6	209,4
4.1. Sredstva	-498,4	982,2	-692,3	-1.653,4	-1.617,7	1.889,1	-927,9	-563,2
4.2. Obveze	2.113,0	2.790,3	3.894,4	3.000,1	4.627,3	-44,9	1.009,6	772,6
B3. Međunarodne pričuve HNB-a	-43,0	-821,8	-1.412,2	-721,6	330,4	410,7	-332,4	27,2
C. NETO POGREŠKE I PROPUSTI	-1.127,3	-1.038,6	-953,2	-909,0	-1.597,2	-409,7	332,3	-1.610,9

<sup>a</sup>Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske finansijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od siječnja 1999.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovacka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. <sup>b</sup>Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. round tripping), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR) i kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR). <sup>c</sup>Preliminarni podaci.

Napomena: U poziciji neto pogrešaka i propusta nalazi se i protustavka dijela prihoda od usluga putovanja koji se odnosi na takve prihode koji nisu zabilježeni u evidenciji banaka.

### Tablice H1 – H6: Platna bilanca

Platna bilanca Republike Hrvatske sistematičan je prikaz vrijednosti ekonomskih transakcija hrvatskih rezidenata s inozemstvom u određenom razdoblju. Sastavlja se u skladu s metodologijom koju je preporučio Međunarodni monetarni fond (Priročnik za sastavljanje platne bilance, 5. izdanje, 1993.). Tri su vrste izvora podataka za sastavljanje platne bilance: 1. izvješća državnih institucija (Državni zavoda za statistiku i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje), 2. specijalizirana izvješća Hrvatske narodne banke (o ostvarenom platnom prometu s inozemstvom, dužničkim odnosima s inozemstvom, monetarnoj statistici i međunarodnim pričuvama) te 3. procjene i statistička istraživanja koje provodi Hrvatska narodna banka.

Platna bilanca Republike Hrvatske iskazuje se u tri valute: u euru (EUR), u američkom dolaru (USD) i kuni (HRK). U sva tri slučaja koriste se isti izvori podataka i primjenjuju se ista načela obuhvata transakcija i kompiliranja pojedinih stavki. Izvorni podaci iskazani su u raznim valutama, pa je vrijednost transakcija potrebno preračunati iz originalne valute u izvještajnu valutu upotrebom tečajeva s tečajnicе Hrvatske narodne banke na jedan od sljedećih načina:

- primjenom srednjih tečajeva na dan transakcije,
- primjenom prosječnih mjesecnih ili tromjesečnih srednjih tečajeva kad nije poznat datum transakcije,
- primjenom tečaja na kraju razdoblja za izračun promjene vrijednosti transakcija između dva razdoblja; iz stanja iskazanih na kraju razdoblja u originalnoj valuti izračunava se vrijednost promjene u originalnoj valuti, koja se primjenom prosječnoga srednjeg tečaja u promatranom razdoblju preračunava u vrijednost promjene u izvještajnoj valuti.

Stavke platne bilance koje se odnose na izvoz i uvoz robe slažu se od podataka Državnog zavoda za statistiku o ostvarenoj robnoj razmjeni Republike Hrvatske s inozemstvom. Ti se podaci u skladu s preporučenom metodologijom prilagođuju za obuhvat i klasifikaciju. U skladu s tom metodologijom, izvoz i uvoz robe iskazuju se u platnoj bilanci prema paritetu fob. Vrijednost izvoza prema tom paritetu već je sadržana u spomenutom izvješću DZS-a, dok se vrijednost uvoza prema paritetu fob procjenjuje uz pomoć istraživanja Hrvatske narodne banke koje se provodi na stratificiranom uzorku uvoznika, na osnovi čijih se rezultata procjenjuje udio usluga prijevoza i osiguranja za koji se umanjuje originalna vrijednost uvoza prema

## Tablica H2: Platna bilanca – roba i usluge

u milijunima eura

	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. <sup>a</sup>
Roba	-6.724,2	-7.518,0	-8.344,2	-9.434,0	-10.793,8	-1.731,8	-2.012,1	-1.835,1
1. Prihodi	6.606,8	7.220,3	8.463,6	9.192,5	9.814,0	1.928,5	1.901,1	1.889,5
1.1. Izvoz (fob) u vanjskotrgovinskoj statistici	6.453,8	7.069,4	8.251,6	9.001,6	9.585,1	1.892,7	1.864,1	1.836,0
1.2. Prilagodbe za obuhvat	153,0	150,9	212,0	191,0	228,9	35,8	37,0	53,4
2. Rashodi	-13.330,9	-14.738,3	-16.807,8	-18.626,5	-20.607,8	-3.660,3	-3.913,1	-3.724,6
2.1. Uvoz (cif) u vanjskotrgovinskoj statistici	-13.354,4	-14.949,5	-17.104,7	-18.826,6	-20.817,1	-3.707,0	-3.951,4	-3.737,2
2.2. Prilagodbe za obuhvat	-474,7	-346,4	-341,1	-370,4	-421,4	-65,7	-81,5	-100,6
2.3. Prilagodbe za klasifikaciju	498,1	557,6	638,0	570,4	630,8	112,3	119,7	113,2
Usluge	4.768,9	5.317,7	5.702,7	6.267,4	6.957,9	134,8	1.399,3	3.727,4
1. Prijevoz	299,3	376,1	474,2	542,1	508,5	51,2	72,4	90,8
1.1. Prihodi	791,3	880,3	1.037,5	1.165,4	1.209,4	173,9	197,2	220,6
1.2. Rashodi	-492,0	-504,2	-563,2	-623,3	-700,9	-122,7	-124,8	-129,8
2. Putovanja – turizam	4.822,3	5.394,9	5.708,7	6.035,2	6.694,0	171,9	1.397,1	3.650,1
2.1. Prihodi	5.505,6	5.998,9	6.293,3	6.752,6	7.459,4	300,7	1.587,3	3.886,3
2.1.1. Poslovni razlozi	328,2	504,0	388,4	389,2	386,4	40,0	94,2	65,5
2.1.2. Osobni razlozi	5.177,4	5.494,9	5.904,9	6.363,4	7.073,1	260,7	1.493,1	3.820,8
2.2. Rashodi	-683,3	-604,1	-584,6	-717,3	-765,5	-128,8	-190,2	-236,1
2.2.1. Poslovni razlozi	-297,3	-267,4	-229,5	-266,9	-261,3	-40,2	-70,1	-63,9
2.2.2. Osobni razlozi	-386,0	-336,7	-355,1	-450,4	-504,2	-88,7	-120,0	-172,2
2.3. Ostale usluge	-352,7	-453,3	-480,3	-310,0	-244,6	-88,4	-70,2	-13,5
2.3.1. Prihodi	1.339,8	1.173,4	1.196,0	1.196,8	1.421,8	298,7	334,1	358,4
2.3.2. Rashodi	-1.692,5	-1.626,6	-1.676,3	-1.506,7	-1.666,4	-387,1	-404,3	-371,9

<sup>a</sup> Preliminarni podaci.

paritetu cif iz navedenog izvješća DZS-a. U razdoblju od 1993. do 2001. godine taj je udio iznosio 7,10% (procijenjen samo na uzorku najvećih i velikih uvoznika), dok od 2002. godine on iznosi 3,73%. Hrvatska narodna banka ponovo je provela istovrsnu anketu krajem 2006. godine (za uvoz u prethodnoj godini). Nova je anketa pokazala da se udio troškova prijevoza i osiguranja nastavio smanjivati te iznosi 3,03%. Taj se udio počeo primjenjivati od obraćuna za prvo tromjesečje 2007. godine. U razdoblju od 1993. do 1996. vrijednost uvoza dopunjavala se procjenom uvoza u slobodne carinske zone, koji je od 1997. uključen u statistiku robne razmjene. Od 1996. godine izvoz i uvoz robe dopunjaju se podacima o popravcima robe i opskrbni brodova i zrakoplova u pomorskim i zračnim lukama. Osim toga, od 1999. godine, na osnovi rezultata Istraživanja o potrošnji inozemnih putnika u Hrvatskoj i domaćih putnika u inozemstvu, stavka izvoza robe dopunjuje se procijenjenom vrijednošću robe prodane stranim putnicima i turistima i iznesene iz Republike Hrvatske, a stavka uvoza robe dopunjuje se procijenjenom vrijednošću robe koju su hrvatski građani osobno uvezli iz susjednih zemalja (troškovi za tzv. shopping).

Na računu usluga zasebno se vode usluge prijevoza, putovanja – turizma i ostale usluge. Prihodi i rashodi s osnove usluga prijevoza su u razdoblju od 1993. do 1998. preuzimani iz evidencije platnog prometa s inozemstvom. Počevši od 1999. godine, prihodi i rashodi s osnove prijevoza robe i putnika, kao i vrijednost pratećih usluga, koji zajedno čine ukupnu vrijednost tih usluga, sastavljaju se na osnovi rezultata Istraživanja o transakcijama povezanim s uslugama međunarodnog prijevoza, što ga provodi HNB. Zbog izrazito velike populacije cestovnih prijevoznika, prihodi i rashodi s osnove cestovnog prijevoza ne preuzimaju se iz toga istraživanja, nego se sastavljaju upotrebom podataka o ostvarenom platnom prometu s inozemstvom. Kod usluge prijevoza robe rashodi se dopunjaju dijelom troškova prijevoza i osiguranja koji se odnosi na uvoz robe koji pripada nerezidentima, a koji se procjenjuje na osnovi svodenja vrijednosti uvoza prema paritetu cif na vrijednost uvoza prema paritetu fob.

Prihodi od usluga pruženih stranim putnicima i turistima, kao i rashodi koje su domaći putnici i turisti imali u inozemstvu prikazuju

se na poziciji Putovanja – turizam. U razdoblju od 1993. do 1998. ta se pozicija procjenjivala upotrebom različitih izvora podataka koji nisu osiguravali potpuni obuhvat u skladu s preporučenom metodologijom, pa je stoga Hrvatska narodna banka od druge polovine 1998. godine počela provoditi Istraživanje o potrošnji inozemnih putnika u Hrvatskoj i domaćih putnika u inozemstvu i koristiti se njegovim rezultatima pri kompilaciji stavaka na poziciji Putovanja – turizam. Od početka 1999. godine rezultati toga istraživanja, koje se zasniva na anketiranju putnika (stratificirani uzorak) na graničnim prijelazima, kombiniraju se s podacima Ministarstva unutarnjih poslova o ukupnom broju stranih i domaćih putnika te s podacima o distribuciji stranih putnika prema državama iz priopćenja o turizmu Državnog zavoda za statistiku kako bi se procijenile odgovarajuće stavke platne bilance.

Pozicija Ostale usluge sastavlja se upotrebom različitih izvora podataka: osim prihoda i rashoda koji se odnose na usluge osiguranja i komunikacijske usluge, koji se od 2001. utvrđuju uz pomoć specijaliziranih statističkih istraživanja HNB-a, vrijednosti svih ostalih usluga preuzimaju se iz statistike ostvarenoga platnog prometa s inozemstvom.

Na računu dohotka transakcije se rasporeduju u četiri osnovne grupe. Stavka Naknade zaposlenima sastavlja se na osnovi ostvarenoga platnog prometa s inozemstvom. Dohoci od izravnih ulaganja, portfeljnih ulaganja, odnosno ostalih ulaganja prikazuju se odvojeno. U okviru dohotka od izravnih ulaganja, koji se izračunava na osnovi Istraživanja Hrvatske narodne banke o izravnim i ostalim vlasničkim ulaganjima, posebno se iskazuje podatak o zadržanoj dobiti. Za razliku od podataka o dividendama, taj podatak ne postoji za razdoblje od 1993. do 1996. jer se onda nije posebno iskazivao. Od prvog tromjesečja 2009. godine statističko praćenje zadržane dobiti usklađeno je s međunarodnim standardima, a svodi se na evidentiranje zadržane dobiti na tromjesečnoj osnovi, u razdoblju u kojem je dobit ostvarena. Prije toga zadržana dobit bila je evidentirana u mjesecu u kojem je donesena odluka o raspodjeli dobiti za prethodnu poslovnu godinu te se tako temeljila na dobiti ostvarenoj prethodne godine. Na osnovi statističkih podataka o dužničkim odnosima s inozemstvom,

### Tablica H3: Platna bilanca – dohodak i tekući transferi

u milijunima eura

	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. <sup>a</sup>
Dohodak	-670,2	-959,2	-1.182,9	-1.114,1	-1.568,8	-453,3	-553,1	-359,3
1. Naknade zaposlenima	233,9	259,7	373,2	494,2	564,1	146,0	149,3	141,8
1.1. Prihodi	268,3	289,2	404,3	527,8	599,7	154,9	159,1	151,1
1.2. Rashodi	-34,4	-29,5	-31,1	-33,6	-35,5	-8,9	-9,8	-9,3
2. Dohodak od izravnih ulaganja	-441,6	-739,0	-1.002,0	-923,3	-1.135,8	-273,3	-388,2	-185,2
2.1. Prihodi	175,6	112,7	80,7	174,5	194,6	-6,9	-9,3	10,5
Od čega: Zadržana dobit	165,8	63,8	64,0	123,3	118,6	-15,2	-18,4	-3,5
2.2. Rashodi	-617,3	-851,8	-1.082,7	-1.097,8	-1.330,4	-266,4	-378,9	-195,7
Od čega: Zadržana dobit	-291,7	-570,5	-717,5	-483,3	-508,5	108,4	-129,6	-126,5
3. Dohodak od portfeljnih ulaganja	-250,0	-217,6	-175,9	-162,9	-145,8	-29,7	-33,8	-43,4
3.1. Prihodi	32,7	46,2	57,4	74,5	74,6	17,8	15,3	12,0
3.2. Rashodi	-282,7	-263,8	-233,3	-237,4	-220,4	-47,5	-49,1	-55,4
4. Dohodak od ostalih ulaganja	-212,5	-262,3	-378,2	-522,2	-851,3	-296,3	-280,4	-272,5
4.1. Prihodi	232,7	269,1	350,3	516,2	483,0	48,9	37,1	37,0
4.2. Rashodi	-445,2	-531,4	-728,6	-1.038,4	-1.334,3	-345,2	-317,5	-309,5
Tekući transferi	1.191,8	1.183,8	1.107,4	1.043,0	1.035,9	206,8	294,6	241,1
1. Država	2,6	9,7	-8,6	-16,7	-54,6	-31,5	20,4	-30,5
1.1. Prihodi	180,1	219,6	255,7	260,2	342,6	52,2	100,7	59,9
1.2. Rashodi	-177,5	-209,9	-264,4	-276,8	-397,3	-83,7	-80,3	-90,4
2. Ostali sektori	1.189,2	1.174,1	1.116,0	1.059,6	1.090,5	238,3	274,1	271,6
2.1. Prihodi	1.404,5	1.408,8	1.383,8	1.316,0	1.341,7	296,5	330,2	327,8
2.2. Rashodi	-215,3	-234,6	-267,7	-256,3	-251,2	-58,2	-56,1	-56,3

<sup>a</sup> Preliminarni podaci.

počevši od 1997., dohodak od izravnih ulaganja uključuje i podatke o kamataima za kreditne odnose između vlasničkih izravno povezanih rezidenata i nerezidenata. Dohodak od vlasničkih portfeljnih ulaganja sastavlja se na osnovi istog istraživanja, dok se podaci o dohotku od dužničkih portfeljnih ulaganja sastavljaju od 1999. godine na osnovi evidencije kreditnih odnosa s inozemstvom, koja obuhvaća i evidenciju dohotka koja se odnosi na dužničke vrijednosne papire u vlasništvu nerezidenata. Dohodak od ostalih ulaganja obuhvaća obračun kamata prema evidenciji kreditnih odnosa s inozemstvom. Valja spomenuti da je u 2007. došlo do promjene metodologije u dijelu koji se odnosi na evidenciju dohotka od dužničkih ulaganja, i to tako da je uvedeno evidentiranje dohotka na obračunskom načelu. Znači da se dohodak od dužničkih ulaganja odnosno kamate evidentiraju u trenutku njihova obračuna, a ne dospijeća odnosno naplate. U tom smislu došlo je i do revizije povijesnih podataka od 1999. do 2006. godine.

Tekući transferi prikazuju se odvojeno za sektor država i za ostale sektore. Evidencija platnog prometa s inozemstvom koristi se kao glavni izvor podataka o tekućim transferima za oba sektora. Osim poreza i trošarina, mirovina te novčanih pomoći i darova, koji su uključeni u tekuće transfere oba sektora, sektor država obuhvaća još i podatke o međudržavnoj suradnji, a ostali sektori sadržavaju i podatke o radnjičkim doznakama. U tekuće se transfere kod sektora država također dodaju podaci o uvozu i izvozu robe bez plaćanja, koje dostavlja Državni zavod za statistiku. U razdoblju od 1993. do 1998. tekući transferi ostalih sektora obuhvaćali su i procjenu neregistiranih deviznih doznaka, koja je činila 15% pozitivne razlike između neklasificiranog priljeva i neklasificiranog odljeva sektora stanovništva. Od 1993. do drugog tromjesečja 1996. Hrvatska narodna banka procjenjivala je i dio odljeva s osnove tekućih transfera. Od 2002. priljevi i odljevi po tekućim transferima ostalih sektora dopunjuju se podacima specijaliziranoga statističkog istraživanja HNB-a o međunarodnim transakcijama povezanim s uslugama osiguranja.

Kapitalni račun zasniva se na evidenciji platnog prometa s inozemstvom, i to na onom njegovu dijelu koji se odnosi na transfere iseljenika. Osim toga, u kapitalni račun uključuju se i transferi koji

se ne mogu klasificirati u tekuće transfere, kao što su alokacija zlata bivše SFRJ ili ulaganja u prava i patente.

Inozemna izravna ulaganja obuhvaćaju vlasnička ulaganja, zadržanu dobit i dužničke odnose između vlasničkih povezanih rezidenata i nerezidenata. Izravna vlasnička ulaganja su ulaganja kojima strani vlasnik stječe najmanje 10% udjela u temeljnog kapitalu trgovačkog društva, bez obzira na to je li riječ o ulaganju rezidenta u inozemstvo ili nerezidenta u hrvatske rezidente. Istraživanje Hrvatske narodne banke o inozemnim izravnim ulaganjima započelo je 1997. godine kad su poduzeća obuhvaćena istraživanjem dostavila i podatke o izravnim vlasničkim ulaganjima za razdoblje od 1993. do 1996. godine. Za isto razdoblje ne postoje podaci o zadržanoj dobiti i ostalom kapitalu izravnih ulaganja u koji se klasificiraju svi dužnički odnosi između povezanih rezidenata i nerezidenata (osim za bankarski sektor) i koji su postali dostupni tek nakon početka provođenja spomenutog istraživanja. Od 1999. godine podaci o dužničkim odnosima unutar izravnih ulaganja prikupljaju se na osnovi evidencije dužničkih odnosa s inozemstvom. Od 2007. godine Direkcija za statistiku HNB-a pokrenula je istraživanje o kupoprodaji nekretnina na teritoriju Republike Hrvatske od strane nerezidenata. Obveznici izvješćivanja su javni bilježnici koji u okviru svojega redovnog posla saznavaju za takve transakcije. Podaci o kupoprodaji nekretnina od strane hrvatskih rezidenata u inozemstvu prikupljaju se u okviru sustava platnog prometa s inozemstvom. Te su kupoprodaje također dio izravnih ulaganja.

Podaci o portfeljnim vlasničkim ulaganjima prikupljaju se iz istog izvora kao i podaci o izravnim vlasničkim ulaganjima. Portfeljna dužnička ulaganja obuhvaćaju sva ulaganja u kratkoročne i dugoročne dužničke vrijednosne papire koja se ne mogu klasificirati u izravnu ulaganja. U razdoblju od 1997. do 1998. ti su se podaci prikupljali istraživanjem Hrvatske narodne banke o izravnim i portfeljnim ulaganjima, dok se od 1999. godine koriste podaci o dužničkim odnosima s inozemstvom i podaci monetarne statistike za ulaganja banaka. Počevši od 2002. godine, ova se pozicija sastavlja i za investicijske fondove, a od 2004. i za mirovinske fondove.

Ostala ulaganja obuhvaćaju sva ostala nespomenuta dužnička

## Tablica H4: Platna bilanca – izravna i portfeljna ulaganja<sup>a,b</sup>

u milijunima eura

	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	
					1.tr.	2.tr.	3.tr. <sup>c</sup>
Izravna ulaganja	670,8	1.276,1	2.556,6	3.490,0	3.225,0	439,2	472,9
1. Izravna ulaganja u inozemstvo	-278,8	-191,8	-208,2	-180,2	-965,2	-30,9	-30,5
1.1. Vlasnička ulaganja i zadržana dobit	-259,6	-121,0	-211,9	-234,3	-1.071,0	-103,7	-43,7
1.1.1. Sredstva	-260,0	-122,2	-211,9	-237,4	-1.071,0	-119,0	-62,2
1.1.2. Obveze	0,4	1,3	0,0	3,1	0,0	15,2	18,4
1.2. Ostala ulaganja	-19,2	-70,9	3,7	54,1	105,7	72,8	13,2
1.2.1. Sredstva	-23,6	-59,8	-13,9	20,2	106,8	51,5	-13,7
1.2.2. Obveze	4,4	-11,1	17,6	33,9	-1,1	21,4	26,9
2. Izravna ulaganja u Hrvatsku	949,6	1.467,9	2.764,8	3.670,2	4.190,2	470,1	503,4
2.1. Vlasnička ulaganja i zadržana dobit	611,4	1.363,5	2.460,9	2.685,8	2.682,4	48,0	296,7
2.1.1. Sredstva	-22,4	0,0	-0,1	0,0	-6,9	-108,4	0,0
2.1.2. Obveze	633,8	1.363,5	2.461,0	2.685,8	2.689,3	156,4	296,7
2.2. Ostala ulaganja	338,2	104,4	303,8	984,5	1.507,8	422,1	206,7
2.2.1. Sredstva	-17,8	0,0	16,6	-2,7	-26,3	-13,5	8,4
2.2.2. Obveze	356,0	104,4	287,3	987,2	1.534,1	435,6	198,3
Portfeljna ulaganja	287,1	-1.177,9	-542,3	-2,9	-627,2	-445,6	309,0
1. Sredstva	-736,1	-571,2	-472,5	-413,7	-273,3	126,0	-126,0
1.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	-39,1	-193,0	-320,5	-843,5	147,3	12,2	-56,1
1.1.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.2. Banke	0,0	0,0	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.3. Ostali sektori	-39,1	-193,0	-323,1	-843,5	147,3	12,2	-56,1
1.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	-696,9	-378,2	-152,0	429,7	-420,6	113,8	-70,0
1.2.1. Obveznice	-567,1	-396,5	98,7	323,0	-322,6	113,7	-125,8
1.2.1.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.1.2. Banke	-575,0	-360,2	142,4	261,1	-221,0	189,7	0,8
1.2.1.3. Ostali sektori	7,9	-36,3	-43,7	61,9	-101,6	-76,0	-126,6
1.2.2. Instrumenti tržišta novca	-129,9	18,3	-250,6	106,7	-98,1	0,1	55,9
1.2.2.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.2.2. Banke	-129,9	18,3	-250,6	106,7	-98,1	0,1	55,9
1.2.2.3. Ostali sektori	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
2. Obveze	1.023,2	-606,6	-69,8	410,8	-353,9	-571,6	435,0
2.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	141,6	89,2	325,7	315,7	-87,1	-0,3	-22,2
2.1.1. Banke	0,8	-12,8	41,7	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.2. Ostali sektori	140,7	102,0	284,0	315,7	-87,1	-0,3	-22,2
2.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	881,7	-695,8	-395,6	95,1	-266,8	-571,2	457,2
2.2.1. Obveznice	915,6	-695,8	-395,6	95,1	-266,8	-571,2	457,2
2.2.1.1. Država	165,7	-705,9	-463,7	-276,4	-208,0	-572,4	460,1
2.2.1.2. Banke	453,2	3,2	1,2	1,0	-1,6	2,8	3,3
2.2.1.3. Ostali sektori	296,7	6,9	66,9	370,5	-57,3	-1,7	-6,1
2.2.2. Instrumenti tržišta novca	-34,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2.2. Banke	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2.3. Ostali sektori	-34,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

<sup>a</sup> Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklassificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske finansijske institucije. Reklassifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od siječnja 1999.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklassificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovacka društva. Reklassifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. <sup>b</sup> Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. round tripping), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR) i kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR). <sup>c</sup> Preliminarni podaci.

ulaganja, osim ulaganja koja čine međunarodne pričuve. Ostala se ulaganja klasificiraju prema instrumentima, ročnosti i sektorima. Trgovinski krediti u razdoblju od 1996. do 2002. obuhvaćaju procjenu Hrvatske narodne banke za avansna plaćanja i odgode plaćanja koja je napravljena na osnovi uzorka najvećih i velikih uvoznika i izvoznika. Podaci o avansima procjenjuju se od 1996., dok se podaci o kratkoročnim odgodama plaćanja (najprije do 90 dana, zatim do 150 dana, a danas od 8 dana do 1 godine) prikupljaju od 1999. Od 2003. godine to je istraživanje zamijenjeno novim istraživanjem, a podatke za njega obvezna su dostavljati izabrana poduzeća bez obzira na svoju veličinu (stratificirani uzorak). Podaci o odgodama plaćanja s originalnim dospijećem dužim od godine dana preuzimaju se iz

evidencije Hrvatske narodne banke o kreditnim odnosima s inozemstvom. Krediti koje su rezidenti odobrili nerezidentima, odnosno inozemni krediti kojima se koriste rezidenti, a odobrili su ih nerezidenti, a koji se ne mogu svrstati u izravna ulaganja ili u trgovinske kredite, svrstani su prema institucionalnim sektorima i ročnosti u odgovarajuće pozicije ostalih ulaganja. Izvor podataka tih pozicija je evidencija Hrvatske narodne banke o kreditnim odnosima s inozemstvom. Pozicija valuta i depozita pokazuje potraživanja rezidenta od inozemstva za stranu efektivu i depozite koji se nalaze u stranim bankama, kao i obveze hrvatskih banaka za depozite u vlasništvu nerezidenata. Izvor podataka za sektore država i banke je monetarna statistika, iz koje se na osnovi podataka o stanjima i valutnoj strukturi inozemne aktive



## Tablica H6: Platna bilanca – svodna tablica<sup>a</sup>

u milijunima kuna

	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. <sup>b</sup>
A. TEKUĆE TRANSAKCIJE (1+6)	-11.167,8	-14.828,7	-20.064,6	-23.886,5	-31.661,7	-13.670,1	-6.437,6	12.993,7
1. Roba, usluge i dohodak (2+5)	-20.094,6	-23.586,8	-28.173,7	-31.537,4	-39.137,5	-15.205,4	-8.605,8	11.230,2
1.1. Prihodi	111.525,4	117.994,9	130.756,5	143.640,8	153.418,7	21.610,0	31.050,2	48.055,3
1.2. Rashodi	-131.620,0	-141.581,7	-158.930,2	-175.178,2	-192.556,1	-36.815,4	-39.656,0	-36.825,0
2. Roba i usluge (3+4)	-15.083,2	-16.508,1	-19.535,2	-23.342,4	-27.771,7	-11.844,3	-4.533,8	13.860,3
2.1. Prihodi	106.225,6	112.693,7	124.216,9	134.156,6	143.655,7	20.018,2	29.562,2	46.514,6
2.2. Rashodi	-121.308,8	-129.201,8	-143.752,1	-157.499,0	-171.427,5	-31.862,4	-34.096,1	-32.654,3
3. Roba	-50.327,5	-55.568,1	-61.083,9	-69.218,6	-77.984,3	-12.848,3	-14.813,8	-13.432,8
3.1. Prihodi	49.507,8	53.397,7	61.988,6	67.424,8	70.856,8	14.291,5	13.996,3	13.829,2
3.2. Rashodi	-99.835,3	-108.965,8	-123.072,5	-136.643,4	-148.841,1	-27.139,8	-28.810,1	-27.262,0
4. Usluge	35.244,3	39.060,0	41.548,7	45.876,2	50.212,6	1.004,1	10.280,0	27.293,0
4.1. Prihodi	56.717,8	59.296,0	62.228,3	66.731,8	72.798,9	5.726,7	15.566,0	32.685,4
4.2. Rashodi	-21.473,5	-20.236,0	-20.679,6	-20.855,6	-22.586,3	-4.722,6	-5.286,0	-5.392,3
5. Dohodak	-5.011,4	-7.078,7	-8.638,5	-8.195,0	-11.365,7	-3.361,1	-4.072,0	-2.630,0
5.1. Prihodi	5.299,8	5.301,2	6.539,7	9.484,1	9.762,9	1.591,8	1.488,0	1.540,7
5.2. Rashodi	-10.311,1	-12.379,9	-15.178,1	-17.679,1	-21.128,6	-4.953,0	-5.559,9	-4.170,7
6. Tekući transferi	8.926,8	8.758,1	8.109,0	7.650,9	7.475,7	1.535,3	2.168,2	1.763,5
6.1. Prihodi	11.872,9	12.047,2	12.005,6	11.562,1	12.159,5	2.586,1	3.170,7	2.841,0
6.2. Rashodi	-2.946,1	-3.289,1	-3.896,5	-3.911,1	-4.683,7	-1.050,8	-1.002,5	-1.077,6
B. KAPITALNE I FINANSIJSKE TRANSAKCIJE	18.720,3	22.085,4	26.919,8	30.304,7	42.752,8	16.682,2	3.984,1	-1.185,5
B1. Kapitalne transakcije	235,5	396,8	-980,5	253,4	203,8	40,6	58,5	53,4
B2. Finansijske transakcije, isključujući međ. pričuve	18.821,3	27.764,0	38.213,6	35.366,3	40.240,9	13.632,1	6.356,5	-1.437,9
1. Izravna ulaganja	4.452,8	9.093,0	18.726,0	25.643,9	22.886,2	3.257,4	3.482,2	-314,3
1.1. U inozemstvo	-2.077,2	-1.415,4	-1.525,6	-1.325,3	-6.945,8	-230,3	-226,6	-5.629,6
1.2. U Hrvatsku	6.530,0	10.508,5	20.251,6	26.969,2	29.832,0	3.487,7	3.708,8	5.315,3
2. Portfeljna ulaganja	2.111,7	-8.713,6	-4.008,6	-29,7	-4.436,3	-3.294,4	2.253,7	-2.655,5
2.1. Sredstva	-5.563,8	-4.195,8	-3.483,3	-3.050,8	-1.913,9	952,0	-921,7	-1.486,8
2.2. Obveze	7.675,5	-4.517,8	-525,3	3.021,2	-2.522,4	-4.246,4	3.175,4	-1.168,6
3. Finansijski derivati	0,0	-659,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Ostala ulaganja	12.256,9	28.044,0	23.496,2	9.752,0	21.791,0	13.669,1	620,6	1.531,9
4.1. Sredstva	-3.671,1	7.421,4	-5.121,6	-12.079,4	-11.564,7	14.040,8	-6.833,0	-4.120,9
4.2. Obveze	15.927,9	20.622,6	28.617,9	21.831,4	33.355,8	-371,7	7.453,5	5.652,8
B3. Međunarodne pričuve	-336,5	-6.075,4	-10.313,4	-5.315,0	2.308,1	3.009,5	-2.431,0	199,1
C. NETO POGREŠKE I PROPUSTI	-7.552,5	-7.256,7	-6.855,2	-6.418,3	-11.091,0	-3.012,0	2.453,5	-11.808,3

<sup>a</sup> Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske finansijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od siječnja 1999.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovacka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. <sup>b</sup> Preliminarni podaci.

Napomena: U poziciji neto pogrešaka i propusta nalazi se i protustavka dijela prihoda od usluga putovanja koji se odnosi na takve prihode koji nisu zabilježeni u evidenciji banaka.

i pasive procjenjuju transakcije iz kojih je uklonjen utjecaj tečaja. U razdoblju od 1993. do 1998. podaci o potraživanjima ostalih sektora na ovoj poziciji kompilirali su se na osnovi procjene Hrvatske narodne banke koja se zasnivala na dijelu neto deviznog priljeva stanovništva koji nije klasificiran u tekuće transfere. Od 1999. godine ova pozicija sadržava samo podatke prema tromjesečnim podacima Banke za međunarodne namire, dok se podaci u četvrtom tromješetu 2001. i prva dva tromjesečja 2002. odnose na efekt promjene

valuta država članica EMU u euro.

U razdoblju od 1993. do 1998. procjena transakcija u pozicijama međunarodnih pričuva napravljena je tako da su promjene u originalnim valutama pretvorene u američke dolare primjenom prosječnih mjesecnih tečajeva valuta sadržanih u pričuvama. Promjene salda međunarodnih pričuva od 1999. godine izračunavaju se na osnovi računovodstvenih podataka Hrvatske narodne banke.

### Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka<sup>a</sup>

na kraju razdoblja, u milijunima eura

Godina	Mjesec	Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke						Devizne pričuve banaka
		Ukupno	Posebna prava vučenja	Pričuvna pozicija u MMF-u	Zlato	Ukupno	Valuta i depoziti	
1996.	prosinac	1.867,7	101,3	0,0	–	1.766,3	1.627,6	138,7 1.549,2
1997.	prosinac	2.303,7	133,4	0,1	–	2.170,2	1.825,2	345,0 2.078,9
1998.	prosinac	2.400,2	197,1	0,1	–	2.203,0	1.642,6	560,4 1.607,0
1999.	prosinac	3.012,7	188,7	0,2	–	2.823,7	2.449,8	373,9 1.344,7
2000.	prosinac	3.783,2	158,5	0,2	–	3.624,5	2.763,0	861,5 2.310,7
2001.	prosinac	5.333,6	122,9	0,2	–	5.210,5	3.469,7	1.740,7 4.056,0
2002.	prosinac	5.651,3	2,3	0,2	–	5.648,8	3.787,8	1.861,0 2.581,6
2003.	prosinac	6.554,1	0,7	0,2	–	6.553,2	3.346,0	3.207,2 3.927,1
2004.	prosinac	6.436,2	0,6	0,2	–	6.435,4	3.173,3	3.262,0 4.220,1
2005.	prosinac	7.438,4	0,9	0,2	–	7.437,3	3.834,5	3.602,8 2.938,4
2006.	prosinac	8.725,3	0,7	0,2	–	8.724,4	4.526,9	4.197,5 3.315,0
2007.	prosinac	9.307,4	0,8	0,2	–	9.306,5	4.533,9	4.772,5 4.388,9
2008.	prosinac	9.120,9	0,7	0,2	–	9.120,0	2.001,8	7.118,2 4.644,5
2009.	veljača	8.557,8	0,6	0,2	–	8.556,9	2.323,8	6.233,1 3.855,4
	ožujak	8.869,5	0,6	0,2	–	8.868,7	2.080,3	6.788,4 3.002,2
	travanj	8.885,1	0,7	0,2	–	8.884,2	2.284,1	6.600,1 3.408,6
	svibanj	8.788,5	0,6	0,2	–	8.787,7	2.299,1	6.488,7 3.428,8
	lipanj	9.090,1	0,6	0,2	–	9.089,3	2.179,5	6.909,7 3.802,7
	srbanj	9.030,9	0,7	0,2	–	9.030,1	1.899,5	7.130,5 3.942,3
	kolovoz	9.292,2	296,1	0,2	–	8.995,9	1.915,6	7.080,3 4.279,8
	rujan	9.317,6	330,1	0,2	–	8.987,3	1.657,5	7.329,8 4.463,1
	listopad	9.540,9	327,4	0,2	–	9.213,3	2.265,4	6.947,8 3.963,6
	studenzi	10.145,5	327,9	0,2	–	9.817,5	2.753,5	7.064,0 3.963,9
	prosinac <sup>b</sup>	10.375,8	331,7	0,2	–	10.043,9	2.641,4	7.402,6 4.293,9
2010.	siječanj <sup>c</sup>	10.394,0	336,8	0,2	–	10.057,0	2.648,0	7.409,0 3.597,4

<sup>a</sup> Međunarodne pričuve Republike Hrvatske čine samo devizne pričuve HNB-a. <sup>b</sup> Revidirani podaci <sup>c</sup> Preliminarni podaci

### Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka

Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke iskazuju se u skladu s Priručnikom za sastavljanje platne bilance (Međunarodni monetarni fond, 1993.) i uključuju ona potraživanja Hrvatske narodne banke od inozemstva koja se mogu koristiti za premošćivanje neu-

sklađenosti međunarodnih plaćanja. Međunarodne pričuve sastoje se od posebnih prava vučenja, pričuvne pozicije u MMF-u, zlata, strane valute i depozita kod stranih banaka, te obveznica i zadužnica.

Devizne pričuve banaka uključuju stranu valutu i depozite domaćih banaka kod stranih banaka. Te su devizne pričuve dopunska rezerva likvidnosti za premošćivanje neusklađenosti međunarodnih plaćanja.



	2004. XII.	2005. XII.	2006. XII.	2007. XII.	2008. XII.		2009. III.	VI.	IX.	XII.
– Hrvatska narodna banka	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
– Središnja država (bez republičkih fondova)	–370,9	–443,8	–478,9	–662,1	–803,2	–784,7	–805,1	–803,6	–661,5	
Do 1 mjesec	–62,7	–59,6	–71,9	–54,3	–91,8	–31,3	–45,0	–34,3	–30,3	
Preko 1 do 3 mjeseca	–33,9	–53,0	–84,8	–42,4	–58,4	–252,0	–70,0	–306,0	–101,3	
Preko 3 mjeseca do 1 godine	–274,4	–331,2	–322,2	–565,3	–652,9	–501,4	–690,1	–463,3	–529,8	
b) Ostale potencijalne obveze	–1.402,0	–1.829,3	–2.256,0	–1.945,3	–1.092,9	–614,3	–640,2	–655,4	–690,1	
– Hrvatska narodna banka	–1.402,0	–1.829,3	–2.256,0	–1.945,3	–1.092,9	–614,3	–640,2	–655,4	–690,1	
Do 1 mjesec	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Preko 1 do 3 mjeseca	–1.402,0	–1.829,3	–2.256,0	–1.945,3	–1.092,9	–614,3	–640,2	–655,4	–690,1	
Preko 3 mjeseca do 1 godine	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
– Središnja država (bez republičkih fondova)	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
2. Izdani devizni dužnički vrijed. papiri s opcijom prodaje	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
3. Neiskorišteni okvirni krediti ugovoreni s:	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
– BIS (+)	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
– MMF (+)	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
4. Agregatna kratka i duga pozicija deviznih opcija prema domaćoj valuti	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
5. Ukupni kratkoročni neto odjevi međunarodnih i ostalih deviznih pričuva (1+2+3+4)	–1.772,9	–2.273,1	–2.734,9	–2.607,4	–1.896,1	–1.399,0	–1.445,4	–1.459,0	–1.351,6	
<b>IV. Bilješke</b>										
a) Kratkoročni kunski dug s valutnom klauzulom	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
U tome: Središnja država (bez republičkih fondova)	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
b) Devizni finansijski instrumenti koji se ne honoriraju u devizama	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
c) Založena imovina	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
d) Repo poslovi s vrijednosnim papirima	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
– Posuđeni ili repo i uključeni u Dio I.	–	–	–	–	–6,1	–2,5	–3,5	–	–	
– Posuđeni ili repo ali nisu uključeni u Dio I.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
– Primjeni ili steceni i uključeni u Dio I.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
– Primjeni ili steceni ali nisu uključeni u Dio I.	180,7	88,5	559,5	389,7	478,6	528,2	623,0	275,6	766,5	
e) Finansijski derivati (neto, po tržišnoj vrijednosti)	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
f) Valutna struktura službenih međunarodnih pričuva										
– SDR i valute koje čine SDR	6.436,2	7.438,1	8.725,0	9.307,1	9.120,8	8.869,5	9.090,0	9.317,6	10.375,7	
– Valute koje ne čine SDR	0,0	0,3	0,3	0,3	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	
– Po pojedinim valutama:	USD	1.609,1	1.104,5	1.266,0	1.357,2	2.064,6	1.842,2	1.932,0	1.801,0	2.461,8
	EUR	4.826,3	6.332,5	7.458,0	7.944,2	7.054,9	7.025,9	7.156,7	7.185,7	7.581,5
	Ostale	0,8	1,3	1,3	6,0	1,5	1,4	1,4	330,9	332,5

Tablica H8: Međunarodne pričuve i devizna likvidnost

Međunarodne pričuve i inozemna likvidnost iskazuju se u skladu s Predloškom o međunarodnim pričuvama i inozemnoj likvidnosti, koji je sastavio MMF. Detaljno objašnjenje Predloška nalazi se u materijalu MMF-a "International reserves and foreign currency liquidity: guidelines for a data template, 2001".

Prvi dio Predloška prikazuje ukupnu imovinu Hrvatske narodne banke u konvertibilnoj stranoj valuti. Službene međunarodne pričuve (I. A.) prikazuju one oblike imovine kojima se HNB može u bilo kojem trenutku koristiti za premošćivanje neusklađenosti međunarodnih plaćanja. Službene međunarodne pričuve uključuju: kratkoročne inozemne utržive dužničke vrijednosne papire, efektivni strani novac, devizne depozite po viđenju, devizne oročene depozite koji se mogu razročiti prije dospijeća, devizne oročene depozite s preostalom dospijećem do godine dana, pričuvnu poziciju u MMF-u, posebna prava vučenja, zlato i obratne repo poslove s inozemnim utrživim dužničkim vrijednosnim papirima.

Drugi dio Predloška prikazuje fiksno ugovorene devizne neto obveze Hrvatske narodne banke i središnje države (isključujući republičke fondove), koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Devizni krediti, dužnički vrijednosni papiri i depoziti (II. 1.) uključuju buduća plaćanja kamata na deviznu obveznu pričuvu banaka kod HNB-a (uključeno je samo plaćanje kamata za idući mjesec), plaćanja budućih dospijeća izdanih blagajničkih zapisa HNB-a u stranoj

valutu, buduće otplate glavnice i plaćanja kamata na kredite primljene od MMF-a, te buduće otplate glavnice i plaćanja kamata na devizne dugove središnje države (isključujući republičke fondove). Agregatna kratka i duga pozicija deviznih terminskih poslova (II. 2.) uključuje buduće naplate (predznak +) ili plaćanja (predznak –) koje rezultiraju iz međuvalutnih swapova između HNB-a i domaćih banaka (privremene prodaje ili privremene kupnje deviza). Ostalo (II. 3.) uključuje buduća plaćanja s osnove repo poslova s inozemnim utrživim dužničkim vrijednosnim papirima.

Treći dio Predloška prikazuje ugovorene potencijalne neto devizne obveze Hrvatske narodne banke i središnje države (bez republičkih fondova), koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Potencijalne devizne obveze (III. 1.) uključuju buduće otplate glavnice i plaćanja kamata na inozemne kredite za koje jamči središnja država, te stanje devizne obvezne pričuve banaka kod HNB-a (uključivanje devizne obvezne pričuve zasniva se na pretpostavkama da u budućnosti neće biti promjena stope ni promjena osnovice za obračun devizne pričuve, koja se sastoji od deviznih izvora sredstava, i to redovnih deviznih računa, posebnih deviznih računa, deviznih računa i štednih uloga po viđenju, primljenih deviznih depozita, primljenih deviznih kredita te obveza po izdanim vrijednosnim papirima u stranoj valuti, osim vlasničkih vrijednosnih papira banke, te hibridnih i podredenih instrumenata). Neiskorišteni okvirni krediti prikazuju potencijalne priljeve (predznak +) ili odljeve (predznak –) koji bi nastali korištenjem tih kredita.

**Tablica H9: Godišnji i mjesecni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke**

Godina	Mjesec	HRK/EUR	HRK/ATS	HRK/FRF	HRK/100 ITL	HRK/CHF	HRK/GBP	HRK/USD	HRK/DEM
1996.		6,805527	0,513812	1,062870	0,352204	4,407070	8,476847	5,433979	3,614716
1997.		6,960719	0,505335	1,056368	0,362049	4,248502	10,089408	6,161849	3,556098
1998.		7,139159	0,514631	1,080018	0,366853	4,396452	10,537622	6,362284	3,620795
1999.		7,581823	0,550993	1,155840	0,391568	4,739965	11,514804	7,122027	3,876528
2000.		7,633852	0,554774	1,163773	0,394256	4,903244	12,530514	8,287369	3,903127
2001.		7,471006	0,542939	1,138947	0,385845	4,946810	12,010936	8,339153	3,819865
2002.		7,406976				5,049125	11,793108	7,872490	
2003.		7,564248				4,978864	10,943126	6,704449	
2004.		7,495680				4,854986	11,048755	6,031216	
2005.		7,400047				4,780586	10,821781	5,949959	
2006.		7,322849				4,656710	10,740292	5,839170	
2007.		7,336019				4,468302	10,731537	5,365993	
2008.		7,223178				4,553618	9,101622	4,934417	
2009.		7,339554				4,861337	8,233112	5,280370	
2009.	veljača	7,431246				4,983357	8,365523	5,802756	
	ožujak	7,426911				4,936146	8,096949	5,710075	
	travanj	7,417872				4,893342	8,243502	5,624643	
	svibanj	7,358491				4,867836	8,305715	5,408127	
	lipanj	7,303089				4,825087	8,502475	5,208034	
	srpanj	7,319051				4,815732	8,499728	5,197322	
	kolovoz	7,322721				4,802812	8,497132	5,140614	
	rujan	7,314846				4,828248	8,215257	5,030900	
	listopad	7,244857				4,786519	7,906241	4,890609	
	studeni	7,283676				4,822430	8,110227	4,885203	
	prosinac	7,292240				4,850202	8,096641	4,979623	
2010.	siječanj	7,290819				4,936781	8,253859	5,098490	

Četvrti dio Predloška prikazuje bilješke. Kratkoročni kunski dug s valutnom klausulom (IV. a)) prikazuje obveze na temelju Zakona o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske, koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Založena imovina (IV. (c)) prikazuje oročene devizne depozite s ugovorenim dospjećem dužim od 3 mjeseca iz stavke I. B., koji također čine zalog. Repo poslovi s vrijednosnim papirima prikazuju vrijednost kolateralu koji su predmet repo poslova i obratnih repo poslova s vrijednosnim papirima, kao i način evidentiranja tih poslova u Predlošku.

**Tablica H9: Godišnji i mjesecni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke**

Godišnji prosjeci srednjih deviznih tečajeva HNB-a izračunati su na osnovi srednjih deviznih tečajeva za radne dane u godini, prema tečajnicama HNB-a koje po datumu primjene pripadaju

razdoblju izračuna.

Mjesecni prosjeci srednjih deviznih tečajeva HNB-a izračunati su na osnovi srednjih deviznih tečajeva za radne dane u mjesecu, prema tečajnicama HNB-a koje po datumu primjene pripadaju razdoblju izračuna.

Podaci o godišnjim i mjesecnim prosjecima srednjih deviznih tečajeva HNB-a prikazani su za odabранe valute od 1992. godine do danas i iskazani su u kuna. Za razdoblja izračuna od početka 1992. godine, kad je hrvatski dinar bio zakonito sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj, pa do uvođenja kune 30. svibnja 1994. godišnji i mjesecni prosjeci iskazani su u kunskoj vrijednosti tako da su iznosi denominirani dijeljenjem s tisuću (1.000).

Godišnji i mjesecni prosjeci srednjih deviznih tečajeva za euro u razdoblju od 1992. do kraja 1998. prosjeci su srednjih deviznih tečajeva koji su se primjenjivali za ECU.

**Tablica H10: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja**

Godina	Mjesec	HRK/EUR	HRK/ATS	HRK/FRF	HRK/100 ITL	HRK/CHF	HRK/GBP	HRK/USD	HRK/DEM
1996.		6,863600	0,506253	1,055662	0,362600	4,098835	9,359000	5,539600	3,562200
1997.		6,947200	0,499445	1,050510	0,357700	4,332003	10,475600	6,303100	3,514000
1998.		7,329100	0,531546	1,114954	0,377700	4,567584	10,451000	6,247500	3,739700
1999.		7,679009	0,558055	1,170657	0,396588	4,784268	12,340257	7,647654	3,926215
2000.		7,598334	0,552192	1,158359	0,392421	4,989712	12,176817	8,155344	3,884966
2001.		7,370030	0,535601	1,123554	0,380630	4,977396	12,101856	8,356043	3,768237
2002.		7,442292				5,120256	11,451442	7,145744	
2003.		7,646909				4,901551	10,860544	6,118506	
2004.		7,671234				4,971314	10,824374	5,636883	
2005.		7,375626				4,744388	10,753209	6,233626	
2006.		7,345081				4,571248	10,943208	5,578401	
2007.		7,325131				4,412464	9,963453	4,985456	
2008.		7,324425				4,911107	7,484595	5,155504	
2009.		7,306199				4,909420	8,074040	5,089300	
2009.	veljača	7,403887				4,980416	8,286387	5,838567	
	ožujak	7,457249				4,920977	8,015100	5,660151	
	travanj	7,425124				4,932326	8,283271	5,610218	
	svibanj	7,326488				4,841398	8,388468	5,204211	
	lipanj	7,292035				4,774461	8,596057	5,204507	
	srbanj	7,333135				4,792272	8,592846	5,209672	
	kolovoz	7,326773				4,827550	8,326825	5,107545	
	rujan	7,288341				4,824479	7,922110	4,999548	
	listopad	7,225837				4,788811	8,049278	4,867522	
	studeni	7,317610				4,855747	8,055493	4,905880	
	prosinac	7,306199				4,909420	8,074040	5,089300	
2010.	siječanj	7,313102				4,985753	8,453476	5,236361	

**Tablica H10: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja**

Tablica prikazuje srednje devizne tečajeve HNB-a koji se primjenjuju posljednjega dana promatranog razdoblja.

Podaci o srednjim deviznim tečajevima HNB-a prikazani su za odabrane valute od 1992. godine do danas i iskazani su u kunama.

Za razdoblja od početka vremenske serije 1992. godine do uvođenja kune 30. svibnja 1994. srednji devizni tečajevi koji se primjenjuju na kraju razdoblja iskazani su u kunskoj vrijednosti tako da su iznosi denominirani dijeljenjem s tisuću (1.000).

Srednji devizni tečajevi za euro koji su se primjenjivali posljednjeg dana promatranog razdoblja od 1992. do kraja 1998. srednji su devizni tečajevi na kraju razdoblja koji su se primjenjivali za ECU.

## Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune

indeksi, 2001. = 100

Godina	Mjesec	Nominalni efektivni tečaj kune	Realni efektivni tečaj kune; deflator	
			Indeks cijena pri proizvođačima <sup>a</sup>	Indeks potrošačkih cijena
1996.	prosinac	83,88	91,18	96,68
1997.	prosinac	87,77	94,10	98,83
1998.	prosinac	91,09	97,37	95,38
1999.	prosinac	99,25	103,19	102,09
2000.	prosinac	101,63	100,15	101,91
2001.	prosinac	99,07	98,68	98,89
2002.	prosinac	95,99	95,70	96,26
2003.	prosinac	94,18	94,84	94,71
2004.	prosinac	90,42	90,93	90,85
2005.	prosinac	91,52	95,03	90,98
2006.	prosinac	88,42	93,00	87,95
2007.	prosinac	85,58	89,69	83,09
2008.	prosinac	86,03	86,20	82,11
2009.	veljača	89,94	88,87	84,57
	ožujak	89,47	88,84	84,18
	travanj	89,03	87,48	83,27
	svibanj	87,59	85,75	82,09
	lipanj	86,25	84,45	81,05
	srpanj	86,33	83,42	81,20
	kolovoz	86,10	83,15	81,41
	rujan	85,51	82,86	81,08
	listopad	84,23	82,07	79,99
	studenzi	84,56	82,72 <sup>b</sup>	80,06 <sup>b</sup>
	prosinac	85,07	83,34 <sup>b</sup>	80,88 <sup>b</sup>
2010.	siječanj	85,64		

<sup>a</sup> Podaci su revidirani jer je DZS seriju indeksa cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima za razdoblje od siječnja 2005. do prosinca 2008. preračunao prema NKD-u 2007. uz primjenu NIP-a 2008. i GIG-a 2009. te ih sveo na 2005. kao baznu godinu. Osim toga, Eurostat je podatke o indeksu proizvođačkih cijena u eurozoni revidirao u skladu s novom klasifikacijom (NACE Rev. 2), pri čemu ih je sveo na novu baznu godinu, 2005. <sup>b</sup> Preliminarni podaci.

Napomena: Serija potrošačkih cijena koja se odnosi na eurozonu od 1. siječnja 2001. uključuje Grčku, od 1. siječnja 2007. Sloveniju, od 1. siječnja 2008. Cipar i Maltu, a od 1. siječnja 2009. i Slovačku, dok serija cijena pri proizvođačima za cijelo razdoblje uključuje 16 država članica. Slovenija je 1. siječnja 2007. postala članicom Ekonomске i monetarne unije, te se u skladu s tim ponder pripisani slovenskom tolaru (0,2%) pridružuje euru, čiji ponder sada iznosi 70,8% (prije 70,6%). Ponderi pripisani američkom dolaru (27,2%), funti sterlinga (1,0%) i švicarskom franku (1,0%) ne mijenjaju se.

## Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune

Indeks nominalnoga efektivnog tečaja kune ponderirani je geometrijski prosjek indeksa bilateralnih nominalnih tečajeva kune prema euru, američkom dolaru, švicarskom franku, funti sterlingu i slovenskom tolaru. Počevši od Biltena HNB-a broj 94 (lipanj 2004.) prikazane serije indeksa efektivnih tečajeva kune izračunate su u skladu s modifikacijama osnovne metodologije HNB-a za izračunavanje indeksa nominalnoga i realnoga efektivnog tečaja kune, koja je objavljena u Okviru 2. Biltena HNB-a broj 64 (listopad 2001.). Ponderi su određeni na osnovi prosječnog udjela pojedine inozemne valute u strukturi tekućeg dijela devizne bilance platnog prometa s inozemstvom u razdoblju od siječnja 2000. do prosinca 2003. godine (prije od srpnja 1996. do siječnja 2000.). Tako novi ponder pripisan euru iznosi 70,6% (prije 66,2%), američkom dolaru 27,2% (prije 30,7%), funti sterlinga 1,0% (prije 1,2%), švicarskom franku 1,0% (prije 1,6%) te slovenskom tolaru 0,2% (kao i prije). Bazno razdoblje za izračunavanje indeksa efektivnih tečajeva kune je 2001.

godina (prije 1995. godina). Indeks nominalnoga efektivnog tečaja je agregativni pokazatelj prosječne vrijednosti domaće valute prema košarici stranih valuta. Povećanje indeksa nominalnoga efektivnog tečaja kune u određenom razdoblju pokazatelj je deprecijacije tečaja kune prema košarici valuta i obratno. Indeks realnoga efektivnog tečaja je ponderirani geometrijski prosjek indeksa bilateralnih tečajeva kune korigiranih odgovarajućim indeksima relativnih cijena (odnos indeksa cijena u zemljama partnerima i domaćih cijena). Za deflacioniranje se koriste indeksi cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima i indeksi potrošačkih cijena, odnosno ukupni harmonizirani indeks potrošačkih cijena za zemlje članice eurozone. Serija potrošačkih cijena u Hrvatskoj konstruirana je tako da se do prosinca 1997. godine koriste indeksi cijena na malo, a od siječnja 1998. indeksi potrošačkih cijena. Podaci za posljednja dva mjeseca su preliminarni. Također su moguće odredene korekcije prijašnjih podataka u skladu s naknadnim izmjenama podataka koje objavljaju statistički uredi zemalja čije cijene ulaze u izračun indeksa realnoga efektivnog tečaja kune.



	2004.	2005.	2006.	2007.	2008. <sup>b</sup>				2009.			
	XII.	XII.	XII.	XII. <sup>a</sup>	XII. <sup>c</sup>	XII. <sup>d*</sup>	III.*	VI.*	IX.*	X.	XI.	
5. Izravna ulaganja	2.046,1	2.450,7	2.878,4	3.932,8	5.835,9	5.948,8	6.209,0	6.502,4	7.052,7	7.074,2	7.037,2	
Kratkoročni	124,1	177,5	233,9	540,4	1.415,7	1.349,6	1.284,9	1.240,4	1.318,6	1.274,3	1.301,9	
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	33,0	36,3	51,2	216,8	1.314,0	1.266,5	1.204,8	1.155,4	1.234,9	1.193,5	1.220,2	
Trgovinski krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	91,2	141,2	182,7	323,6	101,6	83,1	80,1	85,0	83,6	80,7	81,7	
Kašnjenja otplate glavnice	78,1	121,8	158,2	293,9	85,8	61,1	55,3	61,4	61,0	58,9	59,8	
Kašnjenja otplate kamata	13,1	19,4	24,5	29,7	15,8	22,0	24,8	23,7	22,6	21,9	22,0	
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	1.921,9	2.273,2	2.644,5	3.392,5	4.420,2	4.599,2	4.924,1	5.262,1	5.734,1	5.800,0	5.735,3	
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	1.892,2	2.239,3	2.618,1	3.374,5	4.414,7	4.597,7	4.918,5	5.256,6	5.728,7	5.794,5	5.729,8	
Trgovinski krediti	29,8	33,9	26,4	18,0	5,5	1,5	5,6	5,5	5,5	5,5	5,5	
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
<b>Ukupno (1+2+3+4+5)</b>	<b>22.933,4</b>	<b>25.761,1</b>	<b>29.273,9</b>	<b>32.929,2</b>	<b>39.950,2</b>	<b>40.294,2</b>	<b>40.287,5</b>	<b>41.815,0</b>	<b>42.862,5</b>	<b>42.812,3</b>	<b>43.595,8</b>	

<sup>a</sup> Za izračun stopa rasta inozemnog duga u 2008. potrebno je koristiti se relevantnim usporednim podacima za 31. prosinca 2007. koji su objavljeni u Biltenu HNB-a br. 146. <sup>b</sup> Od siječnja 2008. podaci nefinancijskih trgovачkih društava procjenjuju se na osnovi prikupljenih podataka iz uzorka. <sup>c</sup> Podaci uključuju povećanje inozemnog duga u okviru izravnih ulaganja koje se odnosi na kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*) kombiniranoga dužničko-vlasničkog karaktera, zbog čega se inozemni dug Republike Hrvatske povećao. Spomenuta ulaganja u Republiku Hrvatsku realizirana su zaključenjem kreditnih poslova, i to u prosincu 2008. godine u iznosu od 825,7 mil. EUR te u kolovozu 2009. godine u iznosu od 666,5 mil. EUR. <sup>d</sup> Od siječnja 2009. podaci nebankarskih finansijskih institucija i nefinancijskih trgovackih društava obrađuju se pomoću novoga izvještajnog sustava INOK, koji za izračune stanja i planova otplate kamata osigurava primjenu tržišnih kamatnih stopa. Po istoj metodologiji izračunato je usporedno stanje 31. prosinca 2008.

Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima

Inozemni dug obuhvaća sve obveze rezidenata na osnovi: dužničkih vrijednosnih papira izdanih na inozemnim tržištima (po nominalnoj vrijednosti), kredita (uključujući repo ugovore) neovisno o ugovorenom dospjeću, depozita primljenih od stranih osoba te trgovinskih kredita primljenih od stranih osoba s ugovorenim dospjećem dužim od 180 dana (do 11. srpnja 2001. taj je rok iznosio 90 dana, a do 31. prosinca 2002. 150 dana).

Struktura inozemnog duga prikazuje se po domaćim sektorima identično kao u finansijskom računu platne bilance. Sektor država prikazuje inozemne dugove opće države, koja uključuje Republiku Hrvatsku, republičke fondove (uključujući Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, Hrvatske ceste i do 31. prosinca 2007. Hrvatske autoceste, koje se nakon tog datuma prikazuju u sklopu ostalih domaćih sektora u podsektoru javnih poduzeća) te lokalnu državu. Sektor središnja banka prikazuje dugove Hrvatske narodne banke. Sektor banke prikazuje dugove banaka. Ostali domaći sektori prikazuju dugove ostalih bankarskih institucija, nebankarskih finansijskih institucija (uključujući Hrvatsku banku za obnovu i razvitak), trgovackih društava, neprofitnih institucija i stanovništva, uključujući obrtnike. Izravna ulaganja prikazuju dužničke transakcije između kreditora i dužnika ostalih sektora, koji su međusobno vlasnički povezani (minimalni vlasnički ulog je 10%).

Unutar svakoga sektora podaci se razvrstavaju prema ugovorenom dospjeću, na kratkoročne i dugoročne dugove, te prema dužničkom instrumentu na osnovi kojega je nastala dužnička obveza. Pri tome je ročnost instrumenata koji se uključuju u poziciju Gotovina i depoziti za sektor banke raspoloživa od početka 2004. godine te se za ranija razdoblja ova pozicija u cijelosti iskazuje kao dugoročna.

Stanje bruto inozemnog duga uključuje nepodmirene dospjele obveze s osnove glavnice i kamata, obračunate nedospjele kamate te buduće otplate glavnice.

Stanja duga iskazuju se prema srednjem deviznom tečaju HNB-a na kraju razdoblja.

Oobjavljeni podaci preliminarni su do objave konačnih podataka platne bilance za izvještajno tromjeseće.

Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor

Tablica prikazuje bruto inozemni dug strukturiran s obzirom na ulogu javnog sektora.

Javni sektor pritom obuhvaća opću državu (koja uključuje Republiku Hrvatsku, republičke fondove i lokalnu državu), središnju banku, javna i mješovita poduzeća te HBOR. Javna poduzeća su poduzeća u 100%-tnom vlasništvu poslovnih subjekata iz javnog sektora. Mješovita poduzeća su poduzeća u kojima poslovni subjekt iz javnog sektora sudjeluje u vlasništvu mješovitog poduzeća s više od 50%.

Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji jamči javni sektor čine inozemni dugovi poslovnih subjekata koji nisu obuhvaćeni definicijom javnog sektora, a za koje je jamstvo izdao bilo koji poslovni subjekt iz javnog sektora.

Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor čine inozemni dugovi poslovnih subjekata koji nisu obuhvaćeni definicijom javnog sektora, a za koje ne postoji jamstvo javnog sektora.

Vrednovanje pozicija provedeno je jednako kao u Tablici H12.





	Bruto inozemni dug 30.11.2009.	Trenutačno dospjeće	Projekcija otplate glavnice												
			4.tr.09.	1.tr.10.	2.tr.10.	3.tr.10.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	Ostalo
5. Izravna ulaganja	7.037,2	81,7	490,6	341,1	446,4	163,1	490,6	2.356,8	1.113,0	616,6	318,3	232,3	151,0	244,9	1.431,9
Kratkoročni	1.301,9	81,7	112,2	90,0	140,9	17,2	112,2	1.107,4	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	1.220,2	0,0	112,2	90,0	140,9	17,2	112,2	1.107,4	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	81,7	81,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	59,8	59,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	22,0	22,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	5.735,3	0,0	378,4	251,1	305,5	145,9	378,4	1.249,3	1.113,0	616,1	318,3	232,3	151,0	244,9	1.431,9
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	5.729,8	0,0	377,9	251,1	305,5	145,9	377,9	1.249,2	1.108,4	615,9	318,1	232,3	151,0	244,9	1.431,9
Trgovinski krediti	5,5	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,4	0,1	4,6	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno (1+2+3+4+5)	43.595,8	510,4	4.005,8	2.429,8	2.502,9	1.865,8	4.005,8	9.742,9	8.095,0	4.155,7	3.063,3	2.266,8	1.992,0	1.501,0	8.262,9
Dodatak: Procjena plaćanja kamata			46,1	154,6	264,9	199,3	46,1	880,5	822,5	613,8	532,0	432,7	330,3	254,1	809,4

<sup>a</sup> Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklassificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske finansijske institucije. Reklassifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od prosinca 1998.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklassificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovacka društva. Reklassifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008.

Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima

Tablica prikazuje stanje bruto inozemnog duga i projekciju otplate glavnice te procijenjena plaćanja kamata po srednjem tečaju HNB-a na kraju razdoblja. Projekcija otplate glavnice kod stavke Gotovina i depoziti nerezidenata izradena je na osnovi dostupnih podataka monetarne statistike o izvornom i preostalom dospjeću.

Procijenjena plaćanja kamata ne uključuju kamate na depozite

nerezidenata, repo poslove te hibridne i podredene instrumente niti zatezne kamate s tih osnova. Buduća plaćanja kamata procijenjena su na osnovi kamatne stope koja vrijedi u trenutku zaključenja ugovora i ne obuhvaćaju varijacije kamatnih stopa koje su moguće kod kredita ugovorenih uz varijabilnu kamatnu stopu.

Projekcija otplate obračunatih nedospjelih kamata, koja je sastavni dio bruto inozemnog duga, uvećava projekciju otplate glavnice u prvom tromjesečnom razdoblju te, posljedice, umanjuje iznose procijenjene otplate kamata u prvom tromjesečnom razdoblju.



	2004. XII.	2005. XII.	2006. XII.	2007. XII. <sup>a</sup>	2008. <sup>b</sup>			2009			
					XII.	XII. <sup>c*</sup>	III.*	VI.*	IX.*	X.*	XI.
Krediti	919,4	1.026,8	1.066,8	1.470,2	3.254,7	4.083,8	4.320,6	4.300,5	4.600,7	4.567,7	4.454,5
Trgovinski krediti	32,5	81,8	70,1	182,7	244,5	286,6	289,6	262,2	269,4	286,6	275,9
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.4. Mješovita trgovacka društva	347,1	328,8	416,5	594,9	741,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kratkoročni	3,9	5,3	6,3	16,5	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	0,7	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	3,2	3,0	6,3	16,5	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	3,0	2,9	6,1	16,4	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	343,2	323,5	410,2	578,4	740,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	323,6	297,1	394,3	557,1	717,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski krediti	19,6	26,4	15,9	21,3	22,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.5. Ostala trgovacka društva	3.473,6	4.454,5	5.929,1	8.062,2	9.933,4	9.753,8	9.850,5	10.262,4	10.311,1	10.371,0	10.475,6
Kratkoročni	483,4	653,7	578,8	1.174,3	619,2	603,7	661,0	725,9	628,1	589,0	641,0
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	81,7	114,8	86,9	451,2	373,8	366,7	374,7	414,8	280,8	232,7	230,4
Trgovinski krediti	23,7	27,8	35,9	31,1	39,5	37,0	39,2	42,1	36,7	39,0	38,2
Ostale obveze	378,1	511,1	456,0	692,0	205,9	200,0	247,2	269,0	310,6	317,2	372,4
Kašnjenja otplate glavnice	346,8	473,4	420,3	630,2	151,2	157,5	193,1	206,4	244,2	248,4	298,0
Kašnjenja otplate kamata	31,3	37,7	35,7	61,8	54,7	42,5	54,1	62,6	66,4	68,8	74,4
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	2.990,2	3.800,9	5.350,3	6.887,9	9.314,2	9.150,1	9.189,4	9.536,4	9.682,9	9.782,1	9.834,6
Obveznice	377,9	375,3	306,4	105,4	93,8	101,2	99,7	92,4	103,6	103,4	0,0
Krediti	2.545,3	3.377,5	4.989,1	6.701,7	9.168,7	8.999,3	9.034,3	9.399,5	9.535,9	9.635,3	9.792,8
Trgovinski krediti	67,1	48,1	54,8	80,8	51,7	49,5	55,4	44,6	43,4	43,4	41,8
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.6. Neprofitne institucije	4,0	4,9	5,3	5,4	3,8	2,8	2,7	2,6	2,5	2,5	2,5
1.7. Obrtnici i trgovci	42,7	35,2	26,8	24,1	17,1	17,1	15,8	14,3	13,0	12,6	12,3
1.8. Kućanstva	49,7	73,3	82,7	137,2	244,7	245,8	250,2	262,0	267,1	260,3	261,5

<sup>a</sup> Za izračun stopa rasta inozemnog duga u 2008., potrebno je koristiti se relevantnim usporednim podacima za 31. prosinca 2007., koji su objavljeni u Biltenu HNB-a br. 146. <sup>b</sup> Od siječnja 2008. podaci nefinancijskih trgovackih društava procjenjuju se na osnovi prikupljenih podataka iz uzorka. <sup>c</sup> Od siječnja 2009. podaci nebankarskih finansijskih institucija i nefinancijskih trgovackih društava obrađuju se pomoću novoga izvještajnog sustava INOK, koji za izračune stanja i planova otplate kamata osigurava primjenu tržišnih kamatnih stopa. Po istoj metodologiji izračunato je uspoređeno stanje 31. prosinca 2008.

### Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica<sup>a,b</sup>

u milijunima eura

	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. <sup>c</sup>
1. Stanje međunarodnih ulaganja, neto	-15.371,4	-20.228,0	-30.061,0	-39.658,2	-35.289,8	-36.884,5	-38.399,5	-39.438,5
2. Sredstva	15.118,2	16.061,4	18.154,0	21.428,3	22.261,5	19.738,5	21.034,2	22.629,3
2.1. Izravna ulaganja u inozemstvo	1.563,4	1.729,8	1.833,1	2.361,5	3.513,5	3.513,3	3.478,5	4.105,4
2.2. Portfeljna ulaganja	1.506,0	2.155,7	2.487,0	3.255,2	2.641,5	2.270,0	2.613,7	2.748,9
2.2.1. Vlasnička ulaganja	176,8	379,6	559,4	1.754,8	659,0	492,3	614,8	717,4
2.2.2. Dužnička ulaganja	1.329,1	1.776,1	1.927,6	1.500,4	1.982,5	1.777,8	1.998,9	2.031,5
Obveznice	1.168,7	1.628,9	1.536,2	1.220,0	1.600,1	1.412,6	1.690,5	1.599,9
Instrumenti tržišta novca	160,4	147,1	391,4	280,4	382,4	365,1	308,5	431,6
2.3. Izvedeni finansijski instrumenti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4. Ostala ulaganja	5.612,7	4.737,6	5.108,5	6.504,2	6.985,5	5.085,7	5.851,8	6.457,3
2.4.1. Trgovinski krediti	222,2	262,9	230,5	248,9	224,7	153,1	154,0	144,2
2.4.2. Krediti	102,2	146,2	239,5	296,4	435,9	407,7	363,8	360,6
2.4.3. Gotovina i depoziti	5.288,2	4.328,5	4.638,3	5.958,9	6.324,9	4.524,9	5.334,1	5.952,5
2.4.4. Ostala aktiva	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.5. Međunarodne pričuve HNB-a	6.436,1	7.438,4	8.725,3	9.307,4	9.120,9	8.869,5	9.090,1	9.317,7
3. Obveze	30.489,5	36.289,4	48.215,0	61.086,5	57.551,3	56.623,0	59.433,6	62.067,7
3.1. Izravna ulaganja u Hrvatsku	9.114,2	12.332,4	20.782,0	30.606,2	22.821,6	22.045,1	23.598,5	25.660,0
3.2. Portfeljna ulaganja	5.981,5	5.530,4	5.442,4	5.908,2	4.880,6	4.202,5	4.669,3	4.592,6
3.2.1. Vlasnička ulaganja	488,1	646,5	1.037,5	1.484,1	615,4	565,3	591,7	669,8
3.2.2. Dužnička ulaganja	5.493,4	4.883,8	4.404,8	4.424,2	4.265,2	3.637,2	4.077,6	3.922,8
Obveznice	5.493,4	4.883,8	4.404,8	4.424,2	4.265,2	3.637,2	4.077,6	3.922,8
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.3. Izvedeni finansijski instrumenti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.4. Ostala ulaganja	15.393,9	18.426,6	21.990,6	24.572,1	29.849,2	30.375,3	31.165,8	31.815,1
3.4.1. Trgovinski krediti	209,4	249,5	244,9	337,8	367,5	388,1	372,6	370,5
3.4.2. Krediti	11.941,7	14.541,4	17.347,4	20.088,8	24.343,4	24.529,3	24.912,2	25.372,9
3.4.3. Gotovina i depoziti	3.242,7	3.635,6	4.398,4	4.145,5	5.138,3	5.457,9	5.881,1	6.071,8
3.4.4. Ostala pasiva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

<sup>a</sup> Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske finansijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od prosinca 1998.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovacka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008\*. <sup>b</sup> Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. round tripping), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvu) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR) i kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR), pa u skladu s time postoji učinak i na stanje izravnih ulaganja u Republiku Hrvatsku odnosno inozemstvo počevši s tim mjesecima. <sup>c</sup> Preliminarni podaci.

### Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica

Tablica se sastavlja u skladu s metodologijom koju je preporučio Međunarodni monetarni fond u Priručniku za platnu bilancu (Balance of Payments Manual, 5. izdanje, 1993.). Izvori podataka su izvješća banaka, trgovackih društava, Hrvatske narodne banke i Zagrebačke burze.

Medunarodna ulaganja Republike Hrvatske i u Republiku Hrvatsku iskazuju se u eurima (EUR) i američkim dolarima (USD). Ovisno o izvoru podataka, preračunavanje vrijednosti iz izvornih valuta u izvještajne obavlja se:

- primjenom tekućeg tečaja ili prosječnoga mjesecnoga srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke za transakcije,
- primjenom srednjih tečajeva Hrvatske narodne banke na izvještajni datum za stanja.

Podaci o inozemnim izravnim i portfeljnim vlasničkim ulaganjima preuzimaju se iz statističkog istraživanja Hrvatske narodne banke. Stanja vlasničkih ulaganja prate se od početka 2001. godine i korigiraju se za promjene službenog indeksa Zagrebačke burze (CROBEX).

Portfeljna dužnička ulaganja i ostala ulaganja klasificirana su prema sektorima: Hrvatska narodna banka, država, banke i ostali sektori. Sektor država obuhvaća središnju državu i organe lokalne države. Sektor banke uključuje banke.

Pozicije Portfeljna dužnička ulaganja kod Sredstava i kod Obveza obuhvačaju podatke o ulaganjima rezidenata u dužničke vrijednosne papire koje su izdali nerezidenti (sredstva) i ulaganja nerezidenta u

dužničke vrijednosne papire koje su izdali rezidenti (obveze). Podaci o tim ulaganjima zasnovani su na registru inozemnih kredita Hrvatske narodne banke, u kojem se nalaze i potraživanja i obveze za obveznice i instrumente tržišta novca.

Pozicije Ostala ulaganja – Trgovinski krediti kod Sredstava i kod Obveza obuhvačaju potraživanja spomenutih sektora od inozemstva i dugovanja spomenutih sektora inozemstvu s osnove trgovinskih kredita. Izvor podataka je registar kreditnih odnosa s inozemstvom Hrvatske narodne banke.

Pozicije Ostala ulaganja – Krediti kod Sredstava i kod Obveza obuhvačaju podatke o odobrenim i primljenim kreditima između rezidenta i nerezidenta grupirane po sektorima. Izvor podataka je registar kreditnih odnosa s inozemstvom Hrvatske narodne banke.

Pozicija Ostala ulaganja – Gotovina i depoziti kod Sredstava pokazuje stanja ukupnih likvidnih deviznih sredstava banaka ovlaštenih za poslovanje s inozemstvom umanjena za dio deviznih sredstava koja banke deponiraju kao dio obvezne pričuve. Osim potraživanja banaka od inozemstva, prikazana su i potraživanja sektora država od inozemstva. Izvor podataka su izvješća države i banaka.

Pozicija Ostala ulaganja – Gotovina i depoziti kod Obveza pokazuju stanja ukupnih deviznih i kunskih obveza prikazanih sektora prema inozemstvu na osnovi tekućih računa,oročenih depozita i depozita s otkaznim rokom, depozita po videnju te depozitnog novca. Izvor podataka su izvješća banaka.

Pozicija Medunarodne pričuve HNB-a sastavlja se na osnovi izvješća Direkcije računovodstva Hrvatske narodne banke koje sadržava podatke o njihovim stanjima i promjenama.

### Tablica H17: Stanje međunarodnih ulaganja – izravna ulaganja<sup>a</sup>

u milijunima eura

	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. <sup>b</sup>
Izravna ulaganja, neto	-7.550,7	-10.602,7	-18.948,9	-28.244,8	-19.308,0	-18.531,8	-20.120,0	-21.554,6
1. Izravna ulaganja u inozemstvo	1.563,4	1.729,8	1.833,1	2.361,5	3.513,5	3.513,3	3.478,5	4.105,4
1.1. Vlasnička ulaganja i zadržana dobit	1.502,3	1.610,4	1.725,0	2.260,5	3.323,8	3.405,1	3.389,6	4.034,0
1.1.1. Sredstva	1.502,3	1.610,4	1.725,0	2.260,5	3.323,8	3.405,1	3.389,6	4.034,0
1.1.2. Obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2. Ostala ulaganja	61,2	119,3	108,2	101,0	189,7	108,2	88,9	71,4
1.1.1. Sredstva	89,6	138,0	144,8	175,4	220,2	213,7	220,8	220,6
1.2.2. Obveze	28,4	18,7	36,6	74,4	30,5	105,6	131,9	149,1
1.3. Financijski derivati (neto)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Izravna ulaganja u Hrvatsku	9.114,2	12.332,4	20.782,0	30.606,2	22.821,6	22.045,1	23.598,5	25.660,0
2.1. Vlasnička ulaganja i zadržana dobit	7.116,4	9.920,6	17.961,3	26.771,9	17.040,4	15.984,3	17.265,0	18.805,8
2.1.1. Sredstva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.2. Obveze	7.116,4	9.920,6	17.961,3	26.771,9	17.040,4	15.984,3	17.265,0	18.805,8
2.2. Ostala ulaganja	1.997,8	2.411,8	2.820,7	3.834,3	5.781,1	6.060,8	6.333,5	6.854,2
2.2.1. Sredstva	19,9	20,1	21,1	24,2	24,3	34,1	22,5	19,1
2.2.2. Obveze	2.017,7	2.431,9	2.841,8	3.858,5	5.805,4	6.094,9	6.356,0	6.873,3
2.3. Financijski derivati (neto)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

<sup>a</sup> Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. round tripping), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR) i kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR), pa u skladu s time postoji učinak i na stanje izravnih ulaganja u Republiku Hrvatsku odnosno inozemstvo počevši s tim mjesecima. <sup>b</sup> Preliminarni podaci.

### Tablica H18: Stanje međunarodnih ulaganja – portfeljna ulaganja<sup>a</sup>

u milijunima eura

	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. <sup>b</sup>
Portfeljna ulaganja, neto	-4.475,5	-3.374,7	-2.955,3	-2.653,0	-2.239,1	-1.932,5	-2.055,6	-1.843,7
1. Sredstva	1.506,0	2.155,7	2.487,0	3.255,2	2.641,5	2.270,0	2.613,7	2.748,9
1.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	176,8	379,6	559,4	1.754,8	659,0	492,3	614,8	717,4
1.1.1. Banke	5,1	5,9	6,7	6,4	9,7	11,1	8,3	10,0
1.1.2. Ostali sektori	171,8	373,7	552,7	1.748,4	649,2	481,1	606,5	707,4
1.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	1.329,1	1.776,1	1.927,6	1.500,4	1.982,5	1.777,8	1.998,9	2.031,5
2. Obveze	5.981,5	5.530,4	5.442,4	5.908,2	4.880,6	4.202,5	4.669,3	4.592,6
2.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	488,1	646,5	1.037,5	1.484,1	615,4	565,3	591,7	669,8
2.1.1. Banke	64,7	84,0	156,7	164,6	70,2	64,3	63,4	74,6
2.1.2. Ostali sektori	423,4	562,6	880,8	1.319,5	545,3	501,0	528,3	595,2
2.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	5.493,4	4.883,8	4.404,8	4.424,2	4.265,2	3.637,2	4.077,6	3.922,8
2.2.1. Obveznice	5.493,4	4.883,8	4.404,8	4.424,2	4.265,2	3.637,2	4.077,6	3.922,8
2.2.1.1. Država	4.291,2	3.663,4	3.109,1	2.756,9	2.621,9	2.000,4	2.444,4	2.488,4
2.2.1.2. Banke	453,2	456,6	457,9	459,0	456,8	442,7	445,5	0,0
2.2.1.3. Ostali sektori	749,0	763,9	837,8	1.208,3	1.186,4	1.194,1	1.187,7	1.434,4
2.2.2. Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2.1. Ostali sektori	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

<sup>a</sup> Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklassificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske financijske institucije. Reklassifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od prosinca 1998.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklassificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklassifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. <sup>b</sup> Preliminarni podaci.

**Tablica H19: Stanje međunarodnih ulaganja – ostala ulaganja<sup>a</sup>**

u milijunima eura

	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
						1.tr.
						2.tr.
						3.tr. <sup>b</sup>
Ostala ulaganja, neto	-9.781,2	-13.689,0	-16.882,1	-18.067,8	-22.863,7	-25.289,6
1. Sredstva	5.612,7	4.737,6	5.108,5	6.504,2	6.985,5	5.085,7
1.1. Trgovinski krediti	222,2	262,9	230,5	248,9	224,7	153,1
1.1.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.2. Ostali sektori	222,2	262,9	230,5	248,9	224,7	153,0
Dugoročni krediti	181,4	190,9	177,5	228,8	202,6	138,4
Kratkoročni krediti	40,8	72,0	53,0	20,1	22,1	14,6
1.2. Krediti	102,2	146,2	239,5	296,4	435,9	407,7
1.2.1. Hrvatska narodna banka	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Dugoročni krediti	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
1.2.2. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7
Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7
1.2.3. Banke	81,6	113,2	188,5	214,8	285,3	293,2
Dugoročni krediti	62,6	85,3	140,0	160,0	193,6	206,1
Kratkoročni krediti	19,0	27,9	48,5	54,8	91,7	87,1
1.2.4. Ostali sektori	20,0	32,3	50,4	81,1	150,0	113,2
Dugoročni krediti	18,7	32,0	50,2	81,0	146,8	107,1
Kratkoročni krediti	1,3	0,3	0,2	0,1	3,3	6,1
1.3. Gotovina i depoziti	5.288,2	4.328,5	4.638,3	5.958,9	6.324,9	4.524,9
1.3.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.3.2. Banke	4.319,7	3.112,2	3.499,9	4.715,1	4.863,6	3.156,8
1.3.3. Ostali sektori	968,5	1.216,3	1.138,3	1.243,8	1.461,3	1.368,1
1.4. Ostala aktiva	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0
2. Obveze	15.393,9	18.426,6	21.990,6	24.572,1	29.849,2	30.375,3
2.1. Trgovinski krediti	209,4	249,5	244,9	337,8	367,5	388,1
2.1.1. Država	2,2	2,6	1,9	1,2	0,7	0,7
Dugoročni krediti	2,2	2,6	1,9	1,2	0,7	0,7
Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.2. Ostali sektori	207,2	246,9	243,0	336,6	366,7	387,4
Dugoročni krediti	183,6	219,1	207,0	305,5	327,2	348,3
Kratkoročni krediti	23,7	27,8	35,9	31,1	39,5	39,2
2.2. Krediti	11.941,7	14.541,4	17.347,4	20.088,8	24.343,4	24.529,3
2.2.1. Hrvatska narodna banka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti i zajmovi MMF-a	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2. Država	2.253,1	2.486,7	2.559,0	2.613,7	1.574,6	1.664,2
Dugoročni krediti	2.253,1	2.486,7	2.559,0	2.613,7	1.542,9	1.641,1
Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	31,7	23,1
2.2.3. Banke	4.038,1	4.889,2	5.368,9	4.276,8	4.496,7	4.160,1
Dugoročni krediti	3.517,4	3.822,9	4.217,4	3.565,2	3.374,7	3.379,4
Kratkoročni krediti	520,7	1.066,3	1.151,6	711,7	1.122,0	780,7
2.2.4. Ostali sektori	5.650,5	7.165,5	9.419,4	13.198,2	18.272,0	18.705,0
Dugoročni krediti	5.499,9	6.964,8	9.187,2	12.371,2	17.589,5	17.979,0
Kratkoročni krediti	150,6	200,8	232,2	827,1	682,5	726,0
2.3. Gotovina i depoziti	3.242,7	3.635,6	4.398,4	4.145,5	5.138,3	5.457,9
2.3.1. Hrvatska narodna banka	2,4	2,6	2,6	2,3	2,3	2,0
2.3.2. Banke	3.240,3	3.633,0	4.395,8	4.143,2	5.125,5	5.450,2
2.3.3. Ostali sektori	0,0	0,0	0,0	0,0	10,6	5,7
2.4. Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

<sup>a</sup> Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske finansijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od prosinca 1998.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovачka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. <sup>b</sup> Preliminarni podaci.



### Tablica I2: Operacije državnog proračuna<sup>a</sup>

u milijunima kuna

	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.					
	III.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.					
1. PRIHODI	80.463,5	85.653,0	95.235,6	108.320,6	115.772,7	9.894,4	8.723,2	9.604,4	9.220,2	9.551,5	9.430,0
1.1. Porezi	47.149,9	50.687,6	58.469,1	64.234,5	69.572,7	4.743,6	4.944,5	5.680,7	5.567,2	5.732,0	5.716,8
1.2. Socijalni doprinosi	29.477,6	31.301,3	33.877,1	37.203,5	40.703,5	3.329,5	3.353,4	3.526,9	3.296,4	3.285,7	3.283,7
1.3. Pomoći	10,1	27,5	196,0	428,0	468,6	44,0	8,1	29,4	51,9	21,9	22,4
1.4. Ostali prihodi	3.825,9	3.636,6	2.693,3	6.454,5	5.027,8	1.777,2	417,3	367,5	304,8	511,9	407,1
2. RASHODI	83.131,1	87.857,5	95.950,0	108.007,6	115.292,4	10.533,6	9.721,6	9.934,6	9.370,6	10.137,6	9.036,7
2.1. Naknade zaposlenima	22.268,3	23.182,6	24.313,9	27.545,1	29.948,5	2.625,1	2.547,0	2.810,9	2.498,8	2.553,6	2.525,5
2.2. Korištenje dobara i usluga	4.358,7	4.951,9	6.069,1	7.162,4	8.113,7	857,8	638,2	671,9	535,4	560,8	483,6
2.3. Potrošnja dugotrajne imovine	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4. Kamate	3.972,5	4.387,0	4.713,6	4.535,0	4.683,2	856,4	369,4	201,4	355,8	624,4	104,5
2.5. Subvencije	4.968,1	5.248,7	5.670,8	6.492,0	6.859,5	728,4	528,3	510,5	353,4	710,1	316,3
2.6. Pomoći	3.420,3	3.796,8	6.653,0	8.363,2	5.783,1	396,2	454,3	523,1	486,9	563,7	455,6
2.7. Socijalne naknade	39.730,9	41.358,5	43.444,6	48.176,0	52.593,2	4.690,5	4.752,9	4.715,0	4.634,7	4.694,6	4.713,3
2.8. Ostali rashodi	4.412,4	4.931,9	5.085,0	5.733,9	7.311,2	379,3	431,5	501,8	505,6	430,4	437,9
3. PROMJENA NETO VRIJEDNOSTI: TRANSAKCIJE	-2.667,6	-2.204,5	-714,4	313,0	480,2	-639,3	-998,5	-330,2	-150,4	-586,1	393,3
3.1. Promjena neto nefinansijske imovine	1.419,5	1.553,7	1.555,8	2.545,2	2.988,1	236,6	158,9	236,9	152,1	163,2	149,0
3.1.1. Dugotrajna imovina	1.384,6	1.517,0	1.595,1	2.625,7	2.719,5	228,9	148,2	203,4	135,9	148,8	149,0
3.1.2. Zalihe	0,0	0,0	-80,2	-161,4	79,4	1,4	4,0	11,7	19,0	0,0	0,0
3.1.3. Pohranjene vrijednosti	7,5	7,2	7,8	9,6	10,1	0,6	0,4	0,6	0,0	0,6	0,9
3.1.4. Neproizvedena imovina	27,3	29,5	33,1	71,3	179,1	5,7	6,4	21,2	-2,8	13,8	-0,9
3.2. Promjena neto finansijske imovine	222,0	1.752,8	-3.047,2	-3.734,8	1.702,9	829,3	1.496,0	-323,7	71,7	329,3	447,0
3.2.1. Tuzemna imovina	212,2	1.757,7	-3.063,9	-3.752,8	1.690,5	829,3	1.495,1	-323,7	71,7	329,3	447,0
3.2.2. Inozemna imovina	9,8	-4,9	16,7	18,0	12,4	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2.3. Monetarno zlato i SDR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.3. Promjena neto obveza	4.309,0	5.510,9	-777,0	-1.502,6	4.210,8	1.705,2	2.653,4	243,3	374,2	1.078,6	202,7
3.3.1. Tuzemne obveze	4.038,7	10.591,6	3.166,3	1.477,6	5.656,6	1.677,5	-1.589,7	737,6	365,6	1.073,9	190,3
3.3.2. Inozemne obveze	270,3	-5.080,6	-3.943,2	-2.980,2	-1.445,8	27,7	4.243,1	-494,3	8,6	4,7	12,4

<sup>a</sup> HAC je reklassificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovacka društva. Reklassifikacija se odnosi na statističku seriju od, uključujući, siječnja 2008. Metodološka obrazloženja nalaze se u Mjesečnom statističkom prikazu Ministarstva financija. Napomena: Na gotovinskom načelu. Izvor: Ministarstvo financija

**Tablica I3: Dug središnje države<sup>a</sup>**

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2004. XII.	2005. XII.	2006. XII.	2007. XII.	2008. XII.*					2009.
						III.*	VI.*	IX.*	X.*	XI.
1. Unutarnji dug središnje države	41.295,1	54.794,2	59.688,4	63.240,9	67.996,8	76.932,6	77.433,9	78.828,7	78.843,5	77.119,1
1.1. Unutarnji dug Republike Hrvatske	37.364,0	50.840,7	54.490,4	56.883,1	64.961,8	72.876,9	73.517,0	75.075,8	75.184,1	73.286,7
Trezorski zapisi	8.811,7	12.278,0	12.412,9	11.740,6	14.440,7	15.066,2	15.390,5	16.912,8	17.158,0	17.421,8
Instrumenti tržišta novca	–	0,9	–	–	10,7	7,0	7,0	19,2	19,2	19,2
Obveznice	23.371,7	31.151,8	35.249,6	39.273,5	39.306,7	39.079,7	39.608,9	39.112,4	39.140,6	39.286,2
Krediti Hrvatske narodne banke	3,3	1,4	0,9	1,0	2,2	0,8	1,2	–	0,8	0,2
Krediti banaka	5.177,2	7.408,6	6.827,0	5.867,9	11.201,5	18.723,2	18.509,4	19.031,4	18.865,4	16.559,2
1.2. Unutarnji dug republičkih fondova	3.931,2	3.953,5	5.198,0	6.357,8	3.035,0	4.055,7	3.916,8	3.752,9	3.659,5	3.832,4
Instrumenti tržišta novca	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Obveznice	1.731,2	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Krediti banaka	2.200,0	3.953,5	5.198,0	6.357,8	3.035,0	4.055,7	3.916,8	3.752,9	3.659,5	3.832,4
2. Inozemni dug središnje države	49.978,2	45.164,3	41.494,8	39.610,7	30.254,3	27.061,3	29.687,0	29.798,2	29.561,1	37.447,4
2.1. Inozemni dug Republike Hrvatske	42.231,2	36.414,5	32.556,6	29.424,0	28.454,0	25.281,5	27.912,7	28.099,5	27.891,3	35.735,2
Instrumenti tržišta novca	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Obveznice	32.919,3	27.020,1	22.836,9	20.397,3	18.768,2	14.917,8	17.824,7	18.230,9	18.151,0	25.859,3
Krediti	9.311,9	9.394,5	9.719,7	9.026,7	9.685,7	10.363,7	10.088,0	9.868,6	9.740,3	9.875,8
2.2. Inozemni dug republičkih fondova	7.747,0	8.749,8	8.938,2	10.186,7	1.800,3	1.779,7	1.774,2	1.698,8	1.669,7	1.712,2
3. Ukupno (1+2)	91.273,3	99.958,5	101.183,1	102.851,6	98.251,1	103.993,9	107.120,9	108.627,0	108.404,6	114.566,5
Dodatak: Izdana jamstva Republike Hrvatske										
– domaća	5.024,2	5.880,2	7.660,3	8.110,6	13.299,2	13.983,7	13.863,7	14.285,9	14.364,0	15.331,4
– inozemna	13.247,0	13.853,9	14.303,7	19.024,2	31.406,6	32.158,3	32.673,6	36.595,8	36.246,5	35.802,0

<sup>a</sup> Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklassificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske finansijske institucije, a HAC je reklassificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. U ovoj tablici dug HBOR-a u dijelu 2. Inozemni dug središnje države reklassificiran je od, uključujući, prosinca 1998., u dijelu 1. Unutarnji dug središnje države reklassificiran je od, uključujući, lipnja 1999., a dug HAC-a reklassificiran je od, uključujući, siječnja 2008.

**Tablica I3: Dug središnje države**

Počevši od Biltena broj 154 izvršena je revizija podataka u tablici. Dug središnje države sastoji se od unutarnjeg i inozemnog duga.

Izvori su podataka za unutarnji dug središnje države Ministarstvo financija, u dijelu koji se odnosi na trezorske zapise i obveznice, te Hrvatska narodna banka, u dijelu koji se odnosi na instrumente tržišta novca, kredite banaka i na kredite Hrvatske narodne banke.

Stanje trezorskih zapisa uključuje trezorske zapise Ministarstva financija izražene u kunama, eurozapise Ministarstva financija i trezorske zapise Ministarstva financija indeksirane uz euro, sve s rokom dospjeće do godine dana. Stanja eurozapisa uključuju obračunate nedospjele kamate. Kod trezorskih zapisa u kunama i trezorskih zapisa indeksiranih uz euro razlika između nominalne vrijednosti i vrijednosti izdanja čini obračunate nedospjele kamate, koje su raspoređene duž životnog vijeka instrumenta pomoću metode jednostavnog kamatnog računa (tj. linearno) i metode brojenja dana prema kojoj je stvarni broj dana podijeljen s 360.

Stanje obveznica uključuje obveznice središnje države izdane na domaćem tržištu, trezorske zapise Ministarstva financija s rokom dospjeće duljim od jedne godine i dio ukupnih obveznica središnje države izdanih u inozemstvu koji je na kraju izvještajnog razdoblja u

vlasništvu rezidentnih institucionalnih jedinica. Kod trezorskih zapisa s rokom dospjeća duljim od jedne godine razlika između nominalne vrijednosti i vrijednosti izdanja čini obračunate nedospjelle kamate, koje su raspoređene duž životnog vijeka instrumenta metodom složenoga kamatnog računa. Stanja obveznice središnje države uključuju obračunate nedospjelle kamate.

Stanje kredita banaka od siječnja 2004. sadrži, uz nedospjelu glavnicu, i obračunate nedospjelle kamate.

Izvor podataka za inozemni dug središnje države jest statistika inozemnog duga koju sastavlja Hrvatska narodna banka.

U dodatku je naveden podatak o izdanim jamstvima Republike Hrvatske. Izvor su podataka o domaćim jamstvima statistička izvješća banaka, a o inozemnim jamstvima statistika inozemnog duga koju sastavlja Hrvatska narodna banka.

Iznimno od navedenog u dijelu "Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama" u ovoj je tablici dug Hrvatskih cesta, Hrvatskih autocesta i Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka u dijelu 2. Inozemni dug središnje države, reklassificiran iz podsektora Republika Hrvatska u podsektor republički fondovi od, uključujući, prosinca 1998., a u dijelu 1. Unutarnji dug središnje države reklassificiran je od, uključujući, prosinca 2002.

**Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima**

Godina	Mjesec	Bazni indeksi, 2005. = 100			Lančani indeksi			Godišnji mješevni indeksi		
		Indeksi potrošačkih cijena			Indeksi potrošačkih cijena <sup>a</sup>			Cijene pri proizvođačima <sup>b</sup>	Indeksi potrošačkih cijena <sup>c</sup>	
		Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge		Ukupno	Dobra
1996.	prosinac	....	....	....	100,0	100,2	99,5	100,3	103,4	102,3
1997.	prosinac	....	....	....	100,7	100,3	102,3	99,9	103,8	102,7
1998.	prosinac	82,1	84,6	73,7	100,3	100,4	100,0	100,0	105,4	104,3
1999.	prosinac	85,3	87,2	78,5	100,6	100,8	100,0	100,3	103,9	103,1
2000.	prosinac	90,0	92,0	82,8	100,4	100,4	100,1	100,2	105,5	105,5
2001.	prosinac	92,1	93,2	88,5	100,4	100,4	100,5	99,0	102,4	101,3
2002.	prosinac	93,8	94,2	92,6	100,4	100,6	99,6	99,9	101,8	101,1
2003.	prosinac	95,4	95,7	94,6	100,3	100,2	100,5	100,0	101,7	101,6
2004.	prosinac	98,0	98,0	98,0	100,7	100,9	100,2	99,3	102,7	102,5
2005.	prosinac	101,6	101,4	102,0	100,5	100,5	100,5	99,7	103,6	103,5
2006.	prosinac	103,7	102,8	106,4	100,0	100,0	100,2	100,0	102,0	101,4
2007.	prosinac	109,7	109,5	110,0	101,2	101,2	101,3	100,4	105,8	106,6
2008.	prosinac	112,8	112,2	114,7	99,4	99,1	100,5	98,7	102,9	102,4
2009.	veljača	114,9	114,9	115,7	100,6	100,7	100,3	100,2	104,2	103,9
	ožujak	115,2	115,2	115,6	100,2	100,3	99,9	98,8	103,8	103,5
	travanj	116,0	116,4	115,3	100,8	101,0	99,8	100,5	103,9	103,7
	svibanj	116,0	116,3	115,7	100,0	99,9	100,3	100,6	102,7	102,4
	lipanj	116,1	116,1	116,9	100,1	99,8	101,0	100,9	102,1	101,6
	srpanj	115,3	114,7	118,4	99,3	98,7	101,3	100,6	101,2	100,5
	kolovoz	115,2	114,5	118,9	99,9	99,8	100,4	100,8	101,5	100,8
	rujan	115,0	114,5	117,3	99,8	100,1	98,7	99,3	101,0	100,3
	listopad	115,1	114,8	116,9	100,1	100,2	99,6	99,8	101,3	100,5
	studenzi	115,6	115,4	117,1	100,4	100,5	100,2	100,1	101,8	101,3
	prosinac	114,9	114,5	117,3	99,4	99,3	100,2	100,0	101,9	101,3
2010.	siječanj	115,5	115,1	117,7	100,5	100,5	100,4	101,3	101,1	100,9
									102,1	103,0

<sup>a</sup> Od siječnja 1992. do prosinca 1997. godine podaci se odnose na indeks cijena na malo. <sup>b</sup> Od siječnja 2005 revidirani podaci zbog izmjene metodologije Državnog zavoda za statistiku. <sup>c</sup> Od siječnja 1992. do prosinca 1998. godina podaci se odnose na indeks cijena na malo.

Izvor: Državni zavod za statistiku

**Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima**

Početkom 2004. godine Državni zavod za statistiku uveo je indeks potrošačkih cijena. Taj je pokazatelj kretanja cijena izrađen u skladu s metodološkim načelima koja su postavili Međunarodna organizacija rada (ILO) i Statistički ured Evropske unije (Eurostat). Dana 17. veljače objavljeno je priopćenje o kretanju indeksa potrošačkih cijena u siječnju 2004. te vremenska serija indeksa potrošač-

kih cijena od siječnja 2001. DZS je naknadno izračunao i vremensku seriju indeksa potrošačkih cijena od siječnja 1998. do prosinca 2000. godine. U skladu s tim DZS je prestao objavljivati indeks cijena na malo i indeks troškova života, čija metodologija izračuna nije u zadovoljavajućoj mjeri bila usklađena s međunarodno prihvaćenim standardima. Osnovne značajke indeksa potrošačkih cijena prikazane su u Okviru 1. u Biltenu HNB-a broj 91 (2004.). Prosječna godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena prikazana je u tablici Ekonomski indikatori u Biltenu HNB-a.

**Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena**

Godina	Mjesec	Bazni indeksi, 2005. = 100 <sup>a</sup>			Lančani indeksi			Godišnji indeksi		
		Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge
1998.	prosinac	87,3	88,6	80,0	99,9	99,9	100,0	....	....	....
1999.	prosinac	89,8	91,1	82,3	100,1	100,1	100,1	102,9	102,9	103,0
2000.	prosinac	92,8	93,9	86,5	100,4	100,4	100,2	103,3	103,0	105,0
2001.	prosinac	93,9	94,6	89,8	99,8	99,7	100,3	101,2	100,8	103,8
2002.	prosinac	95,0	95,6	91,9	100,0	100,1	99,4	101,2	101,0	102,4
2003.	prosinac	96,2	96,4	94,7	100,2	100,1	101,0	101,2	100,9	103,0
2004.	prosinac	98,4	98,5	97,4	100,1	100,1	100,4	102,3	102,2	102,9
2005.	prosinac	101,3	101,4	101,0	100,1	100,0	100,5	103,0	102,9	103,7
2006.	prosinac	103,6	103,6	103,6	99,8	99,7	100,3	102,3	102,2	102,5
2007.	prosinac	108,8	109,1	107,2	100,8	100,8	100,4	105,0	105,3	103,5
2008.	prosinac	113,3	113,5	112,5	99,4	99,3	100,2	104,2	104,0	105,0
2009.	veljača	113,4	113,4	113,6	100,2	100,1	100,6	104,3	104,3	104,4
	ožujak	113,9	114,1	113,0	100,5	100,6	99,5	104,2	104,4	103,6
	travanj	115,4	115,9	112,7	101,3	101,6	99,7	104,8	105,1	103,2
	svibanj	115,8	116,3	113,3	100,4	100,3	100,6	104,1	104,4	102,8
	lipanj	116,2	116,3	115,4	100,3	100,0	101,8	103,4	103,6	102,3
	srujan	115,4	114,9	117,9	99,3	98,8	102,2	102,9	103,0	102,4
	kolovoz	115,1	114,4	118,6	99,7	99,5	100,6	102,3	102,3	102,3
	rujan	114,8	114,6	115,7	99,7	100,1	97,5	101,5	101,4	102,2
	listopad	115,1	115,1	114,7	100,3	100,5	99,1	101,4	101,2	102,3
	studen	115,0	115,0	114,9	99,9	99,8	100,3	100,9	100,6	102,4
	prosinac	113,6	113,3	115,2	98,8	98,6	100,2	100,2	99,8	102,4
2010.	siječanj	112,9	112,4	115,4	99,4	99,2	100,2	99,7	99,2	102,2

<sup>a</sup> Od siječnja 2007. DZS objavljuje indeks potrošačkih cijena na novoj bazi: 2005. = 100.  
Izvor: Državni zavod za statistiku

**Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena**

Temeljni indeks potrošačkih cijena izračunava se u Državnom zavodu za statistiku, a dobiva se tako da se iz košarice dobara i usluga za izračunavanje ukupnog indeksa potrošačkih cijena isključe cijene poljoprivrednih proizvoda i administrativno regulirane cijene (među

ostalim, tu su svrstane i cijene električne struje i naftnih derivata). Ukupno je isključeno 111 dobara i usluga, čiji udio u košarici za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena u 2005. godini iznosi 30,06% (od toga 6,93 postotnih bodova otpada na poljoprivredne proizvode, a 23,13 postotnih bodova na proizvode čije se cijene administrativno reguliraju). Isključivanje se provodi metodom nultog pondera.

**Tablica J3: Prosječne mjesečne neto plaće**

u tekućim cijenama, u kunama

Godina	Mjesec	Prosječne mjesečne neto plaće	Lančani indeksi	Godišnji mješevni indeksi	Godišnji kumulativni indeksi
1996.	prosinac	2.217,0	104,4	117,7	111,8
1997.	prosinac	2.544,0	100,8	114,8	116,9
1998.	prosinac	2.935,0	104,6	115,4	112,8
1999.	prosinac	3.262,0	100,9	111,2	114,0
2000.	prosinac	3.499,0	99,9	107,3	108,9
2001.	prosinac	3.582,0	96,6	102,4	106,5
2002.	prosinac	3.839,0	98,0	107,2	105,0
2003.	prosinac	4.045,0	99,8	105,4	105,9
2004.	prosinac	4.312,0	99,1	106,6	105,9
2005.	prosinac	4.473,0	97,3	103,7	104,9
2006.	prosinac	4.735,0	97,0	105,9	105,2
2007.	prosinac	4.958,0	96,6	104,7	105,2
2008.	prosinac	5.410,0	100,3	109,1	107,0
2009.	veljača	5.230,0	98,6	104,8	105,3
	ožujak	5.367,0	102,6	106,5	105,6
	travanj	5.295,0	98,7	105,1	105,5
	svibanj	5.326,0	100,6	102,9	105,0
	lipanj	5.370,0	100,8	103,9	104,8
	srujan	5.308,0	98,8	101,4	104,3
	kolovoz	5.267,0	99,2	101,6	103,9
	rujan	5.236,0	99,4	100,6	103,6
	listopad	5.279,0	100,8	100,3	103,2
	studen	5.385,0	102,0	99,8	102,9

Izvor: Državni zavod za statistiku

### Tablica J4: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača

indeksni bodovi, originalni podaci

Godina	Mjesec	Kompozitni indeksi			Indeksi odgovora						
		Indeks pouzdanja potrošača	Indeks očekivanja potrošača	Indeks raspoloženja potrošača	I1	I2	I3	I4	I7	I8	I11
1999.	listopad	-33,7	-14,9	-46,3	-38,4	-12,1	-49,9	-17,6	35,5	-50,7	-69,7
2000.	listopad	-20,9	3,5	-32,2	-26,2	1,2	-22,0	5,7	26,9	-48,3	-63,6
2001.	listopad	-27,0	-11,4	-35,6	-29,6	-10,0	-35,9	-12,7	22,9	-41,3	-62,3
2002.	listopad	-25,2	-8,3	-29,3	-22,6	-5,1	-31,2	-11,5	20,1	-34,1	-64,0
2003.	listopad	-22,2	-4,5	-25,0	-21,5	-2,6	-26,5	-6,4	14,7	-27,1	-65,2
2004.	listopad	-23,9	-7,9	-22,0	-19,1	-4,1	-30,5	-11,6	22,5	-16,5	-57,3
2005.	prosinac	-26,4	-13,7	-25,6	-16,4	-5,9	-34,4	-21,5	27,6	-25,9	-50,6
2006.	prosinac	-18,9	-4,7	-15,4	-10,9	1,1	-22,4	-10,5	16,9	-12,9	-49,4
2007.	prosinac	-24,7	-15,5	-24,5	-16,8	-9,8	-31,8	-21,2	12,8	-25,0	-54,8
2008.	prosinac	-42,0	-33,3	-40,9	-30,7	-25,9	-51,8	-40,6	43,4	-40,3	-57,9
2009.	veljača	-44,1	-31,3	-41,7	-30,4	-20,8	-55,8	-41,7	56,6	-38,9	-57,4
	ožujak	-45,3	-35,0	-41,7	-31,1	-23,8	-57,7	-46,1	59,6	-36,4	-51,6
	travanj	-44,3	-32,2	-43,6	-32,0	-20,7	-58,3	-43,6	54,3	-40,6	-58,6
	svibanj	-38,9	-26,5	-39,2	-31,5	-16,6	-54,4	-36,4	47,8	-31,7	-54,6
	lipanj	-45,0	-32,4	-42,4	-33,4	-21,7	-60,3	-43,1	55,5	-33,6	-59,7
	srpanj	-47,7	-39,2	-46,0	-38,0	-30,2	-62,2	-48,2	56,4	-37,7	-56,0
	kolovoz	-52,3	-44,5	-50,0	-39,9	-34,8	-65,5	-54,2	61,5	-44,7	-58,5
	rujan	-40,8	-27,6	-44,7	-36,3	-20,4	-59,7	-34,7	48,0	-38,2	-60,1
	listopad	-41,0	-25,1	-46,8	-35,8	-18,2	-62,3	-31,9	57,1	-42,2	-56,9
	studenzi	-40,2	-24,6	-42,3	-35,2	-18,0	-52,7	-31,2	53,8	-39,1	-57,8
	prosinac	-46,8	-32,7	-47,6	-35,7	-22,6	-64,5	-42,8	63,9	-42,5	-58,0
2010.	siječanj	-48,5	-35,2	-47,9	-39,5	-26,4	-64,8	-43,9	66,4	-39,5	-57,1
	veljača	-45,5	-30,6	-48,1	-39,3	-23,4	-63,0	-37,7	63,4	-42,0	-57,6

Tablica J4: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača

HNB-ova anketa pouzdanja potrošača provodi se od travnja 1999. godine prema metodologiji Europske komisije pod nazivom Zajednički harmonizirani program europskih anketa pouzdanja. Ovo se HNB-ovo anketno istraživanje do travnja 2005. godine provodilo jednom u tromjesečju (u siječnju, travnju, srpnju i listopadu). Od svibnja 2005. godine Hrvatska narodna banka anketno istraživanje provodi svakoga mjeseca, u suradnji s Europskom komisijom, kroz koje se njezinom tehničkom i finansijskom pomoći. Za izradu i provedbu Ankete odgovorna je jedino Hrvatska narodna banka.

Upitnik sadržava ukupno 23 pitanja kojima se ispituje percepcija potrošača glede promjena ekonomskih pojava s kojima se oni svakodnevno susreću. Na osnovi odgovora iz Ankete o pouzdanju potrošača utvrđuje se vrijednost indeksa odgovora prema zadanoj metodologiji. Iz vrijednosti indeksa odgovora izračunava se i prati kretanje triju kompozitnih indeksa: indeksa pouzdanja potrošača (IPP), indeksa raspoloženja potrošača (IRP) i indeksa očekivanja potrošača (IOP). Svaki navedeni kompozitni indeks za sebe aritmetička je sredina indeksa odgovora (I), tj. prosjek prethodno kvantificiranih odgovora na pojedina pitanja iz ankete:

$$I_i = \sum_z^k r_i \cdot w_i$$

gdje je:  $r$  vrijednost odgovora,  $w$  udio ispitanika koji su se opredijeli za pojedini odgovor (ponder),  $i$  pitanje iz upitnika,  $z$  ponuđeni

odabrani odgovor,  $k$  broj ponuđenih odgovora na pojedino pitanje.

Vrijednosti navedenih indeksa kreću se u rasponu  $-100 < I_i < 100$ . Veće vrijednosti indeksa u odnosu na prethodno razdoblje upućuju na porast očekivanja (optimizma) u pogledu specifičnog područja obuhvaćenog pojedinim pitanjem.

U tablici su prikazane vrijednosti odabranih indeksa odgovora na pitanja:

11: Kako se tijekom proteklih 12 mjeseci promijenila finansijska situacija u vašem kućanstvu?

12: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti finansijska situacija u vašem kućanstvu?

13: Što mislite, kako se tijekom posljednjih 12 mjeseci promijenila ukupna ekonomska situacija u Hrvatskoj?

14: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti ukupna ekonomska situacija u Hrvatskoj?

17: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti broj nezaposlenih?

18: S obzirom na ukupnu ekonomsku situaciju, mislite li da je sada pravo vrijeme za kupnju trajnih dobara za kućanstvo (namještaja, stroja za pranje rublja, televizora i sl.)?

111: Koliko je vjerojatno da ćete tijekom sljedećih 12 mjeseci uspjeti išta uštedjeti?

Komponente kompozitnih indeksa su:

IPP: I2, I4, I7  $\times (-1)$ , I11

IOP: I2, I4

IRP: I1, I3, I8.



# Popis banaka i štedionica

1. veljače 2010.

## Banke koje imaju odobrenje za rad

1. Banco Popolare Croatia d.d., Zagreb
2. Banka Brod d.d., Slavonski Brod
3. Banka Kovanica d.d., Varaždin
4. Banka splitsko-dalmatinska d.d., Split
5. BKS Bank d.d., Rijeka
6. Centar banka d.d., Zagreb
7. Credo banka d.d., Split
8. Croatia banka d.d., Zagreb
9. Erste & Steiermärkische Bank d.d., Rijeka
10. Hrvatska poštanska banka d.d., Zagreb
11. Hypo Alpe-Adria-Bank d.d., Zagreb
12. Imex banka d.d., Split
13. Istarska kreditna banka Umag d.d., Umag
14. Jadranska banka d.d., Šibenik
15. Karlovačka banka d.d., Karlovac
16. Kreditna banka Zagreb d.d., Zagreb
17. Međimurska banka d.d., Čakovec
18. Nava banka d.d., Zagreb
19. OTP banka Hrvatska d.d., Zadar
20. Partner banka d.d., Zagreb
21. Podravska banka d.d., Koprivnica
22. Primorska banka d.d., Rijeka
23. Privredna banka Zagreb d.d., Zagreb
24. Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb
25. Samoborska banka d.d., Samobor
26. Slatinska banka d.d., Slatina
27. Société Générale – Splitska banka d.d., Split
28. Štedbanka d.d., Zagreb
29. Vaba d.d. banka Varaždin, Varaždin
30. Veneto banka d.d., Zagreb
31. Volksbank d.d., Zagreb
32. Zagrebačka banka d.d., Zagreb

## Štedne banke koje imaju odobrenje za rad

1. Obrtnička štedna banka d.d., Zagreb
2. A štedna banka malog poduzetništva d.d., Zagreb

## Stambene štedionice koje imaju odobrenje za rad

1. HPB – Stambena štedionica d.d., Zagreb
2. PBZ stambena štedionica d.d., Zagreb
3. Prva stambena štedionica d.d., Zagreb
4. Raiffeisen stambena štedionica d.d., Zagreb
5. Wüstenrot stambena štedionica d.d., Zagreb

## Ostale institucije

1. Hrvatska banka za obnovu i razvitak, Zagreb. posluje u skladu sa Zakonom o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (NN, br. 138/2006.)

## Predstavništva inozemnih banaka

1. Bank für Kärnten und Steiermark AG, Zagreb
2. Commerzbank Aktiengesellschaft, Zagreb
3. Deutsche Bank AG, Zagreb
4. LHB Internationale Handelsbank AG, Zagreb
5. Union de Banques Arabes et Françaises – UBAF, Zagreb

## Banke i štedionice u stečaju

Naziv banke/štedionice	Datum otvaranja stečaja
1. Agroobrtnička banka d.d., Zagreb	14.6.2000.
2. Alpe Jadran banka d.d., Split	15.5.2002.
3. Cibalae banka d.d., Vinkovci	20.10.2000.
4. Glumina banka d.d., Zagreb	30.4.1999.
5. Gradska banka d.d., Osijek	3.5.1999.
6. Hrvatska gospodarska banka d.d., Zagreb	19.4.2000.
7. Ilirija banka d.d., Zagreb	6.4.1999.
8. Komercijalna banka d.d., Zagreb	30.4.1999.
9. Međimurska štedionica d.d., Čakovec	17.3.2004.
10. Trgovačko-turistička banka d.d., Split	8.9.2000.
11. Županjska banka d.d., Županja	3.5.1999.

## Banke i štedionice u likvidaciji

Naziv banke/štedionice	Datum pokretanja likvidacije
1. Investicijsko-komercijalna štedionica d.d., Zagreb	31.5.2000.
2. Križevačka banka d.d., Križevci	3.1.2005.
3. Primus banka d.d., Zagreb	23.12.2004.
4. Štedionica Dora d.d., Zagreb	1.1.2002.
5. Štedionica Zlatni vrutak d.d., Zagreb	28.12.2001.

## Banke i štedionice koje su izgubile odobrenje za rad, a nisu pokrenule postupak likvidacije

Naziv banke/štedionice	Datum oduzimanja odobrenja za rad
1. Hibis štedionica d.d., Zagreb	7.3.2001.
2. Marvil štedionica d.d., Zagreb	8.6.2001.
3. Zagrebačka štedionica d.d., Zagreb	22.3.2000.

# Članovi Savjeta i rukovodstvo Hrvatske narodne banke

1. veljače 2010.

## Članovi Savjeta Hrvatske narodne banke

Predsjednik Savjeta Članovi Savjeta	dr. sc. Željko Rohatinski prof. dr. Boris Cota Davor Holjevac prof. dr. Vlado Leko dr. sc. Branimir Lokin dr. sc. Željko Lovrinčević Relja Martić mr. sc. Adolf Matejka prof. dr. Silvije Orsag mr. sc. Tomislav Presečan prof. dr. Jure Šimović dr. sc. Sandra Švaljek prof. dr. Mladen Vedriš prof. dr. Boris Vujičić
--	--

## Rukovodstvo Hrvatske narodne banke

Guverner	dr. sc. Željko Rohatinski
Zamjenik guvernera	prof. dr. Boris Vujičić
Viceguverner	Davor Holjevac
Viceguverner	Relja Martić
Viceguverner	mr. sc. Adolf Matejka
Viceguverner	mr. sc. Tomislav Presečan

## Izvršni direktori

Sektor za istraživanja i statistiku	mr. sc. Ljubinko Jankov
Sektor za centralnobankarske operacije	mr. sc. Irena Kovačec
Sektor za devizne poslove	
Sektor bonitetne regulative i nadzora banaka	Željko Jakuš
Sektor plana, analize i računovodstva	mr. sc. Diana Jakelić
Sektor platnog prometa	Neven Barbaroša
Sektor za informatičke tehnologije	mr. sc. Mario Žgela
Sektor podrške poslovanju	Boris Ninić
Sektor za međunarodnu suradnju	mr. sc. Michael Faulend

## Kratice i znakovi

BDP	– bruto domaći proizvod	PDV	– porez na dodanu vrijednost
BDV	– bruto dodana vrijednost	potr.	– potrošnja
BZ	– blagajnički zapisi	pr.	– proizvodi
DAB	– Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	RH	– Republika Hrvatska
dep.	– depoziti	SDR	– posebna prava vučenja
DŽS	– Državni zavod za statistiku	SKDD	– Središnje klirinško depozitarno društvo d.d.
EMU	– Ekonomski i monetarni unija	SMTK	– Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija
engl.	– engleski	tis.	– tisuća
ESB	– Evropska središnja banka	T-HT	– HT – Hrvatske telekomunikacije d.d.
EU	– Evropska unija	TNZ	– Tržište novca Zagreb
Fed	– američka središnja banka ( <i>Federal Reserve System</i> )	tr.	– tromjesečje
fik.	– fiksni	TZ	– trezorski zapisi
FZO	– Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost	val.	– valutni
HAC	– Hrvatske autoceste		
Hanfa	– Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga	HRK	– kuna
HBOR	– Hrvatska banka za obnovu i razvitak	ATS	– austrijski šiling
HC	– Hrvatske ceste	FRF	– francuski franak
HFP	– Hrvatski fond za privatizaciju	DEM	– njemačka marka
HNB	– Hrvatska narodna banka	CHF	– švicarski franak
HPB	– Hrvatska poštanska banka	GBP	– funta sterlinga
HZMO	– Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	ITL	– talijanska lira
HZZO	– Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	USD	– američki dolar
HZZ	– Hrvatski zavod za zapošljavanje	EUR	– euro
IEA	– Međunarodna agencija za energiju ( <i>International Energy Agency</i> )	JPY	– jen
ILO	– Međunarodna organizacija rada ( <i>International Labour Organization</i> )	XDR	– posebna prava vučenja
Ina	– Industrija nafte d.d.		
ind.	– industrijski	–	– nema pojave
MF	– Ministarstvo financija	....	– ne raspolaže se podatkom
mil.	– milijun	0	– podatak je manji od 0,5 upotrijebljene jedinice mjere
mlrd.	– milijarda	Ø	– prosjek
MMF	– Međunarodni monetarni fond	a, b, c, ...	– oznaka za napomenu ispod tablice i slike
NIA	– neto inozemna aktiva	*	– ispravljen podatak
NKD	– Nacionalna klasifikacija djelatnosti	( )	– nepotpun, nedovoljno provjerjen podatak
OP	– obvezna pričuva		

### Troslovne oznake za valute

HRK	– kuna
ATS	– austrijski šiling
FRF	– francuski franak
DEM	– njemačka marka
CHF	– švicarski franak
GBP	– funta sterlinga
ITL	– talijanska lira
USD	– američki dolar
EUR	– euro
JPY	– jen
XDR	– posebna prava vučenja

### Znakovi

–	– nema pojave
....	– ne raspolaže se podatkom
0	– podatak je manji od 0,5 upotrijebljene jedinice mjere
Ø	– prosjek
a, b, c, ...	– oznaka za napomenu ispod tablice i slike
*	– ispravljen podatak
( )	– nepotpun, nedovoljno provjerjen podatak





issn 1331-6036